

T R A N S K R I P T
62. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
ODRŽANE 14.10.2009.GODINE, S POČETKOM U 10,00 SATI

**PREDSJEDAVA JUĆI
MILORAD ŽIVKOVIĆ:**

Dame i gospodo poslanici, poštovani gosti, otvaram 62. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Pored poslanika na sjednicu su pozvani naši redovni gosti, predsjedavajući i članovi Predsjedništva BiH, predsjedavajući i članovi Savjeta ministara BiH, predstavnici OHR-a, OSCE-a i drugih međunarodnih organizacija u BiH koje prate rad našeg doma, kao i predstavnici određenih nevladinih organizacija. Takođe smo pozvali i predsjednika Odbora za žalbe građana na rad policijskih službenika u policijskim tijelima BiH radi razmatranja poslovnika ovih odbora. Prisutni su i predstavnici UGOR-a, Udruženje građana otpuštenih radnika iz Republike Hrvatske, i predstavnici Republičkog udruženja radnika i invalida rada izbjeglih iz Hrvatske sa državljanstvom BiH. Sve prisutne poslanike i goste pozdravljam, pozdravljam takođe predstavnike medija.

Prema informaciji službe, na sjednici je prisutno 23 poslanika. Odsustvo je opravdao poslanik Niko Lozančić. Imam uvjerenja i da će ostali poslanici ubrzo nam se pridružiti. Konstatujem da sjednica ima kvorum za punovažani rad.

Dame i gospodo, prije nego pređemo na raspravu o dnevnom redu, u okviru prethodnih pitanja želim da vas upoznam o sljedećem. Poslanica DNS-a Ljiljana Milašin nas je obavijestila da od 30. septembra 2009. godine pristupa Klubu poslanika SNSD-a. Kolegijum Predstavničkog doma održao je sastanak sa Kolegijumom Doma naroda u vezi realizacije zaključka našeg doma sa 60. sjednice, a povodom rasprave o Prijedlogu amandmana II. na Ustav BiH (predlagач: poslanici Kluba Stranke za BiH). Utvrđeno je da je Predstavnički dom na 64. sjednici, održanoj 31. 8. 2005. godine, usvojio Amandman I. na Ustav BiH, čiji je predlagač Savjet ministara BiH, a u suštini je identičan sa Prijedlogom amandmana II. koji su u proceduru dostavili poslanici Kluba Stranke za BiH. Dom naroda je na 67. sjednici, održanoj 5. 10. 2005. godine, usvojio Amandman u prvom čitanju i nije nastavio parlamentarnu proceduru. Očekuje se da Dom naroda okonča započetu proceduru, o čemu ćete naknadno biti obaviješteni.

Što se tiče zahtjeva poslanika Denisa Bećirovića sa 61. sjednice da se uputi urgencija svim institucijama koje nisu odgovorile na postavljena pitanja, želim da vas obavijestim da smo uputili tražene urgencije, a vama smo dostavili pregled pitanja na koja do 8. 10. 2009. godine nisu pristigli odgovori.

Ukratko će vas upoznati i sa izmjenama ranije predloženog dnevnog reda. Sa dnevnog reda se skida tačka 10. Prijedlog zakona o duvanu BiH, predlagač je Savjet ministara, ovaj zakon je u prvom čitanju (na prijedlog Komisije za spoljnu trgovinu i carine, Kolegijum je izašao ususret Komisiji i produžio rok za dostavljanje mišljenja do 26. 10. 2009. godine); Tačka 12. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nestalim licima, predlagač je Zajednička komisija za ljudska prava, prava djeteta, mlade, imigraciju, izbjeglice, azil i etiku, u prvom čitanju je zakon (na zahtjev nadležne komisije, Kolegijum je izašao ususret i produžio rok za dostavljanje mišljenja do 26. 10. 2009. godine); Tačka 16. Izvještaj Komisije Kolegijuma o nastojanju za postizanje saglasnosti o Prijedlogu zaključka poslanice Azre Hadžiahmetović, jer je to uvršteno kao tačka 6. današnjeg dnevnog reda, a prestala je potreba za ovom tačkom; Tačka 18. Prijedlog poslovnika o radu Nezavisnog odbora kao nezavisnog tijela policijske strukture u BiH (na zahtjev nadležne Komisije za odbranu i bezbjednost, mi u Kolegijumu nismo mogli produžiti rok, radi se o Zajedničkoj komisiji, nego smo morali da stavimo ovu tačku dnevnog reda, s obzirom da se nisu poslovnički uslovi ispunili i nismo dobili mišljenje nadležne komisije. Čim dobijemo mišljenje, tačka će se naći na dnevnom redu).

Na dnevni red ujedno se dodaju druge tačke dnevnog reda: tačka 6. Prijedlog zakona o Agenciji za prevenciju korupcije i kordinaciju borbe protiv korupcije, koji je u drugom čitanju; tačka 20. Prijedlog zaključka o osnivanju Privremene komisije oba doma Parlamentarne skupštine BiH za sprovođenje procedure za izbor tri člana Upravnog odbora Agencije za razvoj visokog obrazovanja i obezbjeđivanje kvaliteta, i tačka 21. Imenovanje člana iz Predstavničkog doma u Stalnu delegaciju Parlamentarne skupštine BiH u Parlamentarnu skupštinu Mediterana. Tačka 4., to je Prijedlog zakona o protuminskom djelovanju BiH, predlagač Savjet ministara, koja je u drugom čitanju, dopunjue se sa Izvještajem Zajedničke komisije za ljudska prava, prava djeteta, mladih, imigraciju, izbjeglice, azil i etiku koje je negativno.

Izmijenjeni dnevni red ste dobili i ovo su bile uvodne napomene. Otvaram raspravu o predloženom dnevnom redu. Izvolite. Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu i konstatujem da 62. sjednica Doma ima sljedeći:

DNEVNI RED

- 1. Usvajanje Zapisnika 61. sjednice Predstavničkog doma;**
- 2. Poslanička pitanja:**
  - a) Komentari na dobivene odgovore,
  - b) Nova poslanička pitanja;
- 3. Zahtjev poslanika Adema Huskića za razmatranje Prijedloga zakona o dopuni Zakona o platama i naknadama u institucijama BiH po hitnom postupku, u skladu sa članom 127. Poslovnika;**
- 4. Prijedlog zakona o protuminskom djelovanju BiH – predlagač: Savjet ministara BiH, zakon broj 01, 02–02–8–54/09, od 3. 6. 2009. (drugo čitanje), sa Izvještajem Zajedničke komisije za ljudska prava, prava djeteta, mlade, imigraciju, izbjeglice, azil i etiku;**
- 5. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravnom postupku – predlagač: Savjet ministara BiH, zakon broj 01, 02–02–5–76/09, od 21. 8. 2009. (drugo čitanje);**

6. Prijedlog zakona o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije (drugo čitanje);
7. Prijedlog zakona o opštoj sigurnosti proizvoda – predlagač: Savjet ministara BiH, zakon broj: 01, 02–02–2–86/09, od 25. 9. 2009. (prvo čitanje);
8. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nadzoru nad tržistem u Bosni i Hercegovini – predlagač: Savjet ministara BiH, zakon broj: 01, 02–02–2–84/09, od 25. 9. 2009. (prvo čitanje);
9. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ravnopravnosti polova u BiH – predlagač: Savjet ministara BiH, zakon broj: 01, 02–02–3–87/09, od 25. 9. 2009. (prvo čitanje);
10. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o finansiranju političkih partija – predlagač: Savjet ministara BiH, zakon broj: 01, 02–02–4–85/09, od 25. 9. 2009. (prvo čitanje);
11. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave BiH – predlagač: Savjet ministara BiH, zakon broj: 01, 02–02–5–6–1/09, od 21. 8. 2009. (prvo čitanje);
12. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama BiH – predlagač: poslanik Bajazit Jašarević, zakon broj: 01–02–4–83/09, od 16. 9. 2009. (prvo čitanje);
13. Prijedlog zakona o Agenciji za kontrolu i osiguranje prisilnog oduzimanja imovine stečene krivičnim djelima i upravljanje oduzetom imovinom – predlagač: Klub poslanika SDP-a BiH, zakon broj: 01–02–5–81/09, od 14. 9. 2009. (prvo čitanje);
14. Prijedlog zakona o dopuni Zakona o porezu na dodatu vrijednost, s Mišljenjem Komisije za finansije i budžet – predlagač: Klub poslanika SNSD-a, zakon broj: 01–02–4–35/09, od 10. 4. 2009;
15. Izvještaj Zajedničke komisije oba doma o postizanju saglasnosti o identičnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u BiH;
16. Prijedlog poslovnika o radu Odbora za žalbe građana na rad policijskih službenika u policijskim tijelima BiH (akt Odbora za žalbe broj: 01, 02–34–6–1121/09, od 25. 9. 2009.);
17. Rasprava o materijalu „Položaj te mjere za poboljšanje položaja građana Bosne i Hercegovine koji su bili zaposleni i nastanjeni u Republici Hrvatskoj a u periodu od 1991. do 1995. godine otpušteni s posla“ – usvojena Inicijativa poslanika Momčila Novakovića sa 53. sjednice Doma, održane 13. 5. 2009., osnov za raspravu materijal dostavljen od Vijeća ministara BiH, od 25. 9. 2009;
18. Program „Perspektiva“ i Informacija Ministarstva odbrane BiH i Zajedničkog štaba Oružanih snaga BiH o tranziciji i zbrinjavanju personala MOBiH i OS BiH, s Mišljenjem i prijedozima zaključaka Zajedničke komisije za odbranu i bezbjednost BiH (materijal broj: 03/1–03–578/09, od 21. 9. 2009.);
19. Informacija o usvojenim mjerama za ublažavanje negativnih efekata globalne ekonomске krize u Bosni i Hercegovini, materijal Savjeta ministara BiH, broj: 01–50–3–1004/09, od 24. 8. 2009;
20. Prijedlog zaključka o osnivanju Privremene komisije oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine za sprovodenje procedure za izbor tri člana Upravnog odbora Agencije za razvoj visokog obrazovanja i obezbjeđivanje kvaliteta;

- 21. Imenovanje članova iz Predstavničkog doma u Stalnu delegaciju Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u Parlamentarnu skupštinu Mediterana;**
- 22. Razrješenje poslanika Rifata Dolića, člana Posebne istražne komisije, zbog podnošenja ostavke;**
- 23. Davanje saglasnosti za ratifikaciju:**
  - a) Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Evropskih zajednica u pogledu prekograničnih programa između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske na osnovu komponente prekogranične saradnje u okviru Instrumenta prepristupne pomoći (IPA) za 2008. godinu,**
  - b) Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Evropskih zajednica u pogledu prekograničnog programa između Bosne i Hercegovine i Republike Srbije na osnovu komponente prekogranične saradnje u okviru Instrumenta prepristupne pomoći (IPA) za 2008. godinu,**
  - c) Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Evropskih zajednica u pogledu prekograničnog programa između Bosne i Hercegovine i Crne Gore na osnovu komponente prekogranične saradnje u okviru Instrumenta prepristupne pomoći (IPA) za 2008. godinu,**
  - d) Kreditnog sporazuma – Projekat dovršavanja i opremanja četiri bolnice – između Saudijskog fonda za razvoj i Bosne i Hercegovine,**
  - e) Konvencije o nuklearnoj bezbjednosti, Međunarodne agencije za atomsku energiju, Beč, 17. juna 1994. godine,**
  - f) Konvencije Međunarodne organizacije rada o promotivnom okviru bezbjednosti i zdravlja na radu br. 187 iz 2006. godine i Preporuke vezane za promotivni okvir profesionalne bezbjednosti i zdravlja na radu br. 197 iz 2006. godine,**
  - g) Deklaracije o jačanju nacionalnih i regionalnih kapaciteta za pripravnost i reakciju na epidemije i za sprovodenje Međunarodnih zdravstvenih propisa (2005.),**
  - h) Kodeksa Međunarodne agencije za atomsku energiju o postupanja u vezi s pitanjem bezbjednosti i zaštite radioaktivnih izvora,**
  - i) Amandmana Međunarodne agencije za atomsku energiju na Konvenciju o fizičkoj zaštiti nuklearnog materijala.**

Sada prelazimo na realizaciju pročitanog dnevnog reda.

Tačka 1.

Ad. 1. Usvajanje Zapisnika sa 61. sjednice Predstavničkog doma

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ima li primjedbi na Zapisnik 61. sjednice ?

Drugi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Beriz Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ:

Ja imam praktično dvije intervencije. Možda nisu toliko ni važne, ali mislim da se radi o trajnoj dokumentaciji i da to treba korigovati u odnosu na ovo što je ovdje napisano.

Dakle, na strani 1., u okviru prethodnih pitanja, treba konstatirati da je Vesna Šain dala svečanu izjavu, ne samo da je pozvana nego da je dala svečanu izjavu. A na strani 7. pod a) 3. kada smo se izjašnjavali o Zakonu o poštama izostala je između prvog i drugog kruga glasanja ... konstatacija da je izvršeno usaglašavanje bezuspješno.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ima li neko drugi primejdbe? Nema. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 2.

Ad. 2. Poslanička pitanja

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Odgovore na pitanja do ove sjednice su dobili: Rezmija Kadrić od Savjeta ministara, na pitanje postavljeno na 60. sjednici; Husein Nanić od Federalnog ministarstva finansija, na pitanje postavljeno na 59. sjednici; Selim Bešlagić od Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu, na pitanje postavljeno na 60. sjednici; Željko Kuzmanović od ministra finansija RS-a, na pitanje postavljeno na 59. sjednici; Mirko Okolić od Savjeta ministara, na pitanje postavljeno na 59. sjednici; Jozo Križanović od Ministarstva pravde BiH, na pitanje postavljeno na 59. sjednici; Bajazit Jašarević od Ureda za razmatranje žalbi, na pitanje postavljeno na 59. sjednici; Adem Huskić od Uprave za indirektno oporezivanje, na pitanje postavljeno na 60. sjednici; Mirko Okolić od Granične policije, na pitanje postavljeno na 60. sjednici.

Pozivam poslanike, koji su dobili odgovore, da se javi ako imaju komentar na dostavljene odgovore.

Uvaženi poslanik Selim Bešlagić. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Poštovani predsjedavajući, kolegice i kolege, poštovani gosti, dobio sam odgovor. Kratak je komentar – nisam zadovoljan i time završavam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Husein Nanić. Izvolite.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući.

Gosti, kolegice i kolege poslanici, ja sam dobio još neke odgovore u međuvremenu i htio bih da komentarišem tri odgovora, a radi se u sva tri odgovora o problemu u implementaciji naših zakona i propisa koje smo mi donijeli.

Jedan od njih tiče se Zakona o putnim ispravama i, nažalost, vidimo da je u koliziji ovaj zakon sa onim što se dešava na terenu, znači kod izdavanja putnih isprava, da je za djecu do 15 godina, odnosno za maloljetne osobe, putne isprave se izdaju na dvije godine, iako zakon kaže da se izdaju do pet godina. Tu činjenicu imamo na terenu i, nažalost, evo i navodno iz nekih, zbog problema sa serverima itd., koliziju imamo ovog zakona sa onim što se dešava na terenu.

Drugi komentar na odgovor, također, tiče se donošenja Zakona o nestalim osobama koji je također usvojen, međutim ovaj zakon se ne može implementirati jer ... procedura nije operativna, jer nema, fond nije formiran zbog nesaradnje entitetskih ministarstava i nedobivanja saglasnosti po pitanju toga. Zbog toga, znači naš zakon koji smo donijeli o nestalim osobama, prvenstveno sam ovdje mislio o obilježavanju mjesta stradalih, znači mjesta iskopa, ne može biti operativan, nije operativan zbog toga što nije završena procedura za donošenje podzakonskih akata, odnosno pravilnika i formiranje fonda.

I treće pitanje, koje sam dobio u međuvremenu, odgovor na pitanje a tiče se zahtjeva za dostavu informacije da li BiH ima program javnih investiranja od 2009. do 2011. godine. Odgovor sam također dobio i on je opet poražavajući. Pored obaveze da BiH mora da ima zakon o javnim investicijama na svim nivoima, od Brčko Distrikta, entiteta, do institucija BiH, mi nemamo taj dokument. BiH nema program javnih investicija u BiH i ja ne znam na koji način mi kroz i Komisiju za vanjske poslove kada donosimo odluke o kreditnim zaduženjima, sporazumima itd., meni zaista nije jasno, na osnovu kojih dokumenta, kriterija i na koji način dolaze ti projekti, dobivaju mogućnost da budu kandidirani ispred BiH ako nemamo utvrđenu jedinstvenu listu javnih investicija u BiH.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Jozo Križanović. Izvolite.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Ja sam dobio odgovor na svoje pitanje postavljeno Ministarstvu pravde, odnosno Vijeću ministara a koje je vjerovatno obavezalo Ministarstvo pravde. Ja se želim zahvaliti Ministarstvu pravde na vrlo korektnom odnosu na ovo pitanje, jer po drugi put dobijam odgovor u kome i samo ministarstvo priznaje da nije dalo odgovor na postavljeno pitanje. Želim ovdje reći da očekujem taj odgovor i dalje, ali želim naglasiti da se zapravo i u samom odgovoru Ministarstva pravde ukazuje na jedno veliko kaotično stanje u BiH kada je u pitanju vraćanje nacionalizirane

imovine. Evo, želim ovom ministarstvu uspjeha da pronađe prave adrese u entitetima da možemo dobiti odgovor na ovo pitanje.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Nemamo više prijavljenih za odgovor na dobijena pitanja i komentare.

Sad prelazimo na nova poslanička pitanja. Molim vas da se prijavite.

Uvažena poslanica Vesna Šain, najbrža. Izvolite.

VESNA ŠAIN:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, moje pitanje se odnosi na Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice. Molim da mi odgovore:

'Koje aktivnosti su preduzete nakon potpisivanje Konvencije UN-a o pravima osoba sa invaliditetom i šta se desilo poslije toga da se proces ratifikacije izvrši, da se znači pristupi Opcionom protokolu?'

I drugo potpitanje:

'Koji zakonski i podzakonski akti regulišu ovu oblast na entitetskim nivoima?'

Toliko.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažena poslanica Mirjana Malić. Izvolite.

MIRJANA MALIĆ:

Poštovani predsjedavajući, koleginice i kolege, uvaženi gosti, ja svoje pitanje upućujem Vijeću ministara BiH. Ono je vrlo kratko, vrlo jasno i mislim da neće biti potrebno ni da ga obrazlažem.

Dakle, pitanje glasi:

'Postoji li iko u ovoj državi nadležan da sprječi eroziju i nestanak kulturnih institucija i ima li Vijeće ministara ikakvih mogućnosti da utiče na nadležne organe da zaustave poražavajući trend gašenja renomiranih pozorišta, biblioteka, muzeja i da ne nabrajam?'

Moje pitanje će imati smisla samo ako Vijeće ministara promptno reaguje na njega, a ne ako samo odgovori.

Hvala vam lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Denis Bećirović. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, cijenjeni gosti, koleginice i kolege!

Prvo pitanje:

'Koje će konkretnе mjere preduzeti Ministarstvo pravde u Vijeću ministara BiH nakon objavlјivanja neutemeljene i nepravedne presude Okružnog suda u Beogradu državljaninu BiH Iliji Jurišiću, s ciljem zaštite elementarnih ljudskih prava istog?'

Pitanje postavljam ministru pravde u Vijeću ministara BiH, gospodinu Bariši Čolaku.

Drugo pitanje:

'Koje će konkretnе mjere preduzeti Ministarstvo vanjskih poslova u Vijeću ministara BiH nakon objavlјivanja neutemeljene i nepravedne presude Okružnog suda u Beogradu državljaninu BiH Iliji Jurišiću, s ciljem zaštite elementarnih ljudskih prava istog?'

Pitanje postavljam ministru vanjskih poslova u Vijeću ministara BiH Svenu Alkalaju.

Treće pitanje:

'Koje će konkretnе mjere preduzeti Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH u Vijeću ministra BiH nakon objavlјivanja neutemeljene i nepravedne presude Okružnog suda u Beogradu državljaninu BiH Iliji Jurišiću, s ciljem zaštite elementarnih ljudskih prava istog?' Pitanje postavljam ministru za ljudska prava i izbjeglice u Vijeću ministra BiH Safetu Haliloviću.

Napomena za sva tri pitanja.

S obzirom na izrazito loše zdravstveno stanje državljanina BiH Ilije Jurišića, tražim da mi se na ova pitanja odgovori najkasnije u roku od sedam dana. S obzirom da je u ponедjeljak 19. oktobra zakazan veliki miting građana Tuzle i BiH u Tuzli, ja bih zamolio ako je moguće i prije početka tog mitinga u ponедjeljak da dobijem konkretne odgovore na ova pitanja. Na sva tri pitanja koja dostavljam, naravno i u pisanoj formi, tražim odgovore u pisanoj formi.

I imam jedno pitanje koje postavljam usmeno i tražim usmeni odgovor, jer očigledno je da, nakon više od godinu dana mog insistiranja, na drugi način ne mogu dobiti odgovor na neka pitanja. Zbog toga ču krenuti redom, od današnje sjednice.

Pitanje usmeno postavljam, vrlo je jednostavno, ministru pravde u Vijeću ministara BiH: 'Koje automobile je Ministarstvo pravde kupilo u periodu od 1. januara 2007. godine do danas? Interesuje me samo cijena automobila i tip vozila.'

Dakle, ovo tražim usmeni odgovor danas na sjednici, a vjerujem da ministar zna informacije iz svog ministarstva.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Rifat Dolić. Izvolite.

RIFAT DOLIĆ:

Hvala lijepa.

Gospodo predsjedavajući, kolegice i kolege, uvaženi gosti, ja imam dva pitanja.

Prvo pitanje je ministru odbrane u Vijeću ministara BiH:

'Kakva je zakonom propisana procedura uništavanja viška naoružanja ili naoružanja koje ne zadovoljava usvojene standarde u oružanoj komponenti BiH i da li je do sada bilo zloupotreba i bilo kakvog nepropisnog ponašanja odgovornih ljudi i institucija po ovom osjetljivom pitanju?'

U ovom politički nestabilnom vremenu u BiH se, između ostalog, pojavljuju špekulacije i sumnje koje se mogu čuti, kako od domaćih ljudi, tako i međunarodnih zvaničnika, kako u proceduri uništavanja viška naoružanja naoružanje koje ne zadovoljava propisane standarde ili oduzetog naoružanja od građana u BiH ima zloupotreba i da dio naoružanja umjesto u topionicama raznim kanalima završava kod trgovaca oružjem, podzemlja i pojedinim ilegalnim grupama. Ovakve špekulacije za ovo vrijeme su u najmanju ruku ozbiljna stvar i kao poslanik želim znati da li je u poslijeratnom vremenu bilo kakvih zloupotreba po ovom pitanu, a ako nije, mislim da bi bilo korisno da to zvanično institucije javno demantiraju i tako otklone eventualne sumnje i špekulacije.

Drugo pitanje je pitanje ministru civilnih poslova u Vijeću ministara BiH:

'U kojim zdravstvenim ustanovama u BiH se danas može obavljati liječenje karcinoma kemoterapijom, koliko je prosječno čekanje pacijenata na ovu propisanu terapiju i postoji li objektivna potreba za modernizaciju postojećih i osposobljavanje novih zdravstvenih ustanova za obavljanje ovakve vrste terapije?'

Na postavljanje ovoga pitanja potaknut sam informacijom da je za liječenje kemoterapijom u Federaciji BiH ospozobljen jedino UKC Koševo i da pacijenti za ovu terapiju moraju čekati red u prosjeku četiri do šest sedmica. Drugi razlog za postavljanje ovoga pitanja je što se meni a vjerujem i drugim kolegama obraća sve više građana za pomoć u nastojanju da skrate ovo čekanje na kemoterapiju, jer je naravno svako čekanje ove terapije za pacijenta i producu dodatna psihoza koja traje vječnost. Suočen sa ovakvim apelima za pomoć, čovjek se naravno nalazi razapet između želje da pomogne bolesnom čovjeku i želje da ne odmogne onome koji čeka red ili da nesvesno upadne u zamku korupcije.

Hvala lijepa.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Pozivam poslanike koji žele usmeni odgovor da se u skladu sa članom 153. radi da 'pisani podnesak kratko formuliju jednim pitanjem' kako bi mogli nastaviti tu proceduru.

Uvaženi poslanik Husein Nanić. Izvolite.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući.

Dopustite mi danas da postavim dva vrlo kratka pitanja. ...

Prvo pitanje je za Sekretariat Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, kojim tražim informaciju da mi se dostavi spisak svih zakona koji u ovom mandatu Parlamenta nisu dobili podršku zbog tzv. entitetskog glasanja, znači nedostatka dovoljnog broja glasova iz jednog od entiteta.

I drugo pitanje Ministarstvu sigurnosti BiH:

'Da li će i kada u parlamentarnu proceduru dostaviti zakon o sprečavanju nereda na sportskim takmičenjima, s obzirom da procedure poslovničke dozvoljavaju ponovno dostavljanje tog zakona. Volio bih, ukoliko ima tu neko iz ovog ministarstva, da mi može odmah usmeno odgovoriti; ukoliko ne, volio bih što hitniji odgovor, iz razloga, ukoliko Ministarstvo nema namjeru to uraditi, da neka od parlamentarnih grupa ili Kolegij pokrene ovu proceduru.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Želio bih da vas uputim na prvo pitanje koje je postavio uvaženi poslanik Denis Bećirović, njemu je dostavljen odgovor, to isto pitanje možete da dobijete i Vi. Gospodine Huseinu Naniću, vama se obraćam i mislim da nije umjesno da pričate sa Sekretarijatom. S obzirom da Vam odgovaram na Vaše pitanje, veoma je jasno, znači odgovor već postoji. Potrebno je samo da ga potražite u Sekretarijatu, nema potrebe poseban odgovor da se piše. Istovremeno, na obimne takve odgovore, sva korespondencija je sa našom službom gdje svi poslanici mogu da odu i da provjere informacije. Prema tome, odgovor postoji, nema ga potrebe postavljati, već je odgovor napravljen.

Uvaženi poslanik Mirko Okolić. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, zbog objektivnog kašnjenja ja nisam uspio da se javim na komentar. Ako je to sad moguće da izvršim komentar na dva dobijena odgovora. Je li moguće?

MILORAD ŽIVKOVIĆ
/nije uključen mikrofon/

MIRKO OKOLIĆ:

Eh, hvala lijepo.

Dobio sam odgovor na poslaničko pitanje u vezi dodjele zemljišta gospodinu Branimiru Glavašu i formalno-pravno to je ovako kako stoji. Međutim, malo je indikativno da je konkurs raspisan upravo neposredno poslije njegovog prebjega u BiH, zatim malo je indikativno da je jedini on taj koji se prijavio na konkurs i na taj način dobio zemlju. Ali dobro, o tom, po tom, vidjeće se.

Dalje, na drugo pitanje dajem komentar onima koji su u vezi posjete ... gospodina Borisa Tadića, predsjednika Republike Srbije, tvrdili da njegova posjeta nije bila u skladu sa propisima i zakonima koje je trebalo da ispoštuje Granična policija, kada je u pitanju njegov dolazak i njegova pratnja. Iz ovog dopisa se vidi – vjerovatno su ga svi čitali da ga ja ne čitam, da ne gubim vrijeme – da je Granična policija postupila po svim zakonskim normama i da nije bilo propusta prilikom dolaska predsjednika Republike Srbije, gospodina Borisa Tadića, i da su sve te priče oko toga bile smisljene špekulacije.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Uvaženi poslanik Salko Sokolović. Izvolite.

SALKO SOKOLOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.
Poslaničko pitanje za predsjedavajućeg Vijeća ministara, gospodina Špirića:
'Da li su legitimne odluke Vijeća ministara kada znamo da trenutno nemamo zamjenika predsjedavajućeg Vijeća ministara i predsjednika Odbora za unutrašnju politiku?'

Obrazloženje:

Zakon o Vijeću ministara, član 26. a) 2. je jasno precizirao: 'Odbor za unutrašnju politiku je koordinirajuće tijelo za oblast iz djelokruga rada sljedećih ministarstava: Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, civilnih poslova, pravde i sigurnosti. Sva pitanja iz nadležnosti ministarstva iz stava (1) ovog člana, prije rasprave na sjednici Vijeća ministara, obavezno je prethodno raspravljati na sjednici Odbora za unutrašnju politiku. Odborom u pravilu predsjedava zamjenik predsjedavajućeg ministara, a čine ga ministri i zamjenici ministara iz stava (1) ovoga člana, predstavnici Direkcije za evropske integracije, Ureda za zakonodavstvo, te drugi članovi u skladu sa odlukom Vijeća ministara.'

Što se tiče Poslovnika o radu, Poslovnik o radu Vijeća ministara u članu 13. i članu 31. stav (3) na isti način precizira gore navedene stavove. Iz naprijed navedenog veoma je jasno da predsjedavajući Vijeća ministara ne može sazivati sjednice Vijeća ministara i na njima razmatrati materijale koji nisu prethodno razmatrani na Odboru za unutrašnju politiku, niti se mogu održavati sjednice Odbora za unutrašnju politiku bez imenovanja ministra sigurnosti, koji je zamjenik predsjedavajućeg Vijeća ministara i predsjedava Odborom.

Mislim da će predsjedavajući Vijeća ministara shvatiti pitanje koje mu upućujem sa obrazloženjem koje sam ovdje istakao.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Uvažena poslanica Azra Alajbegović. Izvolite.

AZRA ALAJBEGOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, ja imam vrlo kratko pitanje za Ministarstvo za ljudska prava, a to je da mi se dostavi izvještaj o povratku duševnih bolesnika iz Mađarske, koji su 1992. godine otišli iz ustanove Jakeš, sa kompletним redoslijedom i kalendarom aktivnosti Ministarstva za ljudska prava po pitanju potrebe za ovim povratkom i koji je plan njihovog zbrinjavanja po povratku u zemlju?

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Uvaženi poslanik Željko Kuzmanović. Izvolite.

ŽELJKO KUZMANOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, dragi gosti, prvo želim da se zahvalim Ministarstvu finansija RS-a na dobijenom odgovoru i komentar ју dati kad dobijem odgovore i od ostale dvije institucije kojima sam postavio pitanje.

A moje pitanje, koje postavljam na ovoj sjednici, upućujem Agenciji za istrage i zaštitu i glasi:

'Postoji li unutar Agencije za istrage i zaštitu jedinica koja nadgleda eventualne zloupotrebe u korištenju interneta i da li se poduzimaju akcije protiv lica koja vrše takve zloupotrebe?'

Obrazloženje:

U posljednje vrijeme svjedoci smo sve češće pojave radikalnih tekstova ali i sajtova na internetu koji šire međunacionalnu i vjersku netrpeljivost, ali za mene još veći i zabrinjavajući fakt da je prisutna sve veća pojava dječije pornografije u zemljama u okruženju a, koliko mi je poznato, Srbija i Hrvatska imaju vrlo razvijenu obavještajnu mrežu koja prati takve pojave na internetu.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Uvaženi poslanik Savo Erić. Izvolite.

SAVO ERIĆ:

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, poštovani gosti, ja sam u septembru postavio poslaničko pitanje vezano za budžet i ponovo postavljam isto pitanje Savjetu ministara i Ministarstvu finansija:

'Kada misle dati u proceduru prijedlog budžeta za 2010. godinu, da ne obrazlažem zbog čega?'

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
I imamo uvaženog poslanika Seada Jamakosmanovića. Izvolite.

SEAD JAMAKOSMANOVIĆ:

Poštovani gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, moje pitanje je upućeno Ministarstvu odbrane BiH ...

Dakle pitanje:

'Koliko građana BiH sa dvojnim državljanstvom Republike Srbije i Hrvatske, na bazi posebnih odnosa entiteta u BiH sa ovim državama, u tim državama služe kao profesionalna vojna lica, odnosno koliko je građana BiH po ovom osnovu regrutovano u oružane snage država Hrvatske i Srbije?'

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

I time smo zaključili poslanička pitanja.

Prelazimo na tačku 3.

DENIS BEĆIROVIĆ

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Znači, u skladu sa članom 153. ja sam pod tačkom (2) proslijedio vaše pitanje ministru, on je u skladu sa tačkom (3) odlučio da ne može danas dati odgovor. Prema tome, očekujte da ćete u skladu sa tom istom tačkom dobiti odgovor u roku od 7 do 30 dana.

Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

U skladu s Poslovnikom ministar treba da kaže da li može ili ne može odgovoriti na ovo pitanje, samo da bi se bolje razumjeli. Dakle, je li ministar rekao da ne zna trenutno odgovor na pitanje ili?

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Da, ja sam dobio informaciju, ali evo možete dobiti lično i od ministra.

Izvolite.

BARIŠA ČOLAK:

Gospodine predsjedatelju, samo vrlo kratko. Ovaj odgovor će gospodin zastupnik dobiti precizno u pisanim obliku i zbog same činjenice da je u sastavu Ministarstva i Sudbena policija. Ne želim jednostavno improvizirati, mada sam preko 90% siguran, ali ima onih 10% i ne želim

jednostavno davati odgovor, jer nisam 100% siguran za svako vozilo. Dobit ćete iscrpan odgovor u najkraćem mogućem roku.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Je li ovo dovoljno?

Nadam se da možemo sad preći na tačku 3.

Ad. 3. Zahtjev poslanika Adema Huskića za razmatranje Prijedloga zakona o dopuni Zakona o platama i naknadama u institucijama BiH po hitnom postupku, u skladu sa članom 127. Poslovnika

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Predlagač zakona je Adem Huskić. Zakon je dostavio 30. 9. 2009., sa Zahtjevom za hitni postupak. Znači, danas raspravljamo o hitnom postupku.

Otvaram raspravu o Zahtjevu. Ima li predlagač potrebe da obrazloži Zahtjev?
Predlagač, uvaženi poslanik Adem Huskić. Izvolite.

ADEM HUSKIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Ja sam formalni potpisnik ovog prijedloga a suštinski, da kažem, predlagač je Ustavnopravna komisija našeg doma. Naime, ovdje, u toku razmatranja dopuna Zakona o Pravobranilaštву, ja sam podnio određene amandmane. ... Dva su prihvaćena, a jedan od tih amandmana nije prihvaćen zato što je na neki način se radilo o oblasti koja nije predmet tog zakona, nego je zaključak Ustavnopravne komisije bio da bi tu oblast trebalo riješiti na ovaj način kako je predloženo. I ja sam u saradnji sa ... ovim našim Zakonodavnim sektorom napravio ovaj prijedlog zakona i evo formalni sam predlagač i predlažem da ga prihvatimo.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Nemam više prijavljenih, zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 4.

Ad. 4. Prijedlog zakona o protuminskom djelovanju BiH – predlagač: Vijeće ministara BiH, zakon broj: 01, 02-02-8-54/09, od 3. 6. 2009. (drugo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Na 57. sjednici Doma, ovaj zakon je usvojen u prvom čitanju. Na zahtjev nadležne zajedničke komisije, Kolegijum Doma je na 108. sjednici produžio rok za dostavljanje izvještaja do 12.10. Nadležna komisija je Izvještaj dostavila 9. 10. 2009. godine. Komisija nije prihvatile Prijedlog zakona. Danas raspravljamo o Izvještaju Zajedničke komisije i znate i sami koja je procedura: ako ovaj izvještaj usvojimo, zakon pada; ako ne usvojimo, zakon se vraća ovoj komisiji na ponovno razmatranje.

Otvaram raspravu o Izvještaju.

Uvaženi poslanik Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, uvaženi predstavnici Savjeta ministara, dame i gospodo iz nevladinih organizacija i međunarodnih, također, i gosti, predstavnici medija, kolege i kolegice, kao što je poznato, ovaj zakon je dobio, kako sam ja informisan, jednoglasnu podršku na Savjetu ministara. I pošto sam bio prisutan na sjednici Zajedničke komisije, jer sam pozvan bio u svojstvu podnosioca amandmana, i bio sam jedini iz Predstavničkog doma koji je uložio amandmane, iako nisam bio zadovoljan sa razvojom situacije, tako će je nazvati, i na sjednici same komisije, ali nisam htio da, reći će narodnim žargonom, cjevidlačim, mada je jedan dio mojih amandmana prihvaćen. Bilo je nekoliko suštinskih na kojima sam ja insistirao na samoj komisiji, pa sam kasnije odustao i nisam htio da obnovimo u poslovničkoj proceduri kako bi ih danas branio u plenarnoj fazi, jer sam htio jednostavno da ovaj zakon prođe. Ali raspoloženje na ovoj komisiji nije bilo takvo. Ja neću da izražavam ni razočarenje niti da pozitivno se izjašnjavam o svemu tome. Stav Zajedničke komisije je takav kakav je, naravno, kažem, ja sam bio u svojstvu predlagачa amandmana, ali ono što je indikativno jeste ..., pošto se radi o Zajedničkoj komisiji za ljudska prava, da je i kolega Ivo Miro Jović predložio određeni broj amandmana, rekao bih, u identičnom tekstu kao što su moji bili, i naravno da nije se moglo udovoljiti ni prihvatići sve amandmane gospodina Jovića kao ni moje. Ali evo, radi se o našem domu pa sam dužan da kažem da upravo ne bi bili – ne ja kao podnositelj amandmana, nego predstavnici, uglavnom se to kasnije refleksije na srpske predstavnike iz RS-a, pogotovo SNSD – da ne bi bili krivi, ja sam odustao od onog dijela amandmana, mada nisam bio zadovoljan što nisu bili prihvaćeni, jer sam htio da dam prohodnost ovom zakonu da on danas bude usvojen. Kako je tako je, stav ove komisije je bio takav, ja naravno nisam član te komisije, niti sam mogao da utičem, i to je dobro.

Imamo mišljenje ove komisije pa evo i predsjedavajući je tu i, naravno, mi, kad budemo se izjašnjavali o svim tačkama, izjasnićemo se o tome šta je sudbina ovog zakona. Vi ste dobro rekli da on može da padne i prođe, to su dvije mogućnosti, ne može treće. Ili da se vrati ponovo na neko dalje, ali ne vidim više svrhu da se ponovo vraća u proceduru kad je praktično sve bilo završeno. Naravno, raspoloženje je bilo takvo kakvo je. Ja mogu da kažem i sad da dajem podršku da ovaj zakon bude usvojen bez obzira, još će jednom ponoviti, što moji neki amandmani suštinske prirode a nisu oni bili tekstualne ili neke druge formalne prirode pa da bih ja rekao sad eto ja odustajem, ali oni su bili suštinski ali, upravo, zbog konstruktivnog mog nastupa i davanja mogućnosti da zakon dobije podršku, nisam htio da insistiram dalje na toj cijeloj proceduri, pa da se on odlaze u nedogled. Ali evo, kažem, Zajednička komisija se tako odlučila pa ćemo vidjeti prilikom glasanja šta je, šta će doživjeti, kakvu sudbinu.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Drugi zamjenik predsjedavajućeg, uvaženi poslanik Beriz Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ:

Ja ču nešto govoriti o razlozima koje je naša zajednička komisija navela kao ključne da ovaj izvještaj bude negativan. Dakle, ovdje je formulirano da postoji, i ističe se, bojazan da ponuđenim prijedlogom zakona ne osiguravaju se donatorska sredstva. A uglavnom, a obzirom da se deminiranje uglavnom finansira iz donacija, postoji realna opasnost u zaostojanju rješavanja probleme mina u BiH. Ja apsolutno razumijem i brigu naše komisije za ovaj proces izuzetno važan za državu, jer poslije rata naovamo u BiH smo imali 1.675 žrtava od mina. Međutim, meni nije jasno kako bilo koji zakon može ugroziti ili ne ugroziti donatorska sredstva. Dakle, vi kad donosite zakon ne možete donatore obeshrabriti ili ohrabriti itd. Dakle, donator odlučuje autonomno i procjenjuje projekte i svoj interes da li će on učestvovati u tome ili ne, tako da ovi razlozi, po meni, nisu, nisu takve naravi da bi ovaj izvještaj trebali, što se nas tiče, danas prihvatići.

Naime, u predloženom zakonu rečeno je kako se finansira i unesene su novine, dakle da praktično domaće vlasti preuzimaju odgovornost, svi nivoi vlasti preuzimaju na sebe odgovornost da finansiraju ovu aktivnost. Sama činjenica kada država finansira neku aktivnost jeste ohrabrenje, odnosno jeste argumentacija za prikupljanje donacija, dakle pokazuje i svoju odgovornost prema problemima. Naravno, ostavljena je mogućnost i kredita i donacija itd.

Ja mislim da osim toga vrlo važna stvar u ovom zakonu jeste da država dobija ovu agenciju, dobija instituciju umjesto komisija itd. Dakle, kad je riječ o Stranci za BiH, mi nećemo podržati ovaj izvještaj i tražit ćemo da se još jedanput ovo razmotri, pogotovo sa stanovišta argumentacije donacija. Dakle, mi ne vjerujemo da ovaj zakon će odbiti donacije. Mi ne možemo bježati ni od procedura, u ovoj državi postoje zakoni o nabavci, o javnim nabavkama, u ovoj državi postoji rezor, u ovoj državi postoje jasno precizirani tokovi novca.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Sadik Ahmetović. Izvolite.

SADIK AHMETOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane dame i gospodo, dakle, prvo oko ovog zakona koji se našao na Komisiji za ljudska prava je bilo dilema da li treba biti na ovoj komisiji ili ne treba, pa je bilo ove prepiske između Kolegija i Komisije. I, ja i sad mislim da je pogrešna adresa bila ova komisija, ali eto šta je tu je, dobili smo dakle materijal da se ova komisija izjasni o tom.

Ova procedura traje već određeni period i u međuvremenu se stvorila prilika da i ja lično razgovaram sa mnogo onih koji su do sada finansirali deminiranje u BiH kao jedan veoma važan segment za ovu zemlju. Po onome što ja znam, dakle država BiH, odnosno budžeti države BiH nisu imali nekakav veliki obzir niti želju da se u budžetima u BiH nađe adekvatna suma novca koja bi mogla odgovoriti na ovo pitanje. Veliki, ili onaj dio zemalja koji je u 90% slučajeva do sada bio donator za deminiranje u BiH je ili njihovi predstavnici u BiH su obavili razgovor i sa mnom lično i vjerujem i sa ostalim članovima u ovoj komisiji i gdje su eksplicitno rekli da će ovaj projekt deminiranja u BiH doći u opasnost s obzirom da njihove zemlje na ovakav način kako je predloženo u zakonu ne mogu u budućnosti izdvajati sredstva za deminiranje u BiH, jer to domaći propisi u jednom dijelu zemalja ne dozvoljavaju.

Mišljenja sam i danas da je ovo veoma važno pitanje za ovu zemlju, a odnos države BiH do sada, ponovit ću, nije bio adekvatan i po informacijama koje imam, dakle prvi nekakav Nacrt budžeta koji se radi u Vijeću ili koji je urađen u Vijeću ministara ponovo nije predvidio sredstva za deminiranje u iznosu koji je adekvatan za sljedeću godinu. Dakle, ... u ovoj situaciji imamo u proceduri zakon sa tedencijom da će on proći, i imamo u proceduri nakakav Nacrt budžeta koji nije kompatibilan sa ovim zakonom. Stoga mislim da je bolje imati novac za deminiranje ... i pravac i program deminiranja u BiH koji je u toku, negoli zakon koji ... neće omogućiti sredstva, sredstva za deminiranje u BiH. Stoga vas pozivam da usvojimo ovaj negativan izvještaj kako bi došli do zakona koji neće biti prepreka najvećim donatorima za deminiranje u BiH.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:
Zahvaljujem.

**DRUGI ZAMJENIK
PREDSJEDAVAJUĆEG
BERIZ BELKIĆ:**

Predsjedavajući Milorad Živković. Izvinjavam se, ima replika, evo, sačekaj, Slavko, malo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Naime, ja mislim da je manje bitno koja je komisija bila zadužena za ovaj zakon, jer očigledno da bi se i na nekoj drugoj komisiji dešavala slična situacija. Činjenica je da u ovoj komisiji je bilo etničko glasanje i da nijedan Bošnjak nije podržao ovaj zakon, a da je Savjet ministara, koliko je meni poznato, jednoglasno podržao ovaj zakon. Znači, imamo jednu poziciju gdje se nekom spočitava kad kroz Savjet ministara jednoglasno prođe zakon da se nakon toga on ili prepravlja ili obara, a da s druge strane je sasvim normalno da zakon dobije jednoglasnu podršku Savjeta ministara i da se onda nadu zamjerke na taj zakon. Ja ne vjerujem da u Savjetu ministara sjede ljudi koji nisu uzimali u obzir da će BiH eventualno ostati bez donacija ili da ta agencija neće u budžetu da bude planirana.

Istovremeno, smatram da mi imamo Centar za deminiranje, koji je tipično izvršna organizacija i hranila se na način da je Centar iz Slovenije rukovodio poslove, a oni bili samo

izvršioci ovdje, za razliku od ovoga zakonskog prijedloga gdje se Agencija stavlja u poziciju upravne organizacije koja i rukovodi i izvršava poslove i omogućava donatorima da preko Agencije izvrše svoje donacije, a da se 4% sredstava, koji odlaze u Sloveniju, prebac u BiH. Znači, to je način kako BiH može da dobije dodatne pare. Za superviziju ne kažem da se ne može neko drugi ovlastiti, ali ovo je način da mi preuzmem čitav proces u svoje ruke i ja ne vidim ovdje više ništa sporno osim ako nisu politički razlozi, ali onda hajde da pričamo o političkim razlozima, koji su razlozi da se ovo ne uradi na ovaj način.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Azra Alajbegović, ... Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, ono što sam ja stekao utisak na Zajedničkoj komisiji: tri su stvari. Imali smo prijedlog Savjeta ministara i ja sam bliže Vašoj diskusiji, gospodine Belkiću, da je ovo vrlo važna materija, vrlo važna stvar. Kao što je i gospodin Živković rekao da smo imali prijedlog, ma imali smo mi prijedloga Savjeta ministara ... na mnogim drugim zakonima pa su pali ovdje, ali neću se ja vezati za to. Ovdje je suština ovo, gospodine Živkoviću, što ste Vi potencirali. Na toj komisiji bila je borba da ostane u funkciji ova slovenačka organizacija koja brani svoje interese i koja je ovako rekla na ovoj komisiji: *ako nas nema i ako preko nas ne dolazi i ne možemo mi*, kao oni samo obezbjeđuju donacije, *BiH neće dobiti marke, ako nas nema, vi nemate ništa*. E to je, mislim, bila glavna dilema na ovoj komisiji.

Onda tzv. ekspertska grupa i komisija koje je to sve pripremala i radila? Ja uvijek, ponavljam, ovdje u Parlamentu naježim se kad čujem riječ *ekspert*, ja sam tamo vidio koji su eksperti, koji brane svoju poziciju, i ta komisija je htjela da zadrži svoje djelovanje i dalje da ne bi to prešlo, po novom zakonu, u ovu agenciju. Sasvim je ..., bila agencija, komisija, kako je, dajte da ovo ide u proceduru. I ja sad mislim da slovenačka organizacija, koja uzima 3% do 4% provizije od svih prikupljenih sredstava za neko posredničko djelovanje, da je ona nama nepotrebna. Ali takav stav je bio tog predstavnika, ja ne znam da li je ovdje, volio bih da je, koji je tačno tako rekao, evo i predsjedavajući, evo članova ove komisije: ako njih nema, nema donacija, nema deminiranja, a vi svakako u budžetu ne predviđate ni marku i ovo je stalo. Tako da smo mi bili šokirani.

Dakle, na bazi onoga što ste Vi rekli, gospodine predsjedavajući, i gospodin Belkić, ne vjerujem da će se zaustaviti donacije stranih zemalja ako to preuzme BiH. I u mnogim stvarima tako treba da preuzme BiH jer razni posrednici, dobri naši prijatelji, i podržavam ih, ali u mnogim stvarima nisu se baš pokazali kad su pare u pitanju da su nam prijatelji. Svako hoće da zavrne, što bi se reklo, ono barem za sebe, a 3%, Boga mi, na donacije nije to loše, pa da i oni žive ovdje u BiH, pa da svako ovdje ima neke svoje interese, a eto kao mi smo protiv toga. Ma nismo protiv toga. Zato sam bliže ovom prijedlogu gospodina Belkića da zakon ostavimo u životu i da na jednoj narednoj sjednici, a da sve opet ponovo vratimo i da vidimo šta je zaista naš interes. Po onom sistemu, kao što uvijek govorim u Parlamentu, drago mi je da svi oko nas žive, sve susjedne zemlje, ali najdraže mi je da mi ovdje budemo bezbjedni. A ako ovo ne riješimo, a broj ovih žrtava, nije to samo 75 tragično stradalih ljudi, to je uništeno nekoliko hiljada porodica koje su u miru izgubili svoje najbliže. Moramo malo saosjećati sa tragedijom tih ljudi, a ovo je

način kako da ubrzamo ovo i da se barem ona tamo kritična područja razriješe da mogu ljudi. Druga stvar, mi smo zaustavili,

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vrijeme!

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

evo završavam, mi smo zaustavili poljoprivredne rade, mi smo zaustavili proizvodnju zato što ljudi ne mogu izaći na imanja.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažena poslanica Mirjana Malić, replika. Izvolite.

MIRJANA MALIĆ:

Gospodine predsjedavajući, replika je djelimično na ono što ste Vi rekli. Ja kao član Zajedničke komisije za ljudska prava, koja se već u dva navrata bavi ovim problemom, moram tvrditi suprotno od Vaše izjave. Naime, iako je naš početni stav bio da mi nismo baš jako nadležni, mi smo se ponašali zaista shodno našem nazivu štiteći ljudska prava. Sviju podsjećam na činjenicu da uprkos nama deminiranje ide zahvaljujući stranim donacijama. Kad kažem *uprkos nama*, kažem to dokumentovano, jer se u toku ove godine, neka me isprave kolege, ni jedna marka iz našeg proračuna nije izdvojila da pomogne ovaj proces.

Postoji još jedna stvar koju čak i obični građani razumiju, pa tako i ja jer nisam ekspert za ekonomiju – ne mogu se donacije uplaćivati na budžetske račune. Tako je eksplicitno objašnjeno, ovdje se govori stalno o tome da neke interesorne ili ekspertne grupe imaju interesa, ljudi koji vode ovu komisiju, interesornu ili ekspertsку, kako god da je nazovete, nisu u toku ove godine dobili ... nikakvu materijalnu naknadu, nisu vođeni materijalno, bar tako eksplicitno i javno su nam tvrdili. Mi smo jedino bili zabrinuti. I to mislim, s obzirom na prava građana BiH da ne budu ugrožena od mina. Bili smo zabrinuti prestankom dotoka sredstava različitim administrativnim zabranama i propisima u zemljama donatorima, i ta zabrinutost nije bila figurativna, nego je bila zasnovana i na predviđanjima za budžet u narednoj godini.

Još nas je jedna stvar bunila. Zašto mijenjamo zakon ili donosimo novi kad proces deminiranja teče? Postavljeno je pitanje od jednog člana naše komisije: *zašto mijenjati nešto što dobro funkcioniše? Ako ga ne možemo unaprijediti, nemojte da ga kvarimo.*

A sad samo konkretno i, za kraj, ja bih zamolila našeg predsjedavajućeg da pogleda u naš zapisnik sa ove komisije i da vidi ko se izjasnio *za*, a ko *protiv*, a ko je bio *suzdržan*. Nije bilo etničko izjašnjavanje, odnosno nije bilo na etničkoj osnovi.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Drugi zamjenik predsjedavajućeg Beriz Belkić ima repliku. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ:

Gospođo Malić, Vama je, na neki način, replika. Dakle, zašto mijenjamo zakon? Zato što je Vijeće ministara 2008. godine donijelo dokumenat, dakle Strategiju protuminskog djelovanja. I tom strategijom je planirano da ova zemlja riješi ovaj problem od 2009. do 2019. godine, a također je ova strategija predvidjela da se ova oblast inovira, odnosno da se zakon inovira u odnosu na onaj koji je donesen prije sedam godina, šest-sedam godina. Dakle, to je jedna stvar. Dakle, postoje razlozi kroz dokumenat *Strategije* da se donosi novi zakon, odnosno da se mijenja postojeći. I u obrazloženju tamo stoji, pošto su zahvati više od 70%, odnosno takvih dimenzija, da je logičnije da se radi novi zakon nego izmjene i dopune postojećeg.

Kad je riječ o donacijama i finansiranju itd., sigurno je da Vi neke stvari znate kao i ja, dakle kada je stvar počela davne '98. itd., kad su SAD dale taj početni kapital, koji je vrlo značajan, one su tada angažirale slovenačku agenciju itd., itd. Mislim, dakle nije to uopšte sporno. Međutim, došlo je vrijeme da ova zemlja ima svoju upravnu organizaciju i da sa jednog labavog organizovanja komisija itd. pređe na upravnu organizaciju, da dobije ovu agenciju. I ja sam potpuno uvjeren, ja i ne mislim da će donacije ići u budžet, neće donacije ići u budžet, ići će u projekte deminiranja. Ali sve mora biti evidentirano preko trezora u ovoj zemlji. Zašto mi godinama ovdje pričamo o porijeklu, o načinu trošenja, i ovo i ono. Pa znate zašto? Zato što nije evidentirano preko trezora itd, što su svi donatori, na neki način, uslovljavali, a mi bespogovorno prihvatali način implementacije sredstava.

Dakle, po meni, nisu to razlozi. Naravno, rješenja mogu biti i ovakva i onakva, ja samo smatram da treba ovaj zakon vratiti ovoj komisiji, da ga treba još jedanput pogledati i vidjeti ove stvari o kojima smo mi ovdje diskutovali. Da li on zaista eliminiše donatorska sredstva, da li zaista će prestatи proces deminiranja? Naravno, ovaj zakon, ako ga usvojimo jednog dana, a nadam se da hoćemo, on će biti obavezan za budžet. Nema u budžetu para kad nemate korisnika, kad nemate zakon koji to govori. Dakle, da je Vijeće ministara imalo usvojen ovaj zakon, Ministarstvo finansija bi sigurno tretiralo finansijsku podršku ovom zakonu i obavezalo i niže nivoe vlasti, entitete, opštine, kantone itd.

E kad je riječ o naknadi, moje informacije su nešto drugačije. Dakle, osim naknada postoje tu i druge obaveze koje se toj komisiji moraju dati. Dakle, vozila itd.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Sadik Ahmetović. Izvolite.

SADIK AHMETOVIĆ:

Ma ne znam da bih rekao replika, ali da se ne stekne pogrešan utisak da sam ja protiv zakona, zaista ne. Dakle, treba stvoriti mogućnost da imamo zakon, ali takav zakon koji neće odbiti ova donatorska sredstva. Dakle, po svim razgovorima koje smo imali, koje sam lično imao, da je postojeću suština zakona nemoguće popraviti, u tom smislu. Dakle, to je ono, ne bi bilo dobro da mi ovdje, niti Vijeće ministara, dovedemo ovaj proces u neku poziciju kad će se

zaustaviti deminiranje, a da se u međuvremenu, ne daj Bože, desi negdje smrtni slučaj. Onda je to veći problem i onda je to puno veća cijena nego ova sva naša priča koju mi ovdje pričamo.

Dakle, sad ja mislim da fragmatično trebamo rješavati stvari da omogućimo zemlji da prikuplja novac i od onih koji, po svojim zakonima, mogu dati novac na rezerv i onima koji ovaj proces vide kao humanitarni projekt i na takav način se njihova zemlja odnosi prema ovome.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Husein Nanić. Izvolite.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Replika se odnosi na izlaganje gospodina Belkića. S obzirom na namjeru i želju da se dobije još vremena, znači da se o ovom zakonu raspravlja a da on ne bi pao, ja upozoravam na sljedeću činjenicu ..., i još ima, na dvije stvari replika se odnosi, na sljedeću činjenicu da ovaj zakon znači stavljavan snage postojeći zakon danom stupanja na snagu.

Zbog toga, ukoliko se odlučimo na dodatno vrijeme koje nam je potrebno, ja upozoravam na to da je potrebno što kraće, minimalno potrebno vrijeme da bi mi mogli donijeti ovaj zakon iz razloga sljedećeg: član 19. ovog zakona tretira finansiranje, znači iz budžeta institucija BiH i Federacije itd. Budžeti su već u pripremi, svi rade budžete i oni su već u prvom čitanju, trebaju biti u parlamentima. Iz tog razloga ovaj zakon bi morao biti odmah, znači, donesen što prije da bi bio obaveza budžeta da budu ugrađeni ..., s obzirom i na stupanje na snagu ovog zakona. Upozoravam, znači na ovo sve vrijeme, nemamo vremena za gubljenje po ovom pitanju. Vrlo kratko, moramo donijeti odluku o ovom ukoliko hoćemo da stupi na snagu da bi moglo se iz budžeta finansirati po ovom zakonu.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Bakir Izetbegović, replika. Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Vidite, mislim da se radi o nekih 90 miliona maraka godišnje koje mi dobijamo kroz donacije. To su ozbiljna sredstva, ozbiljan problem, i mislim da bi trebali da imamo pismeni stav onih koji daju ta sredstva: za kakva to oni rješenja jesu, odnosno za kakva oni to rješenja nisu. Ne mislim da možemo ovo ovako bazirati na bazi nekih usmenih stvari. Normalno da trebamo u ovoj zemlji, na kraju krajeva, što reče kolega Slavuj, uvesti sve u red i sve uvesti u organe BiH, ali ako će to odbiti donacije, onda trebamo tražiti neka međurješenja. A to međurješenje bi trebalo bazirati na pismenom stavu najvećih donatora, dakle Nijemaca i Amerikanaca.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem za diskusiju.
Uvažena poslanica Azra Alajbegović. Izvolite.

AZRA ALAJBEGOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, kroz ove replike praktično, na neki način, najveći dio moje diskusije je već i kazan, ali ja bih samo htjela da kažem da se Zajednička komisija na vrlo ozbiljan način u toku svoje dvije sjednice bavila ovim, prijedlogom ovoga zakona, i mi smo zaista maksimalno respektirali činjenicu da je Vijeće ministara jednoglasno u parlamentarnu proceduru dostavilo ovaj zakon.

Što se tiče samog glasanja, na kraju, i Izvještaj Zajedničke komisije je takav kakav jeste, nije bilo nikakvih političkih niti bilo kakvih drugih motiva za odsustvo iz bošnjačkog naroda glasa *za*. Kroz jednu vrlo dugu raspravu i kroz, na neki način, određene argumente predstavnika ove slovenačke agencije i članova Interresorne radne grupe, mi smo tokom cijelog zasjedanja ove komisije zapravo bili u situaciji da smo apsolutno za zakon. Međutim, predstavnik BHMAC-a je uzeo na Zajedničkoj komisiji zadnji riječ i on je zapravo taj koji je, na neki način, prelomio taj naš, zapravo moj lični glas koji je bio *suzdržan* pri glasanju, zato što je rekao da je do sada potrošeno 78 miliona dolara kroz projekte donacija vezano za protuminsko djelovanje, da u situaciji ako doneсemo ovakav zakon i ukoliko znači budu izostala sredstva donatora će proces deminiranja u BiH trajati do 2020. i neke godine, a da u situaciji kada nam ostanu sredstva iz donacija, koja će biti operabilna na način na koja su operabilna u dosadašnjoj bliskoj prošlosti i u aktuelnom trenutku i u vrlo bliskoj budućnosti, da se taj proces deminiranja u BiH može završiti značajno ranije.

Naš jedini motiv za takvo glasanje i takvo izjašnjavanje na ovoj komisiji je bio, prije svega, želja da se znači proces deminiranja završi, da nemamo žrtve ljudi, i po pitanju ljudskih života, i po pitanju određenog onesposobljenja naših građana u situaciji kada bi se taj proces tako sporo odigravao. I zapravo, ono što je još mene, na neki način, opredijelilo je činjenica da je predstavnik resornog ministarstva, a to je Ministarstvo sigurnosti, bio prisutan na Zajedničkoj komisiji, on i ... civilnih poslova, on je bio, ja bih rekla, dovoljno glasan za a dovoljno glasan i protiv donošenja ovog zakona. Znači, predstavnik resornog ministarstva nije nas, na određen način, kako bih vam rekla, bez obzira što smo mi uporno insistirali na njegovom decidnom izjašnjenu. I kao kruna svega je bilo da je nacrt budžeta već uveliko za sljedeću godinu u operativnom dijelu, da ne postoje sredstva za tako nešto i zapravo apsolutni motiv je bio znači pokušaj da se zadrže donatorska sredstva i donacije za protuminska čišćenja i ni jedan drugi motiv članova Zajedničke komisije za ljudska prava iz bošnjačkog naroda nije bio prisutan, i ja bih htjela to ovdje javno da kažem. Nama je apsolutno stalo da se ovaj proces uredi, stalo nam je da se proces uredi zakonom, zato što je to jedino logičko i normalno i konstruktivno i perspektivno u budućnosti, ali naš motiv je bio znači bojazan da će tih novih 100 miliona, ili ne znam koliko, izostati.

Što se tiče Interresorne radne grupe, svi eksperți su bili prisutni. Mi zaista nismo dobili nikakve reference tih eksperata, i tražili smo da nam kažu koja je to primarna lokacija Interresorne radne grupe i tih eksperata za ovu oblast, s obzirom na činjenicu da se radi o državnim službenicima koji su eksperți onako, kako bih rekla, izvan svog uobičajenog radnog vremena. I mi smo zapravo, na neki način, izrazili bojazan da oni nisu vremenski i referencama kapacitirani da vode taj proces u budućnosti.

Hvala vam lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći za diskusiju uvaženi poslanik Šemsudin Mehmedović. Izvolite.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, argumentacija, i onih koji su za donošenje ovog zakona, odnosno njegovo usvajanje u predloženom tekstu, i onih koji su protiv, stoji. Međutim, šteta je što nemamo danas ovdje ministra da nam pojasni da li ova strategija,

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

U Budimpešti je ministar.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

ili neko ko bi nam mogao dati odgovor, da li ...

(?)
/mikrofon nije uključen/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo malo, svi se mogu javiti ko bude htio da obrazloži. Samo Vi nastavite, izvolite.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Ako može da me ne prekidate. Da li bi mogli da znamo da u strategiji deminiranja koja je predviđena do 2019. godine je predviđeno da se to radi isključivo donatorskim sredstvima ili i sredstvima iz budžeta BiH? S obzirom da do danas, znači to je ove godine, nisu nikad predviđena sredstva za deminiranje u budžetu BiH, ja sam u tom pogledu evo predložio jedan zaključak kojim bi, na neki način, počeli da se sami brinemo o svom problemu koji je bosanskohercegovački problem. A ova ucjena od strane bilo koje agencije ili firme iz Slovenije ili bilo koje druge zemlje se u našem ambijentu zove korupcijom, jer je zapravo političkim uticajem, sticanjem određene dobiti ili koristi se može nazvati korupcijom. Iz tog razloga ja ne bih nikad pristajao na bilo kakvu ucjenu. Znači, ako neko želi da pomogne BiH ili narodima u BiH, neka to uradi na bilo koji način koji je u okvirima zakona.

Stoga, evo ja ћu u tom smislu predložiti da Vijeće ministara prilikom izrade budžeta za 2010. godinu predvidi određena sredstva, makar ona bila simbolična, ali će to biti jasna poruka da hoćemo i želimo da se brinemo sami o sebi i da deminiramo prostore u BiH.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Diskusija, uvaženi poslanik Momčilo Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući.

Uvažene kolege, članovi Savjeta ministara, cijenjeni gosti, ovaj zakon ima zaista niz manjkavosti i ono što bi bilo možda najbolje jeste da ovaj zakon vratimo predlagajuću i da on uvaži sve ili ne uvaži sve primjedbe koje su bile, kako u komisijskoj fazi tako u raspravi danas. Naime, neka pitanja su u članovima čak i različito riješena ili se mogu različito tumačiti. Pa recimo, pitanje prioriteta koje je definisano članom 13., zatim članom 21. i članom 24. nije na isti način definisano. U članu 13. mi imamo pod e) recimo da 'BHMAC predlaže listu prioriteta na usvajanje vladi entiteta'. U isto vrijeme član 21. pod c), 2. c) kaže 'priprema listu prioritetnih zadataka za deminiranje za entitete', a u članu 24. pod (4), kaže 'propisuje procedure za utvrđivanje nivoa prioriteta'. Dakle, veoma različito je ovo pitanje definisano, što naravno u primjeni zakona može proizvesti određene probleme. Takođe se postavlja pitanje samog finansiranja ovih poslova, s obzirom da je potpuno jasno na koji način se vrši upravljanje sredstvima. Dakle, ovdje imamo da se sva sredstva slivaju u jedan poseban budžet Ministarstva civilnih poslova, znači pa i sredstva entiteta, iako mi dobro znamo ko upravlja sredstvima nakon raspodjele sa zajedničkog računa. To je jedna od manjkavosti. Govorim samo o onim manjkavostima koje mogu, kad se zakon stavi u primjenu, proizvesti određene probleme u njegovoj primjeni i vjerovatno dovesti u nekim segmentima i do nemogućnosti primjene ovog zakona.

Naravno, ozbiljno se može postaviti pitanje i potrebne ili nepotrebne centralizacije segmenta protuminskog djelovanja u jedno ministarstvo, imajući u vidu niz nekih drugih preporuka, međunarodnih standarda, preporuka Ženevskog centra za humanitarno deminiranje itd., itd., sad da ne elaboriram mnogo. Sve ovo ukazuje na jednu ozbiljnu potrebu da se tekst zakona, ne znam kako je moguće to sada vratiti predlagajuću ili vratiti ovoj komisiji, a da predlagajuć preuzme danas obavezu da ove manjkavosti, ili promijeni do sjednice komisije, znači omogućimo kroz amandmansku neku fazu, eventualne, izmjene zakona ili druga lošija varijanta jeste da zakon ne prođe danas, da podržimo ovaj negativni izvještaj komisije, a da nadležno ministarstvo u najkraćem roku predloži novi tekst zakona koji će uvažiti i ove primjedbe, ali i primjedbe donatora.

Naravno, niko od nas nema pravo da zahtijeva da se sredstva ne mogu kontrolisati. Dakle, apsolutno je potrebna kontrola svih sredstava pa i donatorskih sredstava preko naših institucija, ali nisam siguran da je model koji je predložen ovim zakonom pravi i možda se moglo naći sretnije rješenje.

Hvala vam lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Želim da samo bude jasno poslanicima u vezi sa Poslovnikom Doma naroda koji je u dijelu različit od Poslovnika Predstavničkog doma: da zakonski projekat koji je pao ne može šest mjeseci doći u ponovno razmatranje. Molim vas da imate jednu takvu odredbu u vidu u vezi sa Poslovnikom Doma naroda.

Zaključujem raspravu.

Prelazimo na 5. tačku dnevnog reda:

Ad. 5. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravnom postupku – predlagač: Savjet ministara, zakon broj 01, 02-02-5-76/09, od 21. 8. 2009. (drugo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Na 60. sjednici, 16. 9. 2009. godine, ovaj zakon je usvojen u prvom čitanju. Nadležna Ustavnopravna komisija dostavila je Izvještaj 12. 10. 2009. godine. Komisija je jednoglasno podržala predloženi tekst zakona.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u drugom čitanju. Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na 6. tačku:

Ad. 6. Prijedlog zakona o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije (drugo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Na 61. sjednici, 30. 9. 2009. godine, zakon je usvojen u prvom čitanju. Nadležna Ustavnopravna komisija dostavila je Izvještaj 12. 10. 2009. godine. Komisija je podržala predloženi tekst zakona, sa usvojena dva amandmana koji postaju sastavni dio zakona.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u drugom čitanju.
Uvaženi poslanik Mirko Okolić. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

I pored dopisa koji ste vi uputili nama da ako je moguće do 12. uložimo amandmane na ovaj zakon, ja iz objektivnih razloga nisam uspio uložiti u tom roku. Još uvijek je amandmanska faza po Poslovniku moguća. Na Ustavnopravnoj komisiji sam čuo da je zauzet stav ukoliko bude u međuvremenu predloženih amandmana da će se napraviti pauza, da će oni zasjedati. Ako je to

moguće, to bi bilo najbolje. A ako to ne prihvate, onda ja tražim poslovničku mogućnost, ako je to moguće, da plenarno branim amandmane koje sam uložio.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Imam obavještenje od sekretara službe da je amandman zakasnio i da nije u mogućnosti da se sad na ovaj način, na osnovu člana 118. Poslovnika, predloži. Iz jednostavnog razloga morali bi da iznađemo druge načine ako je Dom raspoložen, međutim evo, vidjećemo.

Uvaženi poslanik Momčilo Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Ja želim podržati stav gospodina Okolića. Naime, na Ustavnopravnoj komisiji – ovdje nema predsjedavajućeg, a u ovom izvještaju to ne piše, ali imaju ostale kolege članovi Ustavnopravne komisije – na moj prijedlog mi smo dali saglasnost da se do danas mogu ulagati amandmani. Dakle, nije moguće da Kolegij smanji amandmansku fazu jednim obavještenjem. Dakle, mi imamo amandmansku fazu 15 dana. Ja sam tad i upozorio da je moguće da bude amandmana i mi smo se tada dogovorili, evo i kolega Adem ulazi, dogovorili smo se da ukoliko bude novih amandmana do danas da ćemo napraviti jednu kratku pauzu i kao nadležna komisija donijeti stav o tom amandmanu. Ukoliko ga prihvatimo, naravno postoji dio teksta, ukoliko ne, poslanik bi imao pravo istog momenta da obnovi amandman čime bismo mi ispoštovali Poslovnik. Pa ja bih zaista molio, u tom duhu je vođena rasprava na Ustavnopravnoj komisiji, da ne komplikujemo, čini mi se da je to jednostavno rješenje koje će produžiti nekih 10-tak minuta možda ovu sjednicu, ne više, a ispoštovali bi Poslovnik.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ako nema niko protiv ovakvog prijedloga, predlažem da ovaj amandman dopustimo da se uloži, a da Ustavnopravna komisija u pauzi za ručak napravi svoj izvještaj. Time ne bi morali produžavati sjednicu, imali bi mogućnost da se sve ispoštuje.

Za raspravu drugi zamjenik predsjedavajućeg, uvaženi poslanik gospodin Beriz Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ:

Evo, ja se iskreno nadam da ovi proceduralni aspekti za koje postoji argumentacija, o čemu je govorio gospodin Okolić i gospodin Novaković, neće nas omesti da danas pokušamo uraditi jedan vrlo važan posao. Dakle, ja skoro mislim da nema potrebe da vas podsjećam da je ovo jedan od uslova za liberalizaciju viznog režima koji je direktno u obavezi pred Parlamentom i praktično mi ne smijemo, po mom mišljenju, naravno, propustiti šansu da danas budemo u prilici da se izjasnimo o ovom zakonu, i ja apsolutno podržavam ovu varijantu jer smo, na kraju krajeva, jučer i na Proširenom kolegiju o tome govorili.

Ja sam se najviše javio da vas sve pozovem da zaista jer ovaj zakon je i jednoglasno usvojen i na Vijeću ministara. Nije bilo nekih posebno spornih pitanja izuzev ovoga sjedišta. Mi smo na Kolegiju razmijenili neka mišljenja, evo i jedan amandman smo dali, jer jednostavno Vijeće ministara nas je dovelo u situaciju ostavljujući ono crticu kod sjedišta ove agencije, dakle prazno. Mi ćemo, evo, ovo vratiti Vijeću ministara i neka u ukupnoj distribuciji na koju mi čekamo već godinama, dakle postoje zaključci niz puta potvrđeni da Vijeće ministara predloži jednu vrstu redistribucije, odnosno distribucije sjedišta raznih agencija, organizacija itd., slijedeći neke sugestije, zahtjeve koji su ovdje praktično iz sjednice u sjednicu iznošeni.

Dakle evo, da zaključim, da vam ne oduzimam vrijeme, ja zaista preporučujem i pozivam nas da ovaj danas zakon svakako usvojimo, i onda bismo ostali u prilici da tokom mjeseca, evo imam informacije da Ministarstvo pravde je otvorilo novi krug konsultacija o Krivičnom zakonu i postoje teoretske šanse da Vijeće ministara predloži i ovaj zakon po hitnom postupku, i onda bi nam još ostao Poslovnik o radu Nezavisnog odbora, tako da bi mi ipak kao Parlament svoj dio obaveza mogli izvršiti.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Dopustite da napravimo, da kažem, jednu malu egzibiciju u smislu da neću zatvoriti raspravu o ovoj tački dnevnog reda, Ustavnopravna komisija da napravi u pauzi za ručak svoj izvještaj i da završimo raspravu nakon pauze za ručak o ovome zakonu.

Prelazimo na 7. tačku dnevnog reda:

Ad. 7. Prijedlog zakona o opštoj sigurnosti proizvoda – predlagač: Savjet ministara, zakon broj: 01, 02-02-2-86/09, od 25. 9. 2009. (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zakon je u prvom čitanju. On je dostavljen 25. 9. ... godine. Nadležna Komisija za spoljnu trgovinu i carine je dostavila Mišljenje o principima zakona 7. 10. Ustavnopravna komisija je dostavila Mišljenje o ustavnom osnovu 12.10.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona. Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 8.

Ad. 8. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nadzoru nad tržištem u Bosni i Hercegovini – predlagač: Savjet ministara BiH, zakon broj: 01, 02-02-2-84/09, od 25. 9. 2009. (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Savjet ministara je dostavio zakon 25. 9. Nadležna Komisija za spoljnu trgovinu i carine je dostavila Mišljenje o principima zakona 7. 10. Ustavnopravna komisija dostavila je Mišljenje o ustavnom osnovu 12. 10.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u prvom čitanju. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 9.

Ad. 9. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ravnopravnosti polova u BiH – predlagač: Savjet ministara BiH, zakon broj: 01, 02-02-3-87/09, od 25. 9. 2009. (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zakon je dostavljen 25. 9. 2009. godine. Nadležna Komisija za ostvarivanje ravnopravnosti polova dostavila je Mišljenje o principima zakona 12. 10. 2009. godine. Ustavnopravna komisija je dostavila Mišljenje o ustavnom osnovu 12. 10.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u prvom čitanju. Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 10.

Ad. 10. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o finansiranju političkih partija – predlagač: Savjet ministara BiH, zakon broj: 01, 02-02-4-85/09, od 25. 9. 2009. (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Savjet ministara je zakon dostavio 25. 9. 2009. godine. Nadležna Komisija za finansije i budžet dostavila je Mišljenje o principima zakona 8. 10. Ustavnopravna komisija je dostavila Mišljenje o ustavnom osnovu 12. 10.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u prvom čitanju. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 11.

Ad. 11. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave BiH – predlagač: Savjet ministara BiH, zakon broj: 01, 02-02-5-6-1/09, od 21. 8. 2009. (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Savjet ministara BiH zakon je dostavio u redovnu parlamentarnu proceduru 21. 8. Ustavnopravna komisija nije podržala principe predloženog zakona. Na 60. sjednici Dom nije prihvatio Mišljenje Ustavnopravne komisije te je zakon vraćen radi dostavljanja novog mišljenja. Nadležna komisija Mišljenje dostavila 28. 9. i ovaj put je podržala principe zakona.

Otvaram raspravu o ovom prijedlogu zakona u prvom čitanju.
Uvaženi poslanik Remzija Kadrić. Izvolite.

REMZIJA KADRIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Ja ću kratko u vezi sa prijedlogom ovog zakona. Dakle, generalno bi trebalo možda ova Ustavnopravna komisija da pojasni razloge zbog čega sada prihvata principe prijedloga ovoga zakona a prije toga, na ranijim sjednicama, nije podržavala principe ovog zakona. Ali dobro, to na stranu, nego, dakle, samo o nekim principima u pogledu donošenja ovoga zakona.

Dakle, ovim članom 12. i 13. prijedloga ovoga zakona vrše se određene intervencije na član 20., predlažu se intervencije na član 29. osnovnog teksta ovog zakona. I moram priznati da ovaj član 12. i 13. Prijedloga zakona, kad su u pitanju te intervencije, pravi određenu zabunu. Dosta su ova dva člana međusobno u nekoj određenoj vrsti kontradiktornosti, kontradikcije, tako da u amandmanskoj fazi treba pokušati da se ... te dileme otklone. Da ne ulazimo sada kolika je upitna ustavnost, inače, ovog osnovnog teksta člana 29. osnovnog zakona, zašto je bilo potrebno da uopšte u zakonu mnogi ovi zavodi, uprave itd. prestaju sa radom. Mislim da je to, po mom mišljenju, upitna je ustavnost ovog člana 29. Ove mnoge institucije su trebale da ostanu i sve one institucije koje su dakle uspostavljene prije donošenja Ustava BiH. Dakle, ovaj član 12. i 13., ja moram da priznam da sam imao i različite tekstove. Jedan član 12. je različit u odnosu na neki mogući tekst toga člana 12., tako da treba pogledati to da li, koji je član 12. u prijedlogu važeći itd., tako da u tom dijelu treba zaista pokušati u amandmanskoj fazi ispraviti određene ove dileme i naći neka rješenja koja bi bila prihvatljiva za donošenje ovoga zakona.

Zahvaljujem se.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 12.

Ad. 12. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama BiH – predлагаč: poslanik Bajazit Jašarević, zakon broj: 01–02–4–83/09, od 16. 9. 2009. (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zakon je dostavljen 16. 9. 2009. godine. Nadležna Komisija za finansije i budžet dostavila je Mišljenje o principima zakona 8.10. Ustavnopravna komisija Mišljenje o ustavnom osnovu dostavila 12. 10. 2009. godine. Napominjem da je i Direkcija za evropske integracije Mišljenje dostavila 6. 10. 2009. godine.

Otvaram raspravu o ovom prijedlogu zakona u prvom čitanju. Predlagač?
Uvaženi poslanik Bajazit Jašarević, kao predlagač. Izvolite.

BAJAZIT JAŠAREVIĆ:

Poštovani gospodine predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, želio bih da istaknem da su u prethodnoj proceduri donošenja novog zakona o javnim nabavkama Agencija za javne nabavke, Vijeće ministara i ovaj parlament učinili vanredan napor u želji da se postojeći Zakon o javnim nabavkama dalje za jedan korak usaglasi sa evropskim direktivama o javnim nabavkama. Zbog toga što nije moglo doći do jedinstva u svim segmentima zakona, zakon nije prošao parlamentarnu proceduru i ocjena Komisije za finansije i budžet našeg doma je da bi bilo dobro određene segmente tog zakona iskoristiti da se kroz izmjene postojećeg zakona otklone nazuža grla u tom zakonu. Dakle, tekst ovog prijedloga je apsolutno identičan sa tekstrom novog Zakona o javnim nabavkama i odnosi se samo na one dijelove Zakona koji su nazuža grla u postojećoj primjeni tog zakona.

Predlagač bi, u prvom momentu je bila ideja da bude Komisija za finansije i budžet, pa s obzirom da se radi samo o tehničkoj pripremi ovog zakona odlučili smo da evo ja prilagodim taj zakon. S obzirom na dobru saradnju Agencije za javne nabavke i Komisije za finansije i budžet, mi smo ovaj tekst dostavili Agenciji za javne nabavke i zamolili da, pored naših prijedloga, ili mog prijedloga, oni dostave članove za koje oni misle, iz svog iskustva, da je dobro da se promijene u postojećem zakonu da bi zakon bio lakše primjenljiv. Sve te prijedloge Agencije za javne nabavke smo uvažili i ubacili u ovaj prijedlog.

Na kraju želim da kažem da je prihvatanje makar jednog člana iz ovog zakona poboljšanje postojećeg zakona, da je predlagač spremam odustati od bilo kojeg člana ako za to ne bude postignuta saglanost i moram reći da ostaju još neki segmenti u postojećem zakonu koje će trebati u narednom periodu popravljati do donošenja novog zakona o javnim nabavkama koji bi bio dobro rješenje za BiH. S obzirom na poslovnička ograničenja, koja je predsjedavajući iznio na početku sjednice, kada je u pitanju Poslovnik Doma naroda, i s obzirom na jednu činjenicu da je već blizu kraju mandata, nismo sigurni da će do kraja ovog mandata biti ponovo pušten u parlamentarnu proceduru novi zakon o javnim nabavkama i zato bi bilo dobro usvojiti ove izmjene da bismo već od nove godine imali bolji i prilagođeniji Zakon o javnim nabavkama sa evropskim direktivama u primjeni u BiH.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Vesna Šain.

VESNA ŠAIN:

Zahvaljujem.

Ovaj zakon je svakako bolji od prethodnog zakona sa svim svojim izmjenama koje je pretrpio, ali ja bih tražila neka pojašnjenja od predлагаča. To je član 9. gdje stoji: 'U članu 45. stav (2) briše se rečenica *Ugovorni organ dužan je osigurati da ukupna godišnja vrijednost takvih kupovina ne prelazi 10% godišnjeg budžeta za nabavke*'. Pravna praksa pokazuje da se na ovaj način kod mnogih ugovornih organa koji imaju mali ... godišnji budžet za nabavke može sve obezbijediti direktnim sporazumom što bi ostavilo prostor manipulacije, odnosno stvorio bi se monopol, jer možda bi trebalo ovaj procenat od 10% eventualno povećati na 20% ili bilo koji drugi samo da se ne desi da se u nekoliko direktnih sporazuma odrade sve ili 90% nabavki tih ugovornih organa sa manjim budžetom. I još jedno pojašnjenje gdje stoji: 'Ugovorni organ može imenovati komisiju za nabavke.' Možda bi trebalo da stoji umjesto riječi *mora* ili *dužan je imenovati*.

I na kraju, zbog velikog broja izmjena u ovom zakonu, nakon njegovog usvajanja bilo bi poželjno donijeti zakon o javnim nabavkama – prečišćen tekst, jer je ovako malo teško se snalaziti u svim ovim izmjenama, mislim da je to već sedma izmjena.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Valimir Jukić.

VELIMIR JUKIĆ:

Gospodine predsjedatelju, koleginice i kolege, članovi Vijeća ministara, gosti, evo, ja će kratko najprije dati podršku ovakovom pristupu rješavanja ovog pitanja. Dakle, poznato je da smo prije nekoliko mjeseci imali jedan zakon koji je bio nešto širi od ovog što je sada predloženo oko izmjene i dopune postojećeg zakona, međutim to nije prošlo iako smo održali bili i javnu raspravu i čuli od svih zainteresiranih, zapravo, velikog dijela zainteresiranih ljudi i grupacija, šta oni misle o ovoj problematici. Ne treba govoriti koliko je zapravo ovo bitno i važno, koliko je važno unaprijediti ovo zakonodavstvo i zapravo usuglasiti ga koliko je više moguće i sa standardima EU ali, isto tako, u realizaciji ovog zakona biti stvarno dosljedno i poštivati sve ono što zakon čini i što on znači. I ono što je njegova najvažnija poruka, a to je zapravo da se javne nabave učine maksimalno transparentnim i da se propiše sva moguća procedura, koliko je moguće preciznije, i da se onda tako postupi, jer se na taj način postiže jedan vrlo važan princip, a to je princip otvorenosti, transparentnosti i pristup malim i srednjim poduzećima u dobijanju poslova, odnosno, na taj način se zapravo daju jednakе šanse svima i ovo je jedan od načina da se smanji djelovanje izvan zakona, odnosno korupcija i dodjeljivanje poslova po nekim drugim principima i kriterijima, a ne onim koje je zakon predvidio.

Isto tako, možda je bilo prostora da se još neke stvari promijene i unaprijede, međutim onda bi bila veća opasnost ili manja šansa da to prođe. Možda je ovo prava mjera i ovo što je gospodin Jašarević govorio, uistinu je to tako, dakle u najvećoj mjeri ovo usuglašeno, i to je ono što, otprilike, nije bilo sporno iz onog zakona koji nije prošao, a ipak će u značajnoj mjeri popraviti sadašnje stanje legislative iz ove oblasti.

Dakle, moja podrška i mislim da ćemo dobiti ipak jedan puno bolji zakon, nakon što usvojimo ove izmjene i dopune postojećeg zakona.

BERIZ BELKIĆ:

Savo Erić.

SAVO ERIĆ:

Pošto se radi o jednom zakonu koji zaista pravi velike pometnje u kompletnoj privredi i funkcionisanju budžeta na sva tri nivoa, naše mišljenje je da ovim malim ustupkom ga i malo poboljšavamo. Pošto nismo uspjeli da promijenimo ono što smo trebali da promijenimo, a naš mandat je pri kraju, i naša komisija je jedan minimum koji je mogla usaglasiti sa svim ostalim, o kojima je već govorio poslanik Jašarević, kao predлагаč, i podržali smo taj dio i naš klub će podržati ovaj prijedlog.

BERIZ BELKIĆ:

Adem Huskić.

ADEM HUSKIĆ:

Zahvaljujem.

Ja, isto tako, neću dugo govoriti, pridružit ću se onome što su rekli kolege iz Komisije za finansije i budžet, ali mislim da je korektno reći nekoliko riječi. Prije svega, ja čestitam i zahvaljujem gospodinu Jašareviću što se usudio da pravi ovo, s obzirom da smo mi imali u proceduri kompletan zakon koji nije prošao. Ovo je jedan pokušaj, i on je to tako i rekao i na ovoj komisiji, mislim i danas, vrlo fleksibino postavljen: znači prihvata sve sugestije i ovo je, rekao bih, minimum onoga što bi, na neki način, omogućilo rad onima na koje se odnosi zakon a isto tako da ima prolaz ovdje kod nas u Parlamentu. I, s obzirom na to da se radi o prvom čitanju, on je rekao da prihvata sve sugestije. Znači, sve što poslanici misle da nije korektno, uključujući i ovo što je kolegica govorila, znači možemo u toku amandmanske faze, a s obzirom, kažem, da se radi o prvom čitanju, ja mislim da ga trebamo podržati. I još jedanput čestitam kolegi Jašareviću na ovome što je uradio.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Ovo je zaista bilo lijepo čuti, a još samo da potvrdimo glasanjem ovo što smo čuli u raspravi. Dakle, zaključujem raspravu o tački.

(?)
/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:

A, pardon, nisam vidio, gospodin Jašarević. Izvolite. Izvoli, da se zahvališ na zahvali.

BAJAZIT JAŠAREVIĆ:

Ne, ne, dakle, to nije. Da, bilo je pitanje pa samo: dakle ostajemo pri tome da ćemo sve amandmane prihvati koji se usaglase na Komisiji za finansije i budžet i sa Agencijom za javne nabavke. Jedino ograničenje su direktive Evropske unije o javnim nabavkama. Dakle, nema ništa drugo što bi nas moglo ograničavati. A ovaj član 9. koji je ovdje pomenut da ne prelazi 10% godišnjeg budžeta za nabavke, ovaj procenat je bio upitan i kod prošlih izmjena ovog zakona, pa smo odustali od mijenjanja ovog procenta da ne bismo izazvali neko nejedinstvo. Dakle, ukoliko bude amandmana, razmotrit ćemo na ovoj komisiji dakle taj prijedlog i, ono što usaglasimo na Komisiji i sa Agencijom za javne nabavke, mislim da će biti u konačnom tekstu zakon. Isto važi i za ostale primjedbe. Sve što Komisija usaglasi sa Agencijom za javne nabavke, koja, u ime Vijeća ministara, je u stvari prisutna na Komisiji za finansije i budžet, mi ćemo ponuditi u konačnom tekstu zakona.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Zahvaljujem se gospodinu Jašareviću na ovim odgovorima na neke dileme i pitanja.
Više prijavljenih nema, zaključujem raspravu o tački 12.

Prelazimo na tačku 13., dakle:

Ad. 13. Prijedlog zakona o Agenciji za kontrolu i osiguranje prisilnog oduzimanja imovine stečene krivčnim djelima i upravljenje oduzetom imovinom – predlagач: Klub poslanika SDP (prvo čitanje)

BERIZ BELKIĆ:

Zakon je u proceduri od 14. 9. Ustavnopravna komisija je dostavila Mišljenje o ustavnom osnovu i principima, koje je pozitivno. I također, Direkcija za evropske integracije je dostavila svoje Mišljenje o ovom prijedlogu zakona.

Dakle, otvaram raspravu. Ako nema prijavljenih...

JOZO KRIŽANOVIĆ
/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:

Gospodin Križanović. Izvolite, gospodine Križanoviću.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Poštovane koleginice i kolege, ja pretpostavljam da ste imali mogućnosti i vremena da pogledate ovaj prijedlog zakona i ja u tom smislu neću oduzimati puno vašeg vremena, ali sam mislio ... iznijeti nekoliko razloga za donošenje ovog zakona, o potrebama donošenja ovog zakona i neke temeljne principe na kojima počiva ovaj zakon.

Prije svega, potreba za donošenjem ovog zakona je dvostruka. Jedna proističe iz našeg stanja u BiH i druga je potreba obaveza BiH, kao potpisnice međunarodnih konvencija i povelja, drugih sporazuma, da uskladi svoje zakonodavstvo u ovoj oblasti.

Prije svega, želio bih napomenuti da po nekim analizama i podacima nevladinih organizacija u BiH stoji da najmanje milijarda i po KM svake godine u BiH završi izvan legalnih finansijskih tokova. Ja ne bih želio dalje obrazlagati ovo. Mi smo syjesni da imamo tu problem, da je korupcija i organizirani kriminal jedno zlo za BiH i da kao odgovorno društvo se mora suprotstavljati ovom.

S druge strane, napomenut ću samo Povelju Vijeća Evrope još iz '90. godine, zapravo Konvenciju o pranju novca, potrazi, pljenidbi i konfiskaciji imovine stačene putem kriminala u kojoj se članice potpisnice obavezuju da svojim zakonodavstvom omoguće i osiguraju, i u legistativi i u jačanju institucija, da nelegalno stečena imovina mora biti oduzeta, u najkraćem, parafraziram da ne citiram ovdje. Naravno, mi smo, kao Parlament, prije tri godine ratificirali i Konvenciju UN-a protiv korupcije u kojoj se također traži zamrzavanje, zapljena i konfiskacija nelegalno stečene imovine.

Ja bih želio ovdje iskreno da kažem da se nama vrlo često, kao SDP-u, imputira insistiranje na usvajanju ovog zakona kao nekakvoj političkoj promociji. Ali evo, želio bih vas podsjetiti da smo 10. 6. ... na sjednici ovog doma raspravljadi, recimo, o Izvještaju Tužiteljstva BiH za proteklu godinu. Tom prilikom je konstatirano da manjka BiH i legistative i, da kažem, mehanizama u efikasnoj borbi protiv organiziranog kriminala. Sjećate se da je na prijedlog SDP-a tada usvojen zaključak ovog doma 'da u roku od 90 dana Vijeće ministara izade sa prijedlogom zakona'. Mi smo bili obradovani time, jer smo bili uvjereni da je cilj BiH da dođe do takvog zakona, a ne da promotor toga bude SDP. Nažalost, Vijeće ministara nije ništa učinilo kao ni u ovih šest-sedam godina do sada po ovom pitanju. I ovo je razlog zašto mi se po peti put javljamo sa ovim prijedlogom.

Dopustite mi da još samo nekoliko riječi kažem o nekim temeljnim principima na kojima je zasnovan ovaj zakon. Dakle, Agencija, prije svega, jeste jedno samostalno tijelo koje je odgovorno samo Parlamentu BiH. Organizirano je tako da u svom sastavu ima tri odjela, od kojih je jedan Odjel za istraživanje i dokumentaciju, drugi je Odjel za mjere osiguranja prisilnog oduzimanje imovine i, treći, Odjel za upravljanje oduzetom imovinom. Agencija je dakle nadležna za istraživanje, dokumentiranje i osiguranje mjera ... oduzimanja nelegalno stečene imovine i upravljanje tom imovinom za sva krivična djela koja su ... u Krivičnom zakonu BiH sadržana u glavama VII., VIII. i IX. Dakle, radi se o trogovini ljudima, neovlaštenom prometu oružja i vojnom opremom, neovlaštenom prometu opojnim drogama, pranju novca, porezu i utaji, neplaćanju poreza, nedopuštenoj trgovini itd. i primanju darova, dakle i ova IX. glava koja se odnosi na koruptivnu djelatnost.

Želio bih naglasiti još jednom da je cijelokupna procedura funkcioniranja ove agencije i njene suradnje sa sudskim i drugim organima u BiH potpuno zasnovana na postojećem pravnom sistemu i da je u potpunosti utkana u ovaj sistem. Osnovno načelo rada ove agencije jeste da nelegalno stečena imovina mora biti oduzeta. Time smo uvjereni da bismo dali značajan doprinos i ... preventivnom djelovanju u suzbijanju organiziranog kriminala i korupcije koji su uglavnom osnovni, da kažem, elementi za sticanje nezakonito stečene imovine. I ono posebno

još jedno načelo da će Agencija uvijek reagirati na ona mjesta gdje postoji očigledan nesrazmjer postojeće imovine i legalnih izvora imaoča te imovine.

Evo, gospodine predsjedavajući, ne bih želio dalje oduzimati vaše vrijeme i ostajem, evo ostajemo, kao klub, na raspolaganju za eventualna pojašnjenja ili popravke.

Hvala vam lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Drugi zamjenik predsjedavajućeg, uvaženi poslanik Beriz Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ:

Bilo je vrlo korisno čuti ova dodatna obrazloženja gospodina Križanovića. Kada je riječ o ovom zakonu u prvom čitanju, Stranka za BiH će najvjerovalnije ga podržati i otvoriti mogućnost da se o njemu raspravlja i o intervencijama. Međutim, u samom startu treba imati na umu i sljedeću činjenicu, kada je riječ o harmonizaciji, odnosno, da tako kažem, usaglašenosti propisa zakona koji regulišu ovu oblast. Dakle, treba podsjetiti da mi imamo upravo danas na dnevnom redu i ovu Agenciju za prevenciju korupcije i da se može desiti, ja se iskreno nadam da će taj zakon biti usvojen, i ako pogledate i sravnite djelatnosti ove agencije i ove, koja se ovdje predlaže u ovom zakonu, postoje aktivnosti koje su istovjetne, dakle, da ne bi bilo dupliranja. Također, Krivični zakon, koji, doduše, nije prošao ali evo, kako imamo saznanja, on će ponovno biti u proceduri, tretira na neki način, odnosno na jedan konkretan način mogućnost oduzimanja nezakonito stečene imovine.

Ja sam se najviše javio a propos ove ocjene, koju je gospodin Križanović izrekao, da se često ove inicijative SDP-a doživljavaju kao politički marketing, promocija itd., a i zbog konstatacije u obrazloženju gdje se tvrdi, po meni, ničim izazvano i ne vidim razloga zašto je to tako stavljanu tamo da vladajuća struktura je nespremna, nespremnost, kaže - nespremnost vladajuće strukture da se uhvati ukoštač sa ovim problemima. Dakle, ne radi se o nespremnosti, govorim sada u ime Stranke za BiH, da se uhvatimo ukoštač s ovim problemima, misli se na korupciju i organizirani kriminal, nego jednostavno se radi o dilemi koju je isticalo i Ministarstvo pravde i pravosuđe BiH, prvenstveno mislim na Sud BiH i na Tužilaštvo, u nekim raspravama, javnim nastupima itd., koji su tvrdili da postojeći pravni sistem BiH ima sve mogućnosti. Ali je istovremeno tačno ovo o čemu je gospodin Križanović govorio, i ja sam jedne prilike postavljao poslaničko pitanje i tražio podatak koliko je to oduzeto, da je to zaista minorno i, dakle, skoro nije vrijedno pomena. Dakle, onda se postavlja pitanje da li se uopšte koristi ta mogućnost za koju pravosudni organi tvrde da postoji u postojećem pravosudnom sistemu. Naravno, postoji ovo drugo pitanje načina upravljanja oduzetom imovinom, koje je potpuno, po mom mišljenju, neriješeno. O tome je, ja mislim, govorio gospodin Šefik Džaferović na Ustavnopravnoj komisiji.

Dakle, ova konstatacija da postoji nespremnost nije tačna i smatramo je potpuno nepotrebnom. Stranka za BiH apsolutno je spremna, zajedno sa ostalim, uhvatiti se ukoštač sa ovim problemima. Mi smo čak bili spremni odazvati se na one bombastične pozive iz SDP-a da se izvrnu džepovi itd., da se vidi šta ko ima itd., međutim ta se aktivnost naglo i naprasno

ugasila. Ali evo, u svakom slučaju, mi ćemo u najvećem dijelu podržati ovaj zakon u prvom čitanju.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Uvaženi poslanik Momčilo Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Izvinjavam se, predsjedavajući. Naravno, nemam namjeru da se miješam u Vaš posao ali prvo želim reći da apsolutno podržavam mjere ..., sve mjere koje će omogućiti ili pomoći da se korupcija u ovom društvu, pa ne mogu reći iskorijeni, ali u svakom slučaju umanji. U tom smislu je vrijedan pažnje znači pokušaj kolega iz SDP-a da predlože jedan ovakav zakon.

Ja sam rekao i na ovoj komisiji da u odnosu na prethodne zakone ovaj zakon ima jedan napredak. Naime, on je u članu 12. definisao ... da se neke radnje, a tu je bilo jedan broj primjedbi, znači dešavaju, dešavaju, dakle uz prethodnu odluku nadležnog suda. I to je ono što je značajan pomak u rješavanju jedne od primjedbi koje su bile na ovaj zakon.

Ovdje ostaje jedna ozbiljna dilema da se ovim zakonom u pojedinim segmentima duboko ulazi u nadležnost tužilaštva. I to je ono što ovaj zakon nije uspio riješiti, odnosno ovaj tekst ili novi tekst zakona nije uspio riješiti. Naime, činjenica je da ovdje ovaj zakon kaže da se radi o 'kontroli i osiguranju prisilnog oduzimanja imovine i upravljanju' ... Ali isto tako je činjenica da je članom 5. definisano da ovdje postoji odjeljenje za istraživanje i dokumentaciju koje, pazite u jednom stavu kaže 'prikluplja od svih relevantnih organa uprave i pravosuđa informacije o imovini lica za koje postoji osnovana sumnja da su počinili krivična djela. Ovaj posao radi i tužilaštvo. I ovaj posao je prethodni posao da bi ova agencija počela da radi. Znači, da bi uopšte ova agencija mogla raditi, tužilaštvo mora završiti svoj posao, sud mora završiti svoj posao i onda na scenu stupa ova agencija. To je, po meni, ključni problem ovog zakona.

Naime, da je to tako, evo govori upravo član 12., a pročitat ću dio teksta koji kaže 'čuvaju ili mogu čuvati knjige i evidencije' ili drugi, pazite, 'radnici Agencije imaju ovlaštenje da uđu u svaki posjed i prostoriju gdje se čuvaju ili mogu čuvati knjige ili evidencije i drugi predmeti koji mogu poslužiti za dokazivanje imovine za lica prema kojim je, za djela iz člana 3. ovog zakona, pokrenut krivični postupak'. Molim vas, ovu nadležnost ima tužilaštvo. Ne vidim zašto bi ti radnici ove agencije imali potrebu da uzimaju predmete kojima se ovo dokazuje kad to radi tužilaštvo. I tužilaštvo će ući u ove prostorije, ovlašteno je, izuzeće ove knjige i predmete, pokrenuće krivični postupak, sud će taj postupak provesti, dokazati tačnost navoda, i onda će ova agencija stupiti na snagu.

Nažalost, ovim zakonom nije tako predviđeno, i to je ključni razlog zbog čega ja ne mogu podržati ovaj zakon. Bilo bi dobro kad bi predlagач povukao ovaj zakon iz procedure i pokušao otkloniti ovaj nedostatak. Sa otklanjanjem ovog nedostatka bi se ... otklonile sumnje, ili ranije moje izražene sumnje, da ćemo stvoriti nove ljude u kožnim mantilima i kožnim čizmama koji će raditi posao koji je nekad rađen, pedesetih godina, u ovoj zemlji. Ja se nadam da kolege iz SDP-

a, ne, nadam se, nego sam siguran, nemaju tu namjeru, ali upravo sa ovim odjeljenjem oni ostavljaju prostor da se iskrena njihova namjera pretvori u nešto drugo.

Hvala vam lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Slavko Matić, diskusija. Izvolite.

SLAVKO MATIĆ:

Gospodine predsjedatelju, uvažene kolegice i kolege zastupnici, poštovani gosti, nedvojbeno je da postoji potreba i argumentirani razlozi za donošenje jednog ovakog zakona. Klub, kojem ja pripadam, u nekim ranijim pokušajima da se doneše ovakav zakon je iz više razloga bio rezerviran. Jedan od bitnih je maloprije kolega Novaković naveo za recimo prethodni tekst zakona koji je Klub SDP-a ovdje nama predlagao, a tiče se članka 12. U ranijim tekstovima Agencija je mogla bez prethodne ovlasti suda raditi ovo što je navedeno. Ovdje je danas u ovom tekstu dopunjeno da je to uz prethodnu odluku nadležnog suda, i to je vrlo značajna promjena u odnosu na raniji tekst.

Drugi razlozi za naše rezerve ranije su upravo dvojbe, koje je ovdje iznosio i kolega Belkić i kolega Novaković, uvjeravanja da kroz osnivanje jedne ovakve agencije može doći do preplitanja i podudaranja nadležnosti te agencije sa sudom, sa tužiteljstvom, sa SIPA-om i vjerojatno postoji još uvijek opasnost u pojedinim člancima i u pojedinim rješenjima ovog teksta, o kojima je govorio maloprije gospodin Novaković, ali s obzirom da pred nama, ako usvojimo zakon u prvom čitanju, predstoji amandmanska faza, moguće je kroz amandmane doći do pojašnjenja i preciznijeg određenja koje su to nadležnosti ove agencije, da uistinu ne bi došlo do sukoba nadležnosti i podudaranja sa nekom drugom institucijom. Ranija uvjeravanja su govorila u prilog činjenici da postoje ... zakonske prepostavke, da postoje institucionalne prepostavke da se protiv ovakvih kriminalnih radnji može uspješno nositi i bez osnivanja agencija. Ali, po svim izvješćima tužiteljstva zadnjih godina i po svim izvješćima meritornih organa, BiH je i dalje vrlo visoko na ljestvici korumpiranih zemalja u svijetu.

I očito je da te zakonske prepostavke i postojeće institucije nisu dale odgovarajući rezultat i stoga će ovaj put Klub HDZ BiH podržati ovaj zakon u prvom čitanju, sa eventualnom mogućnošću da u drugoj fazi uložimo pojedine amandmane.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Šefik Džaferović, diskusija. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Poštovane koleginice i kolege, dame i gospodo, gospodine predsjedavajući, bilo bi najbolje da se zakoni ovakve vrste, dakle vrlo značajni zakoni, je li, ne predlažu od političkih

stranaka u Parlamentu, nego da dolaze iz Vijeća ministara, čak ni od nas kolega pojedinaca članova Parlamenta. Ali je također činjenica da mi već dugo vremena čekamo da nam Vijeće ministara makar nešto dostavi na ovu temu. Mi to do sada nismo imali priliku da vidimo u Parlamentu i šta sad tu možemo, jel'.

Bilo bi također dobro da jedan zakon, ovakav kakav jeste, izbjegne bespotrebne kvalifikacije u obrazloženjima, na koja je ukazao gospodin Belkić, tipa nespremnost vladajuće koalicije ili parlamentarne većine, jer to sa jedne strane može da provocira, a sa druge strane nije tačno, jel'. Ja sam glasao za ovaj zakon na Ustavnopravnoj komisiji, a dio sam te parlamentarne većine i danas će politička stranka kojoj ja pripadam podržati ovaj zakon u prvom čitanju. Dakle, ali eto, to piše u obrazloženju i šta sad tu možemo, jel'.

Unatoč svemu tome, ako nas interesira suština, onda moramo kazati da ovaj zakon treba BiH i ja sam se bavio, između ostalog, i pravnim analizama ili krivičnopravnim aspektima ovoga problema. Najvažnija stvar za mene u ovom zakonu, i inače u zakonima ovakve vrste, je princip da niko ne može zadržati protivpravno stečenu imovinsku korist, i to svi kažemo ovdje u Parlamentu. I drugo, da odluku o tome u konačnici donosi sud. Ovo je pitanje sudske nadležnosti i ovo su, za mene, dvije ključne stvari koje zadovoljava ovaj zakon i to je nešto što je meni dalo mogućnost da idem dalje u analizu ovoga zakona. A daljnja analiza ukazuje na to da se BiH opredijelila, bar prema prijedlogu izmjena i dopuna Krivičnog zakona BiH, a to su i trendovi u savremenom svijetu da se u slučaju postojanja osnovane sumnje ili u slučaju postojanja standarda koji se zove izvan svake razumne sumnje, kako to danas kažu na sudovima u svijetu i u BiH, utvrdi da je dakle osnovano sumnjivo da je neko stekao protivpravnu imovinsku korist ili nezakonitu imovinu, obrne teret dokazivanja, jer izgleda da se savremeni svijet nije u stanju boriti protiv te pojave primjenjujući standarde koji su do sada bili važeći u svijetu. Pa su skoro sve zemlje svijeta, demokratski razvijene zemlje svijeta, u ovoj oblasti umjesto standarda: moram ti dokazati i pravosnažno potvrditi da si to i to stekao tako i tako, pa će oduzeti, pribjegle standardu: postoji izvan svake razumne sumnje ili postoji osnovana sumnja da si to stekao na nezakonit način, stekao ... korist, ja će to privremeno oduzeti i zadržat i sa tim upravljati, a ti izvoli dokaži da je to tvoja imovina. To je standard kojem teži današnji savremeni svijet, i to u sebi sadrži ovaj zakon i to je suština.

Kad je u pitanju harmonizacija sa našim pravnim sistemom, Krivični zakon BiH jeste propisao, odnosno prijedlog izmjena i dopuna koji će se ponovo naći ovdje u Parlamentu – on je pao dakle u Domu naroda, kao što znamo, je li tako, nažalost – mehanizam po kojem se predviđa tzv. prošireno oduzimanje imovinske koristi i predviđa se ovaj mehanizam obrnutog dokazivanja. Ali to je samo principijelna i načelna norma. Kada se to usvoji, morat će se dograditi Zakon o krivičnom postupku i morat će se donijeti ovakav zakon da bi to bilo moguće realizirati. Vijeće ministara, ja koliko imam informaciju, radi, između ostalog, i na ovom zakonu, ali ja mislim da mi više ne možemo čekati i da mi trebamo početi praviti od ovoga zakona zakon kakav treba BiH i da više nema osnova za bilo kakvo čekanje.

I na kraju, kada je u pitanju postojeća legislativa i oduzimanje imovinske koristi, ima potrebe i kod postojećeg sistema za ovakav zakon, jer danas u BiH je potpuno neuređena oblast čuvanja oduzete makar i ono malo što se oduzme protivpravno stečene imovinske koristi – nema zakona, nema institucije. Mi smo ovdje imali prošle godine Konferenciju o sigurnosti gdje su učestvovali svi komesari, svi policijski zvaničnici u BiH. I znate šta je problem? U BiH je uopšte

neriješeno šta će se npr. sa oduzetim ogromnim količinama robe koje propadaju, nikakve koristi od njih nema, jednostavno ili istruhnu ili se unište, ne znam šta se s njima desi. Dakle, društvo mora reagirati na taj način. Ljudi iz policije postavljaju pitanje šta će sa oduzetom drogom. Dakle, ima potrebe da se ta oblast uredi.

I zbog toga ćemo mi danas podržati, Klub SDA, ovaj zakon u prvom čitanju. Napominjem da on u sebi sadrži određene proceduralne manjkavosti koje će biti, morati biti dograđene u amandmanskoj fazi. Ja ću o tome razgovarati i sa predlagačima, ukoliko oni izraze želju da razgovaraju, ali zakon ispunjava, rekao sam, dva osnovna kriterija koja su meni omogućila da uđem u daljnju analizu. I da zaključim, naravno kao i cijeli Klub SDA, da ovo treba podržati iako, kažem, bespotrebno je sumnjati da ugrađene neke stvari koje mogu da provociraju, ali evo šta sad tu možemo.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Ekrem Ajanović. Izvolite.

EKREM AJANOVIĆ:

Gospodine predsjedniče, kolege i kolegice, na Ustavnopravnoj komisiji ja sam bio suzdržan za donošenje ovog zakona, nastojeći da zakon, na neki način, prođe, da bi mogli ići dalje, ali sam imao velike dileme oko određenih stvari, koje je moj prethodnik Živković već iznio i Džaferović, koje se moraju i trebaju da otklone u amandmanskoj proceduri.

Ali najveća stvar koja me je opredijelila da budem suzdržan je zapravo sam naslov ovoga zakona. Ovakva institucija, znači ova agencija treba da se doneše, koja će voditi brigu o oduzetoj imovini, ali u naslovu zakona стоји *Prijedlog zakona o Agenciji za kontrolu i osiguranje prisilnog oduzimanja imovine stečene krivičnim djelima i upravljanje oduzetom imovinom*.

Ako bi se izbacila riječ *osiguranje prisilnog*, onda ostaje da Agencija za kontrolu oduzimanja imovine stečene krivičnim djelima i upravljanje oduzetom imovinom, od predlagača, ostavlja mi sumnju da zapravo koga će to Agencija kontrolisati, da li će ona kontrolisati sud, da li će ona kontrolisati tužilaštvo ili da li će ona vršiti određene kontrole neovisno od ovih institucija. Prema tome, sama riječ u naslovu *Agencija za kontrolu* izaziva sumnju da će ta agencija raditi stvari koje ne bi trebalo da radi u sistemu kakav je ovaj ili u sistemu u kome treba da su stvari regulisane krivičnim djelima.

Poslije završetka sjednice ja sam raspravljao sa jednim kolegom, koji doduše nije iz SDP-a, o ovoj stvari i on je iznio dilemu i zato bih ja, prije glasanja, molio predlagača da malo razmisli oko toga da li treba u naslovu ove agencije da postoji riječ *kontrola* i koga će zapravo ona kontrolisati. Ako bi se ta dimenzija otklonila u samom naslovu zakona što, ako dođemo, ako dobijemo pozitivan odgovor da ona neće kontrolisati ni tužilaštvo, ni sud, ni ovoga drugoga, onda u naslovu zakona ta riječ ne treba ni da stoji a, ako bi se ta riječ otklonila iz naslova zakona i otklonile one sumnje iz člana 12., ovaj zakon bi sigurno podržao i ovaj zakon bi trebao i da se i

ova agencija ... stvori na nivou države, jer ona ne bi škodila, nego bi zapravo imala svoje mjesto u radu kod krivičnih djela oduzimanja nezakonito stečene imovine.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujemo.

Uvaženi poslanik Slavko Jovičić, diskusija. Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, pa, bilo šta reći u neslaganju sa samim predlaganjem ovog zakona da dođe u parlamentarnu proceduru, odmah na sebe preuzimam rizik da će sutra u novinama imati bezbroj etiketa: štiti svoje lopove, štiti RS, štiti kriminal u RS-u, kao što je bilo i prvi kad se pojavio. Naprotiv, kad god sam diskutovao i kad god je bila slična tema, uvijek sam rekao, i ne volim termine korupcija, volim reći lopov, jel' to svaka baba i nana razumije, korupcija je umiljato, nešto fino, ono kad tepamo. Dakle, ne slažem se sa načinom donošenja ovakvog zakona na nivou BiH iz više razloga.

Prvo, nije moguće dati ovoj agenciji ovlaštenja koja nema ni SIPA. Ne znam kako bi nazvao, ono ima u medicini nadrilekarstvo, ovdje bi bilo nad SIPA-om. Pa nema tog termina kako bih dalje. Dakle, ovdje je bilo ovlaštenja SFOR-a, ova agencija ima pravo da upadne gdje želi kao SFOR, ne pita nikoga, ne pita ništa, blokira grad, ulicu, SFOR puške, automati, uzimaj šta ti treba. I onda na TV neka vojska nosi neke pakete, niko ne zna šta je u njima, narod još više sluđen, niko nije priveden, niko nije uhapšen! E, to bi ličilo na ovu agenciju. Ima pravo upasti negdje. Nema pravo upasti nigdje. Gdje je zaštita ljudskih prava, gdje je zaštita privatnosti, gdje je zaštita bilo čega?!

/zajednička diskusija/

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Pa molim vas. Dakle, to je moje mišljenje, ja govorim sad šta bi ova agencija bila. Znam ja kako se neovlašteno upadalo i gdje se sve upadalo, barem mi je to poznato, pa da ne elaboriram ovdje, sad vraćam neki sistem raniji. E, da ne bi to se dešavalо, pa jesmo li mi stvarno ovim derogirali Sud BiH i Tužilaštvo BiH. Nema ovdje sukoba, ovdje bi došli u sukob interesa i sutra odmah vidim onog uvaženog tužioca Barašina koji kaže da politika mu ne može ništa. I fala Bogu da je tako. Kaže, evo, ovi tamo smislili u Parlamentu da mi dođu i stanu ukraj. Nije tačno. Nalog Tužilaštva BiH sprovodi SIPA, imamo organe, sve institucije, hajmo njih natjerati da nešto rade. Šta će mi sad ova agencija.

I ono što je najspornije, upravo sličan zakon je u proceduri u Narodnoj skupštini RS-a, sličan, pa ja plediram uvijek da se mi obračunamo u svom krugu u opštini. Pa evo suštinski, moja suštinska primjedba, kad bi nešto i oduzeli od nekog, hoće li to ovdje stići u Budžet BiH, hoće li to ovdje biti magacini po Sarajevu ili ako je neko pokrao moju opštinu i lopove za koje ja znam

gdje se nalaze, valjda je logično da se vrati tom narodu i oni nisu krali po Gornjem Vakufu, oni su krali po Palama, oni su krali po Lukavici – da vrate narodu od koga su ukrali u Lukavici, u Trebinju, ne znam ni ja gdje. Dakle, tamo odakle je to pokradeno da se vrati, a ne hajmo samo gomilati na nivo BiH, pa niko neće raspolažati, puni nam magacini, niko ne odgovara što su puni, ne znam zbog čega su puni, rok trajanja istekao itd., propalo sve, niko nema koristi. Makar da smo dali nekoj humanitarnoj organizaciji itd., itd.

I da skratim, mogao bih danima govoriti o ovome, ali nema potrebe, dakle protiv sam donošenja ovakog zakona na ovaj način. E sad, opet ona ključna rečenica, javno preuzimam rizik na sebe da budem kao eto ja branim nekog, štitim; ne, najviše se borim protiv lopova i mafije i boriću se cijeli, ne mora politički, nego životni vijek, jer zaista ljudi koji nemaju dana radnog staža su pokrali, a sve je pokradeno. Ali se ne slažem što će sutra onaj Transparency International reći, ponoviti istu priču: BiH na 112 mjestu po korupciji i sve one potencijalne investitore koji su raspoloženi da ulože pare ovdje otjerati, oni lično, a nikada nisu dokazali nijednu jedinu korupciju. Šta će onda ova agencija biti? Transparency? E, to ne može i neću dati saglasnost da ova agencija, kako god se ona zvala u naslovu, jer će imati pravo ovo ili ono, da bude filijala Transparencya koji nas o jadu zabavi sa svojim informacijama, a sve potpuno lažne, netačne, neprovjerene i fabrikovane, samo da bi nanijeli političku štetu određenoj političkoj garnituri, stranci, pojedincu, entitetu itd., itd. Zato ovaj prijedlog zakona na ovaj način kako je došao u parlamentarnu proceduru, na ovaj dom, ja ne podržavam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Jozo Križanović. Vjerovatno pojašnjenje nekih pitanja.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Molim?

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Pojašnjenje nekih pitanja.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Pa evo ako mogu?

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ma naravno, izvolite.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Hvala.

/zajednička diskusija/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Može kao predlagač i, evo, da pojasni ispred predlagača i ostalo.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Mislim da bi bilo korisno,

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Naravno.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

mislim da bi bilo korisno u ovoj fazi da...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Da ukloni dileme, jeste. Izvolite.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Prije svega, naravno, neću polemizirati, nisam se javio za polemiku, ali želim reći ovdje jednu načelnu stvar. Vidite, ima kolega koji imaju određene predrasude o određenoj stvari i bez obzira šta ovi napisali predrasude ostaju. Ovdje su se neki referirali na članak 12., dopustite da ga citiram: 'Radnici Agencije imaju ovlaštenje da uz prethodnu odluku nadležnog suda uđu' ... i ovo rade što je gospodin Slavko govorio. Ako to ne rade, ne treba nam ova agencija, ako je prevencija, evo imali smo prethodni Zakon o prevenciji, ovo je ozbiljna agencija koja će raditi svoj posao. Kako može zastupati, kako se zove, intervenirati kod nadležnih sudova da prevenira zamrzavanje imovine ako ne istražuje, mora istraživati. Drugo, niko ne kaže u tom istom članku stav '(2) procedura i svrha ulaska u poslovne prostorije iz stava (1) ovog člana utvrdit će se podzakonskim aktima'. I treće, 'ulazak u posjed, u prostorije ... je u potpunosti i u skladu sa Zakonom o krivičnom postupku BiH'.

Želio sam ovim kratkim citiranjem da kažem i da ponovo potvrdim da je ovaj zakon potpuno utkan u postojeći pravosudni sistem BiH.

Drugo, želim reći da sam i ja jako skeptičan prema prijedlozima zakona koji dolaze od pojedinaca, nas kolega. I sasvim razumijem to. S obzirom na važnost i osjetljivost ovog zakona, sasvim je normalno bilo da imamo očitovanje Vijeća ministara prema ovome, Tužiteljstva, Suda BiH, a ako treba i javna rasprava da se ..., ima osjetljivih stvari. Mi smo u najboljoj vjeri i namjeri predložili ovakvu proceduru, mada sutra ne bih stavio ruku da je ona najispravnija i da možda neće povrijediti negdje nekoga. Radi se o povjerljivim stvarima. Evo, ja ću se ispričati, u ime kluba, da smo možda u obrazloženju naveli iritirajuću stvar za vladajuću parlamentarnu većinu. Ali ima li osnove za to?

_____ (?)

Nema.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Nema, dobro. Šest, sedam godina pokušava se nešto napraviti. Nikad nismo to napravili i obavezali Vijeće ministara da izađe sa ovim što bismo mi bili sretniji, jer vjerujem da su ljudi sa većim kapacitetima tamo da urede stvari koje neće zadirati u neke procedure. Ali evo, možda smo pretjerali u toj formulaciji da je parlamentarna većina nesenzibilna za ovaj problem. Dakle,

mi smo tamo gdje god postoji osjetljiva stvar na dva-tri mjesta, ako vidite, u ovom zakonu naveli da će se to potpuno i decidno razraditi u posebnom podzakonskom aktu.

Što se tiče upoređivanja ovog zakona sa prethodnim Zakonom o prevenciji korupcije, oni bi se mogli, da kažem, djelomično podudariti u onom dijelu odjela ove agencije za oduzimanje imovine: u djelu koji govori o onom Odjelu za istraživanje i dokumentaciju. Ali to, u ovoj fazi, mislim da nije toliko bitno, s tim što kažem da se ovaj zakon bavi efikasnim mehanizmom, dakle stvaranje određene institucije, agencije koja će imati sve ove ingerencije koje su ovdje nabrojane i posebno, ponovo naglašavam, ono što je intencija predlagatelja bila, da se ništa, ama baš ništa, ne dešava bez odluke suda.

Evo, to toliko. Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Ma meni je zaista neprijatno replicirati gospodinu Križanoviću koga uvažavam kao sve kolege. Ali evo, da promijenim mišljenje, postavljam jedno hipotetičko pitanje: Hoće li nadležnost biti ove agencija da upadne u zgradu Vlade Federacije, da je otme od vas, SDP-a, jer vi naplaćujete kiriju Vladi Federacije i da je odmah stavi na raspolaganje Vladi Federacije da vi od tog dana ne naplaćujete kiriju ni marku? Ima li pravo ta agencija da danas kad (ili kad usvoji zakon) prođe svu proceduru, stupi na snagu, ponavljam vam, upadne u tu zgradu ili objekte mnoge druge koje vi ste sami prisvojili, (a i ja sam plaćao članarinu Saveza komunista, nisam vaš član, pa hoću da mi vratite dio mog kolača), hoće li ona moći da te sve zgrade, za koje ste se vi proglašili pravnim sljedbenicima, odmah otme kad stupi zakon na snagu i da ih državi na raspolaganje? Ja mijenjam mišljenje i odmah glasam i da se još veća ovlaštenja daju ovoj agenciji, ako je to moguće na taj način kako ste vi zamislili. Ja vidim da vas nema u toj cijeloj priči, mada ja tražim drugu priču da se na osnovu ovog prijedloga zakona aktivira onaj zakon što smo prije 10 mjeseci tražili od Savjeta ministara. Da se, ne samo ta imovina koje je oduzeta, otplaćkana, na bilo koje načine otuđena, da se vrati legalnim vlasnicima. Zna se ko je bio titular imovine, nije to bilo zgrabi jastuk pod ruku i bježi, niko ne zna čiji je, zna se sve.

Dakle, mi imamo i danas agencije i institucije koje su nadležne, SIPA ima ovlaštenja, ne možete reći da nema. Ima Tužilaštvo BiH u ovoj oblasti ovlaštenja, možda negdje pojačati tamo gdje nismo možda to definisali, ali ulaziti i stalno gomilati! Ovdje je po meni ključna stvar: hajmo samo praviti agencije, udruženja slastičara, frizera, na znam konobara, hajmo mi samo na nivo BiH, pa će biti efikasna država! Naprotiv, mi ovim samo pravimo potpuno neefikasnu državu i nikada nećemo biti spremni da se obračunamo sa lopovima i mafijom.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Replika, uvaženi poslanik Jozo Križanović. Izvolite.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Predsjedavajući, pa evo vrlo kratko, ne znam da li je kolega Jovičić čitao ovaj prijedlog zakona, ali njime nije izuzet niko, ni SDP, ni pojedinci, ni imovina ničija. I drugo, mogu samo reći da će to biti puno ozbiljnija agencija nego što je kolega Jovičić zamislio.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Denis Bećirović, diskusija. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja ћu se nadovezati na izlaganje predsjednika Kluba poslanika SDP-a, gospodina Križanovića, koji je već predstavio razloge i određena rješenja u ovom zakonu. Naime, sasvim je jasno da postoji vrlo jasan i ustavni i pravni osnov zašto treba BiH donijeti jedan ovakav zakon. Da ne pominjemo sada sve one konvencije, a posebno ovu konvenciju UN-a koju je ratificirala i država BiH. Bilo bi dobro svakako podsjetiti, kada raspravljamo o ovom pitanju, da nam je došlo i Mišljenje Direkcije za evropske integracije u kojem se također navodi da je BiH ratificiranjem određenih konvencija UN-a i Vijeća Evrope preuzela obavezu njihove primjene i harmoniziranja zakonodavstva u ovoj oblasti, čime bi, sa usvajanjem ovog zakona, postigli dodatno usklađivanje sa međunarodnim i evropskim standardima.

Sasvim je, također, izvjesno da u BiH imamo veoma raširen kriminal i korupciju i da do sada nismo imali efikasne mjere kako se boriti protiv kriminala, a posebno protiv krivičnih dijela počinjenih iz koristoljublja vršenjem krivičnih djela. Počinioci tih krivičnih djela nerijetko stiču ogromnu imovinu, a s druge strane ta imovina, nakon izdržavanja kazne, ostaje u njihovim rukama. Evidentno je da bi usvajanje jednog ovakvog zakona sasvim sigurno destimulativno djelovalo na počinioce ovih krivičnih djela. Da je to tako pokazuju i brojna međunaroda iskustva, pogotovo ona u Belgiji, Italiji, Nizozemskoj, Hrvatskoj, Srbiji, Irskoj, i još nizu drugih evropskih zemalja, Velikoj Britaniji. Zašto ne reći da je recimo i u Britaniji formirana jedna ovakva specijalizirana agencija koja je formirana 2002. godine, a već 2003. imala je, koliko se sjećam, oko 800 hiljada funti prihoda koji su usmjereni u socijalne svrhe samo od toga, dakle od ovih djela počinjenih iz koristoljublja. Ta imovina koja je u Britaniji bila u 2003. u 2004. godini je uduplala se i usmjerili su je u socijalne i humanitarne svrhe.

O tome da danas govorimo kakvo je stanje kriminala u BiH, da kriminal kontroliše bilizu 1,5 milijardi maraka u BiH itd. do nekih drugih podataka, ne bi trebalo trošiti više riječi, jer su to poznate činjenice svima onim koji su želili da se sa njima upoznaju. Dakle, ovo je već šesta godina i, čini mi se, peti puta kako SDP predlaže ovaj zakon. I danas se postavlja evo pitanje treba li ovaj zakon ili ne treba na državnom nivou. Ja mislim da svakako treba ovaj zakon na državnom nivou, to je potreba BiH.

I kada kolega Jovičić o tome diskutuje vidi se da kolega Jovičić nema kontinuitet politike SNSD-a po ovom pitanju, već da nastupa sa pozicijom diskontinuiteta, jer je SNSD, u vrijeme dok je bio opozicija, itekako, o tome postoje stenogrami, zalagao se za usvajanje ovog zakona upravo na državnom nivou. To, dakle, može se vrlo jednostavno provjeriti ovdje u stenogramima i putem drugih pisanih dokaza.

Mislim da nije dobro da u okviru ove rasprave linčujemo pojedine nevladine organizacije koje rade svoj dio posla kao što to rade nevladine organizacije u drugim razvijenim zemljama. Treba se naprsto suočiti sa činjenicama i pokušati pronaći najefikasnije mjere u borbi protiv kriminala i korupcije. Bilo je i danas diskutanata koji su govorili o tome i negirali činjenicu da ne postoji politička volja od strane onih koji vladaju danas BiH da se bore protiv kriminala. To je činjenica da ne postoji politička volja. I da je to činjenica, po prvi put sam danas, u pisanom obrazloženju, dobio potvrdu i od strane Vijeća ministara za tu konstataciju. Naime, kod ove tačke gdje smo govorili o Prijedlogu zakonu o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, oni koji su pažljivo pročitali taj zakon mogli su u obrazloženju tog zakona da nađu doslovce stav Vijeća ministara u kojem se kaže da ne postoji politička volja za borbu protiv korupcije. Prema tome, to više nije evo stav SDP-a, već prvi puta to i Vijeće ministara javno priznaje da je tako. Stoga sasvim sigurno bilo bi dobro da danas napravimo prvi korak i da ovaj zakon usvojimo, a eventualno da, putem amandmana, doradimo taj tekst kako bi bio što kvalitetniji prije konačnog usvajanja.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Remzija Kadrić, diskusija. Izvolite.

REMZIJA KADRIĆ;

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Ja će isto tako vrlo kratko. Dakle, ovaj zakon nosi naslov *Prijedlog zakona o Agenciji za kontrolu, pod jedan, i onda, i osiguranje prisilnog oduzimanja imovine stečene krivičnim djelom i upravljanje oduzetom imovinom*. Dakle, Agencija koja se bavi tim poslovima kontrole osiguranja prisilnog oduzimanja i upravljanja oduzetom imovinom. Međutim, u članu 4. je predviđeno, kaže: 'U cilju oduzimanja protivpravno stečene imovine krivičnim djelom iz člana 3. ovog zakona formira se Agencija za osiguranje prisilnog oduzimanja imovine stečene krivičnim i upravljanje oduzetom imovinom'. I u daljim članovima se razrađuju ta pitanja, na određeni način, pitanja oduzimanja, prisilnog oduzimanja imovine i upravljanja tom imovinom. Dakle, trebalo bi u toj fazi, ako prođe ovaj zakon kojeg ja u principu podržavam, razraditi i ova pitanja kontrole ... imovine stečene krivičnim djelima.

I iz tih razloga predlažem predlagajuću da ova pitanja još temeljitije razradi, sva ova pitanja kontrole prisilnog oduzimanja i upravljanja imovine stečene krivičnim djelima.

Zahvaljujem se.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Rifat Dolić, diskusija. Izvolite.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo predsjedavajući, kolege i kolege, uvaženi gosti, dozvolite da vrlo kratko iznesem i svoje mišljenje kad je u pitanju ovaj prijedlog zakona. Ideje i inicijative o oduzimanju nelegalno stečene imovine relativno su dugo prisutne, to smo svjedoci, i bilo je više pokušaja da

se to pitanje sistemski uredi i u ovome domu i svjedok sam i u Parlamentu Federacije itd. Pokušaji sistemskog uređenja nezakonito stečene imovine su redovno propadali, sasvim sigurno, jednim dijelom zbog nespremnosti onih koji su bili na vlasti da ovo pitanje urede, a drugim dijelom zbog toga što ponuđena rješenja u tim prijedlozima nisu bila pravno i tehnički racionalna, provodiva i održiva. Ovim prijedlogom Agencija velikim dijelom preuzima ingerencije sudova i drugih institucija, što za mene zaista nije prihvatljivo i u ovom momentu nije racionalno. Po meni je bilo logično da se umjesto ovog zakona prije toga donese Zakon o oduzimanju nelegalno stečene imovine, sjećam se da je takav prijedlog bio u opticaju, ali eto nije prošao, a da Agencija bude tehničko ili operativno tijelo za izvršavanje presuda sudova po ovom pitanju i, naravno, za tehničko čuvanje i oduzimanje imovine koja je privremeno ili konačno oduzeta po presudama sudova.

Dakle, nemam nikakve rezerve oko toga treba li sistemski i brzo urediti oduzimanje nezakonito stečene imovine, ali mislim da uređenje ovog pitanja, kako to predlaže ovaj zakon, nije primjereno značaju i ozbiljnosti ovoga problema. Ako podrškom ovome zakonu u prvom čitanju doprinosim da se pitanje oduzimanja nelegalno stečene imovine brzo i ozbiljno uredi, ja će ovaj zakon danas podržati kako bi konačno izvršili pritisak na one kojima je to posao da to sistemski urede. Osobno mislim da je pitanje oduzimanja i čuvanja nelegalno stečene imovine daleko ozbiljnije i složenije od ovoga kako to tretira ovaj zakon. Isto tako mislim da se suština ovoga zakona ne može kvalitetnije popraviti ni u ovoj amandmanskoj fazi. I kao rješenje je, jedino racionalno, dakle izvršiti adekvatne izmjene Krivičnog zakona i donijeti zakon o oduzimanju nelegalno stečene imovine.

Dakle, podržat ću ovaj zakon u prvom čitanju kao izraz apela da se pitanje nelegalno stečene imovine brzo, ozbiljno i odgovorno uredi kako bi dali svoj doprinos ukupnoj borbi protiv kriminala i korupcije i kako bi, naravno, sankcionisali one koji su stekli i bogatstvo i moć na kriminogen način.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Uvaženi poslanik Adem Huskić, diskusija. Izvolite.

ADEM HUSKIĆ:

Zahvaljujem.

Ja neću dugo diskutovati s obzirom da sam član Ustavnopravne komisije, pa mislim da i nemam neko veliko pravo da pričam ovdje. Ali evo, ako pogledamo ovaj zapisnik sa Ustavnopravne komisije, vidjet ćemo da su bila četiri „za“, tri „suzdržana“, znači tu, da kažem, da se teško provukao ovaj zakon u principima, a kad smo pričali o tome nisam video da tu postoji veliko neko suprotstavljanje ovakvoj vrsti zakona. Dakle, izuzev ovdje jedne diskusije, ja mislim danas sve kolege koje su diskutirale otprilike su diskusije išle u smislu da treba ovakav zakon donijeti, ali je jedan dio, da kažem, zakona problematiziran, to je onaj koji se tiče istražnih radnji.

I mislim da je suštinu toga rekao kolega Belkić u svojoj diskusiji, koja je bila negdje na početku. Bojam se da, zbog toga što imamo proceduru takvu kakvu imamo, mogli bi doći u poziciju da izgubimo ovaj zakon, a ja zaista ne bih htio. Evo, ja lično podržavam zakon i podržao sam ga i na Ustavnopravnoj komisiji, ali imam informacije, i to je neko već rekao, da i Vijeće ministara radi sličan zakon. Ja mislim da je ovdje suština u tome da mi hoćemo zakon i da imamo i obavezu, na neki način, da donesemo taj zakon, ako hoćemo prema EU, ali da ovaj zakon moramo harmonizirati sa Krivičnim zakonom, sa Zakonom o krivičnom postupku i sa Zakonom o Agenciji za prevenciju korupcije. I ja mislim ... da svi razmišljamo u tom pravcu. E, sad se postavlja pitanje, i po meni to je suština, kako, kako bih rekao, operativno izaći iz ovog. Prema onome što sam čuo, Vijeće ministara bi trebalo vrlo brzo da ima svoj zakon. Ako mi usvojimo ovaj, onda nema smisla da oni šalju svoj.

I zbog toga bi možda bilo dobro rješenje da mi se dogovorimo da se produži malo ova amandmanska faza da vidimo hoće li stići taj zakon iz Vijeće ministara, za koji prepostavljam da bi bio, je li, na tragu ovoga, a harmoniziran sa preostala tri zakona. I onda, u tom slučaju, ja mislim da bi i kolege iz SDP-a, kao predlagači, imali razumijevanja da se dođe do jednog rješenja koje bi bilo za sve prihvatljivo.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Možeš što ne možeš, gospodin Živković. Ko nam je to došao?

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Evo, želim da dam jednu sugestiju, neću reći drugarsku kritiku svojim kolegama iz Socijalističke internacionale. Ako želite neki zakonski projekat da prođe, ne možete čikati, izazivati ljude ovdje, govoriti im o dosljednosti, nego ih pokušati ubijediti u svoju tezu da je ovaj zakon dobar i da su oni promijenili svoje mišljenje. Ja ēu vas podsjetiti u prošlom mandatu da smo podržali mišljenje, misleći da će zakon se odnositi na one koji su tretirani Zakonom o Sudu i Zakonom o Tužilaštvu BiH, a ne na sve u BiH, kako ste vi to predvidjeli sa članom 3. i članom 1. ovog zakona. Da se u međuvremenu Sud i Tužilaštvo, kažem, na način na koji mi to ne odobravamo prikazalo, pogotovo mislim na član 13. Suda u BiH gdje su, po nama, na način neprimjeren se postavili i supremacijom na čitavoj teritoriji BiH, a onda Ustavni sud to odobrio. Znači, promijenile su se mnoge stvari od onoga dana kada smo mi se zalagali da se zakon samo na one koji se tiču Zakona o Sudu i Zakona Tužilaštvu BiH odnosi. I, shodno tome predložili smo sličan zakon u RS-u. Ja vas pozivam da pokušate tačku svog interesovanja premjestiti malo niže, makar u Federaciju BiH, i takav jedan zakon pokušati tamo donijeti, jer vjerujem kao što mi nismo nikakav, da kažem, politički faktor na tom nivou pa ne možemo da vam smetamo da donesete takav zakon, tako i vi, kao što niste nikakav faktor politički u RS-u, ne možete da nas ometete da donesemo takav zakon. Prema tome, o tim strahovima trebamo da razgovaramo kada želite da nam ponudite jedan zakonski projekat i da nas ubijedite da ne trebamo da se bojimo od jednopartijskog zakona na način na koji ste vi ga predložili i mislite da sprovodite.

BERIZ BELKIĆ:
Nema prijavljenih.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zatvaram raspravu.

Prelazimo na tačku 14.

Ad. 14. Prijedlog zakona o dopuni Zakona o porezu na dodatu vrijednost, s Mišljenjem Komisije za finansije i budžet, predlagač: Klub poslanika SNSD-a, zakon broj 01-02-4-35/09, od 10. 4. 2009.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Na 51. sjednici Doma usvojen Zahtjev za skraćeni postupak. Nadležna Komisija za finansije i budžet nije podržala principe zakona. Na 60. sjednici Doma, Mišljenje Komisije nije prihvaćeno i zakon je vrećen ovoj komisiji. ... Komisija ponovo nije podržala principe. Mišljenje smo dobili 29. 9. 2009. godine. Danas se opet izjašnjavamo o Mišljenju Komisije, pa ukoliko ga usvojimo zakon pada, a ukoliko ga ne usvojimo zakon se vraća Komisiji na ponovno razmatranje i dostavljanje novog mišljenja, uz eventualno nove smjernice Doma.

Otvaram raspravu o Mišljenju Komisije. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 15.

Ad. 15. Izvještaj Zajedničke komisije oba doma o postizanju saglasnosti o identičnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u BiH

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dobili ste Izvještaj Zajedničke komisije o usaglašavanju teksta ovog zakona. Predmet usaglašavanja je bio Amandman III. o kojem je Komisija postigla saglasnost, koji je sastavni dio Izvještaja.

Otvaram raspravu o Izvještaju. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 16.

Ad. 16. Prijedlog poslovnika o radu Odbora za žalbe građana na rad policijskih službenika u policijskim tijelima BiH (akt Odbora za žalbe broj: 01, 02-34-6-1121/09, od 25. 9. 2009.)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Odbor za žalbe građana dostavio je Prijedlog poslovnika na usvajanje 25. 9. 2009. godine. Nadležna Zajednička komisija za odbranu i bezbjednost je dostavila Mišljenje o Prijedlogu poslovniku 12. 10. 2009. godine. Komisija je prihvatile tekst ovog poslovnika. Mi danas, u skladu sa članovima 14.2. i 19. c) Zakona o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture, usvajamo ovaj poslovnik.

Otvaram raspravu o ovom poslovniku.

Drugi zamjenik predsjedavajućeg Beriz Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ:

Ja zaista nemam drugog načina, dakle da pokušam postaviti pitanje i zamoliti nekoga iz Zajedničke komisije da nam objasni u čemu su bile manjkavosti, odnosno prednosti ovog poslovnika Odbora za žalbe u odnosu ... na Nezavisni odbor. Da nam ljudi kažu u čemu su bili problemi, jer vidite šta imamo danas. Danas imamo Prijedlog poslovnika koji je dobio pozitivno mišljenje Odbora za žalbe, a Nezavisni odbor koji nam je bitan za liberalizaciju viznog režima, koji raspisuje konkurs za direktora itd., nije dobio prolaz. Zar nije bilo moguće sa ovom komisijom u toku dan-dva ovo usaglasiti i danas da imamo ovaj poslovnik. I ja bih stvarno molio nekoga, ako nema predsjednika ili zamjenika, da nam kaže malo nešto o ova dva poslovnika, u čemu su prednosti ovoga Odbora za žalbe, u čemu je bio problem onoga Nezavisnog odbora. Mi smo doduše, predsjedavajući je rekao, ostavili mogućnost da u sljedećih sedam dana se to pokuša popraviti itd., ali bih volio da čujem o čemu se radi.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Šefik Džaferović. Izvolite

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, koleginice i kolege, ovo dakle jeste situacija o kojoj je govorio uvaženi zamjenik predsjedavajućeg gospodin Belkić. Mi danas imamo Poslovnik Odbora za žalbe ali nemamo ovaj poslovnik Nezavisnog odbora. Mi smo to imali na sjednici u ponедjeljak ovdje, jel', razmatrali smo i jedan i drugi poslovnik, i ovaj kojeg ste dobili danas na dnevni red, kojeg smo zapravo dobili, zaista ne sadrži u sebi ništa sporno. Njegove su odredbe potpuno jasne, on je potpuno utemeljen na zakonima koji su doneseni i Komisija za odbranu i sigurnost nije imala nikakvih primjedbi na njega. Pisan je jezikom koji odgovara ovoj materiji, što se ne bi moglo kazati za onaj koji Vas interesuje, gospodine Belkiću, i sve nas, a to je ovog Nezavisnog odbora.

Bilo je puno primjedbi na taj pravilnik, počev od tehničkih primjedbi koje bismo mi možda i popravili odmah na samoj sjednici Komisije, međutim bilo je uneseno nekoliko odredbi koje nisu sadržane u samom zakonu, a oko kojih bi postojao problematičan ili različit odnos unutar same komisije. I da se ne bi doveli u tu poziciju, mi smo se onda odlučili da kompletan

stenogram sa raspravom dostavimo onima koji su pripremili taj materijal da ga razmotre i da nam ponovo dođu za sedam dana na sjednicu Komisije, tako da bi na narednoj sjednici Doma to mogli da imamo.

Ako vas konkretno interesuje šta je to, stvari se tiču same konstitucije tog odbora, zatim se tiču načina donošenja odluka i nekih faza u donošenju odluka kojih nema u zakonu. E sad pazite, moguće je to uraditi tako kako su to ti ljudi radili. To što mi dobijemo u Komisiji, odnosno ovdje u Parlamentu od tih odbora koji su izabrani, to se zove, ustvari preporuka. Po zakonu je to preporuka, a Parlament je taj koji donosi, dakle mi ne dajemo saglasnost, mi donosimo ove poslovnike. E, sad, ako smo ti koji će biti autori, a ne oni koji će dati saglasnost na nešto što je neko drugi usvojio, onda hoćemo da to bude onako kako treba da bude, i nije bilo moguće taj dan. Prvo, taj odbor nije bio kompletan tu, bio je samo njegov predsjednik, a druga stvar, bilo je nekih, da vas ja sada ne slažem, ovdje je, mislim, nema nikog, da li neko ima iz Komisije za odbranu ko je bio na sjednici ove komisije, ne vidim nikoga ko je bio, jel, bilo je nekih najmanje 10-tak primjedbi takve vrste plus nekolicina – nije Okolić ovdje – četiri-pet tehničkih primjedbi koje je gospodin Okolić iznio u samom tekstu radi boljeg razumijevanja teksta. Kada to dobijemo, ja sam prošli put na ovoj komisiji kazao: ovo je žurba, hajmo odmah da vidimo sada da popravljamo amandmanima; oni će nam dostaviti amandmane na naše primjedbe, mi ćemo nakon toga sjesti, ugradit ćemo svoje amandmane i dostaviti ovde u Parlament. Nije, vjerujte mi, da nije moglo drugačije. Nije ovo bilo pripremljeno na način kako je ovaj poslovnik pripremljen. Ovaj poslovnik nema primjedbi. Niko nije imao ni jednu na Komisiji.

Toliko, hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Za diskusiju se javio uvaženi poslanik Momčilo Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Hvala vam, gospodine predsjedavajući.

Ja imam ovdje rezervu samo prema jednoj stavci člana 11. Volio bih da ozbiljno izanaliziramo, s obzirom da mi se čini da ovo može biti realno problem za realizaciju cilja koji mi postižemo formiranjem ovog odbora, odnosno koji mislimo postići formiranjem ovog odbora.

Naime, u članu 11. stavu (2) pod e), dakle kad govorimo o elementima koje mora da sadrži žalba, stoji odgovarajući dokaz, u zagradi, ovjerene fotokopije dokumenata koje se prilaže. Pazite, ovo može biti problem, jer žalbe na policijske službenike će vjerovatno biti različite prirode, a ponekad se može desiti da nije bilo nikakvih svjedoka, niti ima na ovaj način dokumenata kao što je zamišljeno ovdje, znači odnos policijskog službenika prema osobi koja se žalila. Ja mislim da se kredibilitet ovog odbora a i ozbiljenost žalbe štiti ostalim ovde elementima koji stoje, dakle imenom i prezimenom onog ko podnosi žalbu, njegovim potpisom, kontakt podacima i svim ostalim, što sa svoje strane onemogućuje da neozbiljne žalbe dolaze na sjednicu Odbora. Govorim to jer u stavu (3) istog člana se kaže da 'Odbor ima pravo da razmatra žalbe koje ne sadrže elemente iz stava (2)'. Pazite, on ima pravo, ja bih mu dao obavezu da razmatra i

one koji 2.e) nemaju. Dakle, sve ostalo ima pravo, ali one žalbe koje nemaju odgovarajuću kopiju dokumenta, takođe, da su obavezni da razmatraju. Jer, govorim, nije moguće u svim slučajevima, koji se mogu pojaviti kad se radi o žalbama na ponašanje policijskih službenika, obezbijediti odgovarajući dokaz, a ovdje je to tako urađeno kao da se mora, jer je to bitan element, jedan od elemenata koji morate imati i Odbor može reći: to nemate i ne odlučujemo. A može reći: i nemate, a odlučujemo. Pazite, ja mislim da taj faktor treba izvući iz svega ostalog, a naravno može se odlučivati na ovaj način.

Ne znam koji je sad postupak, kako do toga možemo doći, da li ja trebam sada napraviti neki amandman koji bi mijenjao tekst ili sam ja zakasnio za bilo kakav amandman, to mi nije jasno. Znači, trebali bi vidjeti šta to znači ili mi danas usvajamo neku prvu fazu a kasnije ćemo u nekoj drugoj da možemo djelovati amandmanima. Meni se čini da ovo 2.e), znači ako ostaje ovdje, a ja nemam ništa protiv, da onda treba u stavu (3) da kaže: Odbor ima pravo da razmatra i žalbe koje ne sadrže elemente iz stava (2) ovog člana, a obavezno razmatra žalbe koje ne sadrže elemente iz stava (2) e) ovog člana. Znači, njih obavezno razmatra, bez obzira što to ne sadrže.

Hvala vam lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

S obzirom da je ovo novi zakon o nezavisnim nadzornim tijelima i da nam je ovo prvi put da radimo, očigledno da će biti određenih problema u radu dok ne dođemo do kvalitetnog rešenja. I mi ovdje, ja bih vas molio da predložite zaključak sa kojim ćemo otići kao Predstavnički dom da razgovaramo sa Domom naroda, jer radi se o Zajedničkoj komisiji gdje moramo da imamo usaglašene stavove kako prevazići ovaj dio: da li amandmanom na samoj komisiji djelovati, a onda da domovi usvajaju, ili na neki drugi način. Prema tome, predlažem da formirate zaključak povodom ovoga.

Uvaženi poslanik Šefik Džaferović ima potrebu. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Ma, ja sam samo htio, gospodine predsjedavajući, da pokušam da pojasnim kako ja razumijevam ili kako sam ja razumio ovo o čemu je govorio gospodin Novaković kad sam iščitavao ovaj poslovnik. Ja nisam autor ovoga, ali mislim da ovde ne postoji problem one vrste na koji ukazuje gospodin Novaković. Dakle, on je iščitavajući ovaj tekst video to što je video, ali evo ja ću pokušati da pomognem. Dakle, potpuno je normalno da žalba građana treba da sadrži i dokaze i gospodin Novaković nema ništa protiv toga da žalba sadrži dokaze. Žalba može sadržavati dokaze, a i ne mora. Ima dokaza ili nema dokaza, i zato je napisano dole da će se razmatrati i ona koja nema te elemente. Dakle, ostavljeno je fleksibilno, jer se gleda suština, da li je policijski službenik napravio problem. Ali, ukoliko se prilaže dokazi u pisanoj formi, onda je ovdje kazano, ja to tako tumačim, jer mogu biti i drugi dokazi, iskaz ovoga svjedoka, iskaz onoga svjedoka, jer je ovdje napisano, tekst je napisan pod tačkom e) odgovarajuće dokaze. I sad je stavljena zagrada i napisan je tekst: ovjerene fotokopije dokumenata koji se prilaže. Ja ovo tumačim: dakle ukoliko postoje dokumenti, onda je općeprihvaćeno pravilo i po Zakonu o upravnom postupku, i po Zakonu o krivičnom postupku, i po Zakonu o parničnom, dakle po svim zakonima koji uređuju procedure, da onda ta fotokopija mora biti ovjerena. Ako je ima, ona

treba da bude ovjerena; ako je nema, onda to nije razlog da se ovo ne smatra valjanim. I ja u tom kontekstu tumačim ovaj poslovnik.

MOMČILO NOVAKOVIĆ
/nije uključen mikrofon/

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Ja, vidite, ja vas molim da probate i Vi da protumačite ovako, kaže: *podneseni sadržaj žalbe građana za postupanje policijskih službenika*, jer u proceduri odredba stava (3) ne kaže ona samo da Odbor ima pravo da razmatra žalbe koje ne sadrže elemente iz stava (2) ovoga člana. Ona govori mnogo više. Ona govori o tome da je uskraćeno pravo organu, dakle ovom organu, Odboru za žalbe da ovo odbaci ukoliko ne postoji neki od ovih gore elemenata, nego da mora da ih uzme u obzir. I, kad se ove odredbe posmatraju pojedinačno i, kako to pravnici kažu, i u svojoj međusobnoj vezi, onda se može zaključiti i zaključuje se ovako kako jeste. Ovo je sigurno prepisano iz nekih procedura koje su negdje navedene i ne vidim ovde ništa loše. Ja se prvi put sad bavim tim, nakon što ste Vi diskutovali, zaista nisam, ali sam pokušao da ih tumačim, prođem dakle kroz ovo.

Primjera radi, policajac prekorači službena ovlaštenja. Čovjek se žali. Ukoliko postoji ljekarsko uvjerenje i original, onda nije problem, ali, ako postoji fotokopija ljekarskog uvjerenja, onda se od tog čovjeka traži da postoji pečat ovjere gdje to treba. Nekad nema ljekarskog uvjerenja, a postoji prekoračenje, ali postoje svjedoci. Onda će ovdje biti navedeno svjedoci ti i ti, ali nema ljekarskog uvjerenja, nema potvrde, nema fotokopije, nema obaveze onda da postoji fotokopija. I onda, na kraju, čak da čovjek ne navede ni jedan dokaz, a žali se, Odbor ovo mora uzeti u razmatranje, ovo je za njega obaveza expositio. Dakle, oduzima mu se pravo koje imaju sudovi da kad nešto nije dostavljeno u dokumentaciji podliježe režimu tzv. hitnog odbacivanja, ono ad limina, kako se to kaže, ovde se organu oduzima to pravo i nalaže mu se da postupa kao da to postoji. Dakle, jednostavno odredba teži za samom suštinom, kao što i zakon teži za ovom suštinom, i to je. Ja vas molim da pokušate tako da to tumačite i, onda, ako tako tumačite, neće biti problema.

Toliko, hvala vam. Mislim, bilo bi šteta da ovo sad vraćamo ponovo na ovu komisiju da reagiramo, da djelujemo, nema ovdje, ja ne znam ima li ljudi koji su ovo pisali, koji su ovo radili da kažu, ja ih ne vidim. Imate Vi. Evo, možete i Vi kazati je li to to, ili je to nešta drugo, ja ovako ovo tumačim. Zbog toga nisam stavljao primjedbu.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ja se zahvaljujem.

Nisam htio da prekidam uvaženog poslanika, ali želim sve da obavijestim. Po Kodeksu ponašanja nije nepristojno se okrenuti prema mikrofonu iako se želite obratiti nekome od poslanika, a nama veliki problem pravi u tehničkom praćenju ove sjednice u smislu vođenja audiograma, pravljenja stenograma i transkripta. Zato bih vas molio, kad se obraćate da se obraćate u mikrofon kako bi mogli da ispunimo tehničke mogućnosti za sjednicu.

Replika, uvaženi poslanik Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Pa ja, samo sam iskoristio repliku da kažem da nisam ja problem, dakle ovdje, ako ostale kolege smatraju da je ovim rješenjem onemogućeno o čemu sam ja govorio, evo ja prihvatom da i ja to tako gledam. Želio sam samo spriječiti mogući problem u praksi, ali ako svi ostali cijene da to nije problem u praksi i da je sve ovo definisano na način kako treba, ja povlačim taj svoj prijedlog, odnosno tu primjedbu. Evo, neću uložiti ništa, ne želim zakomplikovati ničim usvajanje ovog pravilnika i, znači, smatrajte da sam prijedlog o kome sam govorio povukao. Dakle, neću predlagati nikakve izmjene, ali bih volio zaista ako ima neko i od predлагаča da ipak pojasni ovo o čemu je govorio i gospodin Džaferović.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

S obzirom da se niko ne javlja za diskusiju, ja pitam Dom – imamo još pet tačaka dnevnog reda i obavezu da se u pauzi sastane Ustavnopravna komisija – da li se slažete da sad napravimo pauzu i u 14,30 da počnemo da radimo jer je sad 13,00? Dovoljno je sat i po vremena i za ručak i za sastanak Ustavnopravne komisije.

U 14,30 nastavak rada.

/PAUZA/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dame i gospodo, koleginice i kolege poslanici, molim vas zauzmite svoja mjesta.

Prelazimo na tačku 17.

Ad. 17. Rasprava o materijalu „Položaj, te mjere za poboljšanje položaja građana Bosne i Hercegovine koji su bili zaposleni i nastanjeni u Republici Hrvatskoj a u periodu od 1991. do 1995. godine otpušteni s posla“ – usvojena Inicijativa poslanika Momčila Novakovića sa 53. sjednice Doma, održane 13. 5. 2009. godine

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dobili ste materijal od Savjeta ministara koji će nam biti danas osnov za raspravu a na klupe ste danas dobili Informaciju Ministarstva civilnih poslova u vezi realizacije zaključaka Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, koji se odnose na rješavanje problema građana BiH otpuštenih s posla u Republici Hrvatskoj.

Dobili smo takođe i Mišljenje Zajedničke komisije za ljudska prava, prava djeteta, mlade, imigraciju, izbjeglice, azil i etiku o navedenom materijalu sa dva zaključka.

Zaključci glase:

'1. Zajednička komisija podržava Inicijativu poslanika Momčila Novakovića: razmatranje položaja, te mjere za poboljšanje itd. ...

2. Zajednička komisija traži od Savjeta ministara da ubrza aktivnosti po zaključcima.'

S obzirom da je ovdje predsjedavajući ove komisije, naš poslanik i kolega Sadik Ahmetović, čini mi se da ovaj zaključak 1. – mi smo Inicijativu već usvojili – jedino da se on malo preformuliše i rok je ovdje problematičan, jer je nerealan. Danas je 14. a navodi se rok od 12. 10., pa evo možemo danas zajedno da raspravimo oko ta dva pitanja u vezi sa ovim zaključcima.

Ja otvaram raspravu.

Uvaženi poslanik Momčilo Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ :

Hvala Vam, gospodine predsjedavajući.

Mi smo dio rasprave oko ovoga završili kada sam ja objasnjavao ovu inicijativu, tako da će se ja ograničiti samo na nekoliko aspekata ove inicijative.

Prije svega želim se zahvaliti, znači kolegama koji su podržali ovu inicijativu a i kolegama u Zajedničkoj komisiji koja je podržala ovu inicijativu sa zaključcima koje je predsjedavajući pročitao, koji u principu, po mom mišljenju, znači rješavaju, doduše, samo jedan mali dio problema koji su nastali kao posljedica otpuštanja ovih radnika sa posla u Hrvatskoj.

Žao mi je što danas na ovoj sjednici nije nikо, odnosno nema nikoga ispred Ministarstva za izbjegla i raseljena lica, s obzirom da smo dobili ovu informaciju koja je takođe veoma značajna, danas koju smo dobili na sto ovdje, i koja, sa svoje strane, upotpunjuje svu ovu sliku, znači aktivnosti koje čini samo ministarstvo ispunjavajući Plan i program rada koji je usvojio Savjet ministara prije izvjesnog vremena.

Ja, da ne ponavljam razloge zbog kojih sam pokrenuo ovu inicijativu, oni su poznati svim poslanicima, zamolit će predsjednika Komisije, gospodina Ahmetovića, da on obrazloži ili pojasni odnos Komisije prema ovom pitanju i ove zaključke. I predlažem da uz ove zaključke, koje mi imamo ovdje, prihvativmo i ovu informaciju koju smo danas dobili. Znači Informaciju u vezi sa realizacijom zaključaka Predstavničkog doma, jer, ne znam koliko su kolege uspjeli da je pročitaju, u značajnoj mjeri upotpunjuje zaključke koje je donijela Komisija i operativno pomaže rješavanju svih ovih problema.

Dakle, da završim, znači predlažem da Dom prihvati zaključke uz, naravno, ovu modifikaciju o kojoj je govorio predsjedavajući, a koja je potrebna radi potpunog pojašnjenja tog prvog zaključka i prihvati Informaciju u vezi sa realizacijom zaključaka Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

Ovdje nisam pozdravio predstavnike dva udruženja, jednog iz RS-a, jednog iz Federacije, koji okupljaju najveći broj od ovih 13 hiljada, preko 13 hiljada registrovanih slučajeva, i vjerovatno ih ima i više, po njihovim podacima i više, ali nisu se svi prijavili, registrovali itd..

Naravno, i njih da pozdravim i prepostavljam da će dobiti priliku možda da se i oni kratko obrate Parlamentu kako bi ovaj problem malo apostrofirali i možda pojasnili više nego što sam i ja to uspio.

Hvala vam lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Želim da kažem da sam ja na početku sjednice u ime svih vas pozdravio predstavnike udruženja. S druge strane, naš običaj je ovdje da onaj koji želi riječ treba da pismeno dostavi ime i prezima i da želi riječ, a ja bih onda dao Domu na izjašnjavanje da li da se dopusti i u kolikom vremenskom periodu da se jave. Prema tome, upućujem ih na način na koji može da se to uradi.

Dalje za diskusiju je uvaženi poslanik Remzija Kadrić. Izvolite.

REMZIJA KADRIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Dakle, ja ponovo podržavam ovu inicijativu poslanika Novakovića u vezi sa ovim pitanjima i zaključke koje je predložila Komisija za ljudska prava i izbjeglice. U sklopu ovoga ja bih samo predložio jedan zaključak, koji bi glasio ovako:

'Zadužuje se Vijeće ministara da donese prošireni plan mjera za rješavanje problema građana BiH koji su bili zaposleni na prostorima republika bivše Jugoslavije a otpušteni sa posla u periodu od 1991. do 1995. godine'.

Dakle, da Vijeće ministara pokaže da u sklopu svih ovih aktivnosti možda napravi jedan prošireni plan aktivnosti da uključi sve građane koji su iz raznoraznih razloga u ovom pomenutom periodu ostali bez posla, da na takav način imamo ... jedan cijelovit pristup rješavanja ovih problema. Mislim da bi ovaj zaključak trebalo prihvati, da bi Dom trebao da podrži ovakav prijedlog ovog mog zaključka.

Zahvaljujem se.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Predsjedavajući Komisije se javio za riječ, ja mislim da je dobro da čujemo, uvaženi poslanik Sadik Ahmetović. Izvolite.

SADIK AHMETOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, poštovane dame i gospodo, dakle, ovaj problem traje već duže vrijeme. I ja sam imao priliku se sresti sa nekim od udruženja, možda prije i dvije godine otprilike. I Komisija je povodom tih inicijativa, koje su bile ranije, zauzimala neke stavove i, evo, kasnije uslijedila je i ova inicijativa kolege, sasvim opravdana inicijativa kolege Novakovića, i sada imamo jedan potpuniji, rekao bih, sastav, tako da imamo dva udruženja, iz RS-a i Federacije. I na bazi toga je i Komisija, na bazi ove inicijative Komisija je zasjedala.

Prihvatom da možemo modifcirati ovaj prvi zaključak a kada je u pitanju ovaj rok koji je bio do 12.10., on je išao prema Vijeću ministara, i na bazi tog roka je Vijeće ministara danas na stolove podijelilo ovu informaciju koju smo dobili. Dakle, u potpunosti se slažem da i ove zaključke koje je predložilo Vijeće ministara ... ili predložimo u formi zaključaka ovog doma. Ukoliko ima nekakvih pitanja eventualnih, dakle ono što je nadležnost ove komisije, eventualno, na što ja lično mogu odgovoriti, dakle ja sam danas ovdje na raspolaganju.

Mislim da u konačnici, dakle sve ove aktivnosti koje vodi Komisija i, eventualno, Vijeće ministara, mora rezultirati jednim sporazumom koji BiH treba potpisati sa Republikom Hrvatskom, gdje će na najbolji mogući način riješiti ove probleme koje imaju ovi otpušteni radnici.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Ekrem Ajancović. Izvolite.

EKREM AJANOVIĆ:

Gospodine predsjedniče, kolege i kolegice, ovo je goruci problem u BiH, problem radnika koji su radili u ogromnom broju u Republici Hrvatskoj prije početka rata na ovim terenima. Računa se negdje da je bilo preko 300 hiljada ljudi koji su radili u Republici Hrvatskoj i Sloveniji. Oni su uglavnom otpušteni u periodu '91.-'95. godina ali je hrvatska Vlada poslje Dejtonskog sporazuma napravila dopis i tražila od mnogih da se vrate na radna mjesta formalno-pravno, gdje ... određene vlasti, smatrajući da su vojni obveznici, nije dozvolila povrat tim ljudima da se vrate na posao i time formalno-pravno pomogla Hrvatskoj da ona radi ovo što radi od ovih radnika: ne daje im zaslužene penzije, ne daje im određena radna mjesta, ne daje im određene ... itd.

Bez obzira na to, ostao je jedan broj ljudi koji ni danas ne može taj problem da riješi, i mi smo svi dužni da tim ljudima pomognemo da se ti problemi riješe. Ja ću vam nавести neke primjere.

Između Hrvatske i BiH ima zaključen sporazum oko toga da komisija invalidsko-penzionog osiguranja u Sarajevu može da vrši pregled i penzionisanje tih radnika. I šta se dešava? Oni dobiju penziju u BiH pošto su radili tri ili četiri ili deset godina, a 30 godina u Hrvatskoj; onda oni dobiju onaj minimalni dio penzije za pet godina što su ... u BiH, a od Hrvatske dobiju odbijenicu koju ne radi komisija. Znači ne radi neka institucija koja radi komisijski, nego savjetnici, zdravstveni savjetnici Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Ostaje im znači jedini mogući moment, tim ljudima, da povedu spor pred Ustavnim sudom, ili pred Vrhovnim sudom, ili nekim drugim sudom u Hrvatskoj.

Mi imamo inače dosta problema neriješenih sa Hrvatskom. Neću reći da nemamo i sa drugim susjedima, ali druge vrste. A djelimično i mi kočimo rješavanje određenih problema. Znači, mi moramo kod ovog rada odvojiti rješavanje problema građana BiH koji su i porijekom iz BiH, i koji žive u BiH, i koji su iz BiH a radili u Hrvatskoj, od građana koji su također

nesretni, na neki način, bili primorani, prisiljeni ili svojom voljom otišli iz Hrvatske. Ta se dva problema moraju odvojeno rješavati, jer inače ovaj problem radnika neće se nikada riješiti. To moramo svi znati. Jer oni koji podržavaju da treba se to sve skupa zajedno riješiti, ti žive u iluziji i znaju da se ta dva problema ne mogu na taj način riješiti.

Sve ove mjere koje je predložila i Komisija, i dodatne mjere, i kolege koji su prije mene govorili, ja podržavam, ali ovdje posebno skrećem pažnju na Ministarstvo vanjskih poslova koje mora mnogo biti aktivnije da određene stvari krenu sa mrtve tačke. A ujedno ja predlažem da i mi sa svoje strane, kao poslanici, pođemo razgovore ili neke inicijative sa sabornicima Republike Hrvatske da bi se taj problem na određeni način riješio. Mislim da bez učešća međunarodne zajednice, nažalost, bez učešća međunarodne zajednice, pa ako treba i Suda u Strazburu, da se ovaj problem neće u potpunosti riješiti, ali postoji način i mogućnost da iskoristimo sve moguće mјere da barem pokušamo taj problem riješiti.

Dugo je bio problem oko zdravstvenog osiguranja sa ljudima koji su čak imali i penzije, koji su imali i osiguranje u Hrvatskoj, a da nisu mogli ostvarivati svoja prava u BiH za zdravstvenu zaštitu. To je hvala Bogu sada riješeno. Sa Slovenijom nešto kasnije, ali i to je riješeno. Znači, ostaje najveći problem a to je problem radnika koji nisu ni tamo ni ovamo. Radnici koji su istrošeni, koji su zapravo invalidi rada, koji su cijeli svoj život ili bar devet desetina svog radnog vijeka proveli u Hrvatskoj a ne mogu dobiti nikakva prava, jer im se ta prava na svaki mogući način osporavaju. Osporavaju se i na način, znači kada dobiju penziju, kada ga proglaše invalidom potpune I. kategorije, opet se nađe rješenje od određenih službi u Hrvatskoj da to rješenje ne provede u djelo, nego da ga, na neki način, dezivise i da na neki način ga ospori.

Čudna je stvar npr. ako vi kao doktor učestvujete u rješavanju invalidskog rješenja za radnike koji su proveli u Njemačkoj, i tu nema nikakvog problema. Tu ne postoji problem, jer njemačka vlada, njemački osiguranici, njemačka kasa ili, ne znam kako se zove, ona sve nalaze koji su izvađeni u BiH potvrđuje i, svakako, u određenim slučajevima traži i da provjeri, ali, ako su doktori istog ranga, istih kvalifikacija, oni prihvataju te nalaze. To se ne dešava u Hrvatskoj. Oni jednostavno nastoje da nekvalifikovani doktori, nekvalifikovani doktori, jer ne može jedan doktor medicine rada da pobija nalaz jednog kardiologa koji je proveden na svaki mogući način, čak i koronarografijom, znači adekvatnim metodama i da kaže pacijent može dalje da radi. A to se, to se često dešava.

Zato smatram da mi ovdje moramo staviti svu podršku i sve svoje poluge početi da upotrebljavamo, jer postoje susreti između hrvatskih poslanika i poslanika BiH, postoje susreti sa određenim ministarstvima, pa i sa predsjedništvima, šta ja znam, sa vladom itd. i ovaj problem treba uvijek stavljati na tapet. I zato svesrdno podržavam ovu inicijativu, ali da ona ne bi bila samo inicijativa ja lično smatram i skeptik sam da ćemo moći riješiti na jedan jedinstven način i ljude koji su rodom iz BiH i radili i rodom iz Hrvatske, ta dva problema moraju se odvojeno rješavati da bi se udovoljilo ili da bi se, na neki način, mogao problem ovih ljudi riješiti.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Diskusija, uvaženi poslanik Husein Nanić. Izvolite.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Evo, mi smo dobili materijale, znači Plan mjera koji je bio od strane Vijeća ministara i danas evo na sto dobili smo Mišljenje naše komisije i danas smo na sto dobili također jedan dokument Ministarstva civilnih poslova. Prije svega, mislim da, ukoliko želimo riješiti ovaj problem, ... danas nije pokazana dobra volja od strane Vijeća ministara da se ovaj problem riješi. Mi smo dobili samo analizu pravnog stanja tog dokumenta, koje su mogućnosti da se dođe do mogućih rješenja od strane Ministarstva za ljudska prava i dobili smo evo jedan dokument Ministarstva civilnih poslova u tom, također, može se reći, jedno pismo. Osnovni dokument kojeg mi nemamo jeste dokument i mišljenje Ministarstva vanjskih poslova. I mislim da je on temelj za bilo kakvo poduzimanje daljnje aktivnosti o tom do kog stepena, da li je razgovarano, kada je razgovarano, do kog stepena razgovora se uspjelo doći sa predstavnicima Republike Hrvatske.

Također, iz ovog dokumenta kojeg smo evo dobili danas, vidimo da je ovo Ministarstvo civilnih poslova, ne znam da li je Vijeće ministara u to bilo uključeno ili samo ministarstva, da su otvoreni određeni bilateralni razgovori sa Republikom Hrvatskom bez ikakvog naznačenog stava šta Republika Hrvatska misli o ovom. I sljedeća stvar što se ja nikako ne slažem, sa sljedećim potezom, koje je ovo ministarstvo ili Vijeće ministara poduzelo, da se traži uključivanje međunarodne zajednice, Savjeta Evrope, delegacije Evropske komisije itd. bez prethodno obavljenih razgovora između dvije države, između institucija BiH i Republike Hrvatske. I u tom smislu ja mislim da bi mi trebali ovaj materijal vratiti našoj komisiji, s obzirom na današnji dokument koji je dostavljen od strane Ministarstva civilnih poslova i s obzirom na činjenicu da nemamo nikakav dokument od strane Ministarstva vanjskih poslova, da bi trebali vratiti našoj komisiji, da kad dobije te dokumente ponudi prijedlog zaključaka Parlamentarnoj skupštini u cilju kvalitetnog rješavanja ovog problema.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Diskusija, uvaženi poslanik Šefik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, koleginice i kolege, dame i gospodo, ovo pitanje je pitanje koje je bilo tretirano i u prošlom sazivu Parlamentarne skupštine BiH i ja se slažem sa svima onima koji kažu da je Vijeće ministara BiH poprilično zakasnilo ili je poprilično neažurno kada je posrijedi ova problematika, jer prvi plan mjera, koliko ja vidim iz dokumentacije koju ja imam i koja je uopće napravljena na ovu temu, je iz novembra mjeseca 2008. godine. Mnogo puta se ovo pitanje potezalo u Parlamentu BiH. U prošlom sazivu Parlament je usvajao odgovarajuće zaključke, obavezivao Vijeće ministara i pojedina ministarstva, ali evo nažlost do danas ja mislim da ništa konkretno nije urađeno. Jedina konkretna stvar koja je urađena je zapravo ono što je Parlament ovdje usvojio da se obrazuje neki fond, da se tim ljudima pomogne u ovim sudskim sporovima da mogu da se efikasnije ili uspješnije nose sa problemom koji imaju. Mi ne trebamo biti u zabludi, ovo će ići teško, jer da su stvari bile jednostavne one bi vjerovatno do sada bile riješene. Ovo teško ide, postoje ozbiljni problemi i problemi dolaze zbog nesaradnje

Republike Hrvatske na ovom planu. I mene baš interesuje, ja sam zbog toga ustao najviše da govorim ovdje, prema najnovijoj informaciji koju smo danas dobili na sto, stoji da je Ministarstvo spoljnih poslova uputilo dopis nama, jel', u kome stoji obavještenje da je hrvatska strana prihvatala održavanje konsultacija na ovu temu krajem septembra 2009. godine, na kojima bi se trebalo naći i pitanje otpuštenih radnika iz BiH, a ishod ovih konsultacija još uvijek nam nije poznat. Ja mislim da se Ministarstvo za civilne poslove trebalo potruditi pa od Ministarstva vanjskih poslova dobiti makar informaciju, pošto je ovo trebalo da bude krajem septembra 2009. godine, da nam danas kažu šta je to bilo, jesu li uopće bile konsultacije. To je dakle trebalo da bude prije nekih 15-tak dana, jer danas je 14. oktobar, ovo je trebalo biti krajem septembra 2009. godine, i da li je šta na tom sastanku postignuto. Ne znam, volio bih da jeste, sumnjam da jeste.

I zato nama ostaju sada dvije stvari. Ovaj problem je moguće riješiti u potpunosti sporazumom sa Republikom Hrvatskom, ali očigledno je da se do tog sporazuma dolazi teško. I onda nam, dok se taj sprazum ne postigne, predstoje dvije stvari. Prvo, da mi ovdje u svom budžetu vidimo šta možemo da uradimo za ove ljude. Ja mislim da mi kao država trebamo da povedemo računa o svojim građanima, pa i budžetskim sredstvima ove države. To su naši građani koji su, ni krivi ni dužni, našli se u poziciji u kojoj su se našli. I mislim da ove mjere koje je Vijeće ministara predložilo u svom planu, a koje se tiču besplatne pravne pomoći, zdravstvene zaštite, zdravstvenog osiguranja, zatim socijalne zaštite, ukoliko su u stanju krajnje socijalne potrebe, penzijsko-invalidskog osiguranja itd., ja mislim da trebaju biti razmotrene još jedanput od strane Vijeća ministara i vidjeti šta je to što je maksimum a ova država može da uradi. Mislim da u tom planu ili na tom planu treba da reagiramo. Nije ovo jedina kategorija ljudi oko kojih se mi u ovoj državi trebamo brinuti, ali čini mi se da je jedna od rijetkih koja je izmakla izvan svake brige ove države.

I druga stvar koju mi možemo da radimo i u tom pravcu ja dakle apelujem i tako shvatam i zaključke naše komisije koja je razmatrala ovo pitanje. I druga stvar, iz ovog materijala, bar najnovijeg materijala, ja nisam video nikakvu, ja bih je nazvao odlučniju ulogu ove države na rješavanju ovog pitanja. Neću namjerno da upotrijebim riječ agresivniju. Ovde se kaže da su upućeni dopisi međunarodnim organizacijama i da nema nikakvog odgovora na to. Ja ču i ovdje primijeniti jednu tezu, koju inače primjenjujem u problemima koje BiH ima sa susjedima: ja mislim da se problem mora internacionalizirati i da se problem mora staviti na agendu onih organizacija u koje zemlje sa kojim mi imamo ovu vrstu problema imaju namjeru ili aspiraciju da postanu ... To pitanje se jednostavno, pitanje granice, pitanje, da ne govorim, ja sam govorio o ovome kad sam govorio o granicama, dakle BiH hoće da ima čiste odnose sa susjedima, *čist račun, duga ljubav*, i da vidimo gdje smo. Očigledno je, dakle da to po mnogim pitanjima nije tako i mi ćemo neminovno morati stvar internaciolizirati, i to mora da uradi Vijeće ministara, Predsjedništvo, ako treba i ovaj parlament. I pred Evropskom komisijom se ovo pitanje, između ostalog, treba da nađe, jer ja mislim da niko od nas ne treba da ide u EU niti u daljnje asocijacije ukoliko između sebe imamo neke neriješene probleme i pitanja, a nećemo da ih rješavamo u skladu sa međunarodnim standardima i međunarodnim pravom. Gdje to postoji na svijetu – evo kolega Ajanović je govorio sada o radnicima iz Njemačke: radio si godinu dana u Njemačkoj, vratio si se ovdje, zna se da si za godinu dana zaradio penzije toliko i toliko i čovjek zna zašto je radio – 35 godina čovjek radi i ne svojom krivicom ode iz te zemlje ili bude istjeran ili, ne znam ni ja pod kojim okolnostima, je li tako, i onda *gdje si bio, nigdje, šta si radio, ništa, život proveo, ostario, nikakvih uslova za penziju, nikakvih uslova za život*. Ovo dobro treba izanalizirati. Ja plediram da se o ovome na ovaj način povede računa.

Toliko, hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Diskusija, uvaženi poslanik Slavko Jovičić. Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, prvo, interesantnih nekoliko datuma ovdje: kad je Savjet ministara ovo donio, kad je raspravljaо, kad smo mi uputili zahtjev i ovdje gore *hitno*. Hitno danas pred sjednicu, i to ne pred sjednicu, nego ... sat vremena pred raspravljanje o ovoj tačci dnevnog reda. Baš je hitno, više nego hitno, ali dobro.

Dakle, BiH mora jednom da napravi prioritete i da kaže šta je. O ovom materijalu bi na drugi način raspravili da imamo, što je gospodin Nanić govorio, genezu – razgovarali smo sa Hrvatskom o ovom i ovom problemu, nije moguć dogovor ili oni su prihvatali jedan dio da to urade, ispune obaveze, stavljamo erticu, može ili plus. Ovo smo razgovarali, ne prihvataju oni, jer za ljubav je potrebno dvoje. Ja ovaj treći stav vidim kao neku prijetnju međunarodnom zajednicom, međunarodnim organizacijama, ne znam ni ja čime, a da prethodno nismo iscrpili sve druge metode na raspolaganju i stvari koje nam stoje, vidite, kao digresija. Mi uvedosmo neke mjere privremene zabrane uvoza, ma nisam ni čuo na televiziji: hrvatski ministar doletio i to baš u Sarajevo! Sutradan u moju nadležnu komisiju protestna nota, i to baš vi iz predsjedništva Predstavničkog doma, iz Kolegija prosljedili nama. Baš fino. Ne fino, mislim da ovo, ne daj Bože da ja pravim cirkus, nego takva je procedura, pa se i mi upoznali šta hoće. Dakle, kad nekog malo stisnete uza zid, on diže ili obadvije ruke ili se sagne ili nešto radi, ali ne stoji ukočeno. E, to vam je to digresija na ovo što nemamo podatke – šta je to bilo koje naše ministarstvo, Savjet ministara, pa evo ako je došlo i do Parlamenta, pa i Predsjedništvo koje je nadležno za spoljnu politiku, šta je to razgovaralo i šta to naši susjedi prvi u Hrvatskoj hoće, šta mogu ispuniti, šta neće? Pa opet pravim jednu digresiju radi slikovitosti, ovdje sam baš predlagao, i hvala vam lijepo, gospodo iz Kolegijuma, što ste upoznali me ko tamo sjedi, jer sam strahovao da nisu devizne štediše, da opet ih ne navučem na leđa, znate kako su mi prijetili, a ja se borio za njihova prava i tražio da Savjet ministara, kad je već sve iscrpio, uđe u međunarodnu arbitražu i onda idemo, što je profesor Ajanović rekao, do Strazbura. Ali ovde nemamo ništa šta smo uradili do sada. Šta to Hrvatska neće, evo neka mi neko kaže. I ono drugo, šta hoće. Šta može prihvati od ovoga što je ovdje predviđeno ovim mjerama. Samo smo mi predvidjeli mjeru, a ne znamo mjeru Hrvatske koja odlučuje o tim mjerama. Dakle, mi sami previdjeli mjeru koje mi ne možemo ispuniti u nekom obliku, ni natjerati Hrvatsku za bilo šta, ako ne sjednemo kao civilizovani ljudi s njima za sto. Kad kažem sjedemo, nadležni predstavnici institucija, a ne ja.

Dakle, prvo taj krug da zatvorimo, da sve to uradimo što je predviđeno, da ne ulazimo ni u kakve sporove, da se ne svađamo jer, kad smo u miroljubivom i tolerantnom razgovoru, lakše ćemo riješiti. Ako počnemo s prijetnjom međunarodnom zajednicom, uf, a sami hoćemo da oni odavde odu, šta ćemo s njima prijetiti itd.

Dakle, da nadovežem se da će podržati prijedlog zaključka gospodina Remzije Kadrića, jer nemojmo voditi samo o jednoj strukturi iz Republike Hrvatske, imamo možda i iz

Makedonije, iz Crne Gore ljudi koji su isto tako nesretnim okolnostima, ne zbog ratnih, nego zbog nečeg drugog ostali, ali su im ljudska prava ugrožena. Da ovi ljudi, koji su sticajem okolnosti postali državljeni BiH, ne kažu da su oni nama na teretu, ne, nego vaš teret i vaše probleme moraju riješiti dvije države. I upravo je to jedini način, Hrvatska i BiH.

Ali evo, da završim, ja nemam danas pred sobom šta je to bilo ko, u ime BiH, u vezi vas pregovarao sa Hrvatskom i šta je Hrvatska rekla, ovo možemo, ovo ne možemo. Onda bih ja imao načina da kažem: ako vam socijalno nije riješeno u BiH, evo pomoći ćemo s neke strane, ali ne možemo vam dati pare kad u budžetu niko vas nije ni predvidio. Ja prvo nisam čovjek da lažna nekom obećanja dajem i nije ni ovaj parlament, to je sigurno. Ali vas molim, evo Predstavnički dom, Kolegij, neka zatraži od Savjeta ministara bilo kakvu informaciju koji su to do sada bili bilateralni razgovori, na nivou bilo koje institucije koja predstavlja ovu zemlju, sa našim susjedima. I onda ćemo imati materijal, onda ćemo imati mogućnost da raspravljamo pa ćemo vidjeti. I onda ćemo uključiti, takođe podržavam i ovo što je gospodin Džaferović rekao, pitanje granica, vidjeli smo da ne može bilateralno. Tu već znamo šta je rađeno, imamo podatke, imamo dokaze, imamo zapisnike, jedna komisija, druga, treća razgovarala. E, tu ćemo tražiti pomoć. Ali ovdje kad ja ne znam ko je s kim razgovarao imenom i prezimenom, a ne šta je ko kome obećao i šta po zakonu treba uraditi, kako ja sad da kažem: kriv je ovaj, kriv je onaj. I hajmo mi sad pozvati Savjet Evrope, pa kad se oni još upetljaju, ne kažem upetljaju što oni neće pomoći, nego pitanje je da nam bude jasno, da se mi ne lažemo, neće oni staviti se ovdje na stranu BiH. Da oni sad sprečavaju Hrvatsku da uđe u EU zbog ovog problema, taman posla. Takva iluzija kod ..., njima je važno 13.000 ljudi a ... ne interesuje ih broj. Dakle, ne treba tako rješavati palijativno. A nemam nikakvog dokumenta, ponavljam, što bi bilo osnov da raspravljam danas i kažem šta to Hrvatska neće, pa bih mogao da i gnjev neki na njih kažem. Evo, kakvi su nam susjedi, nikakvi. Ali danas kažem: dobri su susjedi jer ne znam šta hoće, šta neće, šta su rekli, šta su prihvatali, šta nisu. E taj mi materijal treba da bi mogli da raspravljamo i da zajedno pomognemo ovim ljudima bez obzira ko je koje nacije, bez obzira iz koje je došao, ovo, zaključak iz koje je došao susjedne republike bivše Jugoslavije, sad su naši građani, da ih prihvativimo kao ljudе i da ono učinimo što možemo. Ali ne možemo ni davati lažna obećanja da ćemo riješiti njihove probleme, kad ne možemo riješiti ni probleme ljudi koji su ovdje rođeni i žive stotine vijekova, da ne idem tako daleko.

Hvala lijepo. Dakle, traži se taj materijal, ako je moguće da dobijemo ko je s kim šta razgovarao.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Pa, ja ću pokušati, evo kao predlagач, da predložim jedan zaključak, s obzirom da je ovdje bilo više različitih prijedloga i varijanti. Prvo, neke kolege su diskutovale kao da mi prvi put o ovom razgovaramo. Naravno, nisu bili u prošlom sazivu, dakle nije ovo problem koji traje od ovog saziva. Mi smo i ranije ovo raspravljali i bilo je i ranije različitih pokušaja da se sa Republikom Hrvatskom napravi sporazum itd. i nije to išlo. Ponovo smo ovo aktuelizirali danas s ciljem znači da, hajde da kažemo, ubacimo u još jednu brzinu kako bismo ovaj problem riješili.

Ja mislim da bi bilo dobro, da bi ova materija ostala živa, a da bismo, možda evo, izašli u susret i prijedlogu gospodina Nanića, da usvojimo zaključak kojim tražimo od Savjeta ministara da tromjesečno obavještava Parlamentarnu skupštinu o realizaciji Plana i Programa mjera, znači onog istog plana i programa koje je usvojio Savjet ministara a koji u principu rješava ova pitanja ako se on riješi. Znači, ako se po tom planu ide, on će ova pitanja riješiti. To bi praktično značilo da bi mi tromjesečno dobijali taj izvještaj, a odlučivali bi na Proširenom kolegiju ima li potrebe da vodimo raspravu na Domu ili ne o tome i kasnije. Na ovaj način bi ova materija ostala živa i mi bismo pratili evo realizaciju programa mjera, ako ništa uozbiljili bi Savjet ministara da više brine o realizaciji tog programa, ništa drugo.

Ja ču ovaj prijedlog zaključka dostaviti, znači u pismenoј formi. Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ja sam u međuvremenu pokušao da sublimiram ovo o čemu ste govorili i uvaženi poslanik Novaković. Ja sam nešto slično ovdje već napisao i želim da vam pročitam da bi svima bilo podijeljeno i da raspravimo oko toga.

'1. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH podržava mjere i aktivnosti koje sprovodi Ministarstvo civilnih poslova BiH, a prema Planu mjera za rješavanje problema građana BiH koji su bili zaposleni u Republici Hrvatskoj i otpušteni sa posla u periodu od 1991.-1995. godina, usvojen na 78. sjednici Savjeta ministara od 26. 2. 2009. godine.

2. Zadužuje se Savjet ministara da svakih šest mjeseci Predstavničkom domu podnosi izvještaj o provođenju ovog plana, a koji će sadržavati i aktivnosti koje je poduzelo Ministarstvo spoljnih poslova iz svoje nadležnosti.'

Ja sam pokušao da to na šest mjeseci, što mislim da je dovoljno operativan rok, i da uključimo ono o čemu je neko govorio šta radi Ministarstvo spoljnih poslova u izvještaju Savjeta ministara o ovome planu.

Naravno, mi imamo i prijedloge zaključaka koji su ovdje bili, a ja očekujem da ih dobijem u pisanoj formi i da se materijal vrati Savjetu ministara i ja ču morati te zaključke da stavim kao prve, a onda da radimo i glasamo o ovim zaključcima što imamo.

Međutim, gospodin,

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

dobro, evo ja ču proslijediti da pročitate detaljno, gospodin Darko Marjanović ispred Udruženja radnika invalida i gospodin Mervan Ramiz ispred UGOR-a žele da se obrate Parlamentu. Ja pitam Parlament da li ćemo omogućiti našim predstavnicima ovih udruženja u roku od pet minuta da kažu šta imaju. I molim vas da glasanjem to uradimo.

Pripremite se za glasanje.

Možete glasati.

Pokušavam da uključim, međutim to ne radi. ... Dobro.

Ko ima kartone pri ruci, molim vas da glasamo kartonima.

Zahvaljujem.

Molim vas, prvo gospodin Darko Marjanović, imate pet minuta. Izvolite.

DARKO MARJANOVIĆ:

Dobar dan svima. Uvaženi gospodine predsjedniče, gospode zastupnice i gospodo zastupnici, prvo, da se zahvalim na povjerenju koje ste mi ukazali.

Ja ču pokušati u kratkim crtama da iznesem neka još bitna pitanja koja uvaženi poslanici nisu dotakli u ovoj raspravi, a koja se odnose na pitanja vezana za ovu grupu lica o kojoj diskutujete. Ono što bih prvo htio da kažem da se ja ovom problematikom bavim već više od 10 godina. Radio sam za međunarodne organizacije i bavio se programom prekogranične pravne pomoći, koordinirao te projekte i dosta sam upoznat sa problematikom koja se tiče ovih pitanja.

Ja bih samo želio da skrenem pažnju da velika grupa ovih lica koja su do '91. godine bila nastanjena i imala dugogodišnje prebivalište, porodični dom i redovno zaposlenje u Republici Hrvatskoj a koja su porijeklom bila iz BiH, i koja su zbog rata izbjegla u BiH, iz razloga, iz samo jednog razloga su izbjegla, što su bili izloženi diskriminaciji po osnovu nacionalnosti. Iz tih razloga su ili protjerani ili su bili prinuđeni da napuste Republiku Hrvatsku.

Želim da skrenem pažnju da se neriješena pitanja ove grupe lica ne odnose samo na povrat, na pitanje rada i radno-pravnog statusa, nego se odnosi i na povrat bivših stanarskih prava, jer konkretno samo državljanima BiH, koji su imali stanarska prava u Hrvatskoj, sad im je onemogućeno stambeno zbrinjavanje pod uslovima stambenog zbrinjavanja u Republici Hrvatskoj. Pored toga, tu se tiču i pitanja neisplaćenih penzija i invalidnina iz ratnog perioda, pravo na državaljanstvo Republike Hrvatske i druga statusna prava koja uključuju i pravo na učestvovanje u privatizaciji državne imovine i druga pitanja po osnovu socijalnih prava.

U toku svog rada na terenu, međunarodne lokalne nevladine organizacije su registrovale i veliki broj slučajeva kršenja ljudskih prava od strane državnih organa i sudova Republike Hrvatske, pogotovo kada je u pitanju nedostatak adekvatnog zakonodavstva ili opstrukcije u primjeni važećih propisa, procedura u određenom broju slučajeva koje su pokrenute pred Evropskim sudom za ljudska prava u Strazburu, koji je do sada donio veći broj presuda kojima su utvrđene teške povrede Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava od strane Republike Hrvatske. Također, veliki broj izbjeglih se suočava sa nemogućnošću ostvarivanja pristupa pravdi u Republici Hrvatskoj, kao i ostvarivanju prava na poštano i fer suđenje u građanskim predmetima, pravo na donošenje odluke, sudske odluke u razumnom roku, uključujući pravo na djelotvoran pravni lijek i prava na poštovanje doma i imovine.

Napominjem da zbog teškog materijalnog položaja i socijalnog položaja ove kategorije građana u BiH, koji nemaju potrebna finansijska sredstva za vođenje dugih i skupih sudske postupaka u Republici Hrvatskoj, a i zbog toga što Republika Hrvatska nije obezbijedila

finansijska sredstva za besplatnu pravnu pomoć socijalno ugroženim građanima u građanskim predmetima, siromašnim izbjeglicama u BiH nije omogućeno osnovno i garantovano ljudsko pravo koje se odnosi na pravo pristupa pravosuđu u Republici Hrvatskoj koje je garantovano članom 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima. Ovo se naročito i izričito odnosi upravo na izbjegla lica koja se sad nalaze u BiH i koja su državljeni BiH. BiH isto tako još uvijek nema organizovan sistem prve pomoći socijalno ugroženom stanovništvu ni za teritoriju BiH a ne postoje još ni planovi o modalitetima prekogranične pomoći za druge zemlje u građanskim predmetima, uključujući naročito veliki broj ovakvih slučajeva koji se odnose na teritoriju Hrvatske. Republika Srpska je donijela Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći, međutim zbog samog tog prekograničnog pitanja, Kancelarija za besplatnu pravnu pomoć u RS-u nije u mogućnosti da im da adekvatnu pravnu pomoć. I ono što je najvažnije, na osnovu odluke stranih zemalja donatora da prestanu finansirati projekte besplatne pravne pomoći za Republiku Hrvatsku od početka 2008. godine, ovoj kategoriji građana uskraćene su i sve do tada dostupne mogućnosti za usluge besplatne pravne pomoći u Republici Hrvatskoj i BiH a koje su organizovane od strane međunarodnih organizacija u Republici Hrvatskoj. Znači, više nikakvih osnova za besplatnu pravnu pomoć ti ljudi nemaju, ni u Republici Hrvatskoj, ni u BiH, ako su socijalno ugroženi i ako nemaju vlastitih finansijskih sredstava.

Poznato vam je da je i Misija OSCE-a u Hrvatskoj reorganizovana i ona sad radi kao ofis koji prati svega dva pitanja koja se tiču implementacije nekih pitanja za koja je Misija OSCE-a zadužena.

Na osnovu gore navedenog utvrđeno je da od početka 2008. godine ni jedna socijalno ugrožena izbjegla osoba iz Republike Hrvatske, koja nema vlastitih finansijskih sredstava da sama plati advokata u Hrvatskoj, a koja se nalaze u BiH, nema mogućnost da dobije besplatan i adekvatan pravni savjet u BiH ili da bude zastupana pred upravnim sudskim organima u Hrvatskoj, ... čime je ovoj grupi građana onemogućeno da na fer i adekvatan način zaštite imovinski, radni ili bilo koji drugi opravdan pravni interes u Hrvatskoj, a što predstavlja, prije svega, problem države BiH i nalazi se u nadležnosti njenih organa i institucija, prvenstveno Ministarstva za ljudska prava.

Zbog navedenih otvorenih problema, nepostojanja pravne pomoći u BiH za teritoriju Republike Hrvatske, veliki broj ovih lica svakodnevno trajno gube svoja stečena prava, uključujući pravo na sudsku zaštitu, a država BiH ne čini ništa po legitimnim zahtjevima svojih građana da se obezbijedi njihova pravana zaštita, koju traže od BiH, organizovanje stručne pomoći i zaštita njihovih prava u Republici Hrvatskoj, uključujući zahtjeve za hitno postupanje u ovim predmetima.

Ja bih još samo htio reći da postoji zaključak Predstavničkog doma od 21. decembra 2005. koji je slično formulisan kao i ovaj, međutim po njemu, koliko ja znam, je vrlo malo urađeno.

Skrenuo bih pažnju da je 19. 2. 2009. godine u Banja Luci održan sastanak većine ministarstava BiH, to je bezbjednost, pravda, civilni poslovi, inostrani poslovi, i tad su doneseni određeni zaključci u vezi ovih pitanja. Ovom sastanku su prisustvovali i predstavnici iz RS-a, prisustvovali su i predstavnici ovih udruženja koja se bave zaštitom prava ovih lica. Znači, navedeni zaključci su doneseni 19. 2. Odmah poslije toga je Vijeće ministara, znači 26. 2.

usvojilo Plan mjera od pet tačaka, međutim u tih pet tačaka dosta stvari je u kontradiktornosti sa ovim zaključcima. ... Tačke su uopštene i jedno od ključnih pitanja, a to je prvo pitanje, da se uradi analiza, povjeroeno je Agenciji za rad i zapošljavanje BiH, koja u osnovi nema ni zakonski zasnovanu nadležnost niti kapacitete da bi mogla pokretati i provoditi bilo kakve aktivnosti u utvrđivanju statusa i rješavanja otvorenih pitanja ove kategorije ljudi. Isto tako, entitetske kantonalne agencije rada i zapošljavanja nisu imale kapacitete, jer njihova aktivnost je usmjerena i njihov zakonski osnov za rad je zasnovan na sasvim nečem drugom. Zbog toga je i ovaj popis bio takav, jako loš i veći broj prijavljenih imate u udruženjima, u ova dva udruženja, nego što je ukupno prikupljeno prijava na prostoru BiH.

Ja će skratiti. Na osnovu svega navednog smatramo da dalje ne treba da komentrišemo, znači ove, jedan od zaključaka je recimo, ja se izvinjavam grlo me boli, da se uradi analiza pravnih propisa Republike Hrvatske. Analizu pravnih propisa uradila je međunarodna zajednica i mi možemo dostaviti svakom ko je zainteresovan pa i nadležnim ministarstvima koja su zadužena da urade takvu analizu.

Isto tako, mi bi konkretno predložili još samo sljedeće, odnosno, ispred udruženja predlažemo da nadležne institucije BiH a najviše Savjet ministara BiH poduzme određene mjere i aktivnosti koje mogu da pomognu trajnjem rešavanju ovoga pitanja, a to je prvo da se podrže aktivnosti koje se odnose na prikupljanje i izradu baze podataka. Vi nemate baze podataka konkretne, koliko lica je ostalo bez posla, da li su to diskriminatorski otkazi itd. Ono što je bitno da se utvrdi: kvalifikovano postojanje kršenja ljudskih prava. Isto tako, predlažemo da se takva baza podataka, uz pomoć udruženja, napravi po jedinstvenoj metodologiji za cijeli prostor BiH, s tim da se baze formiraju po opštinama, po entitetima i po kantonima. Znači, da na svakom nivou imamo jedan isti sistem prikupljanja podataka. Drugo, da Savjet ministara mora na osnovu prikupljenih i analiziranih podataka iz ove oblasti jasno definisati politiku i strategiju za konačno rješavanje ovoga pitanja. Znači, oni su državljeni BiH, ja sad kao govorim sa aspekta njihovih prava, oni su državljeni BiH, da li će država BiH ulaziti u odnose sa Hrvatskom da bi rješavala njihova pitanja ili će problem diskriminatorskih otkaza riješiti sama iz svog budžeta kompenzacijom, to ostaje da država BiH odluči o tome.

I na kraju, Savjet ministara, ono što je hitno potrebno, a to je da Savjet ministara treba odmah da pomogne odgovarajuće i prihvatljive projekte nevladinih organizacija koje provode aktivnost na zaštiti prava bivših radnika invalida, prvenstveno iz razloga što BiH do sada nije preuzeila ni jednu jedinu aktivnost koja je bila od koristi ovoj populaciji.

Eto, hvala, toliko. Ja se još izvinjavam zbog glasa.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Uvaženi gospodin Mervan Ramiz. Izvolite.

RAMIZ MERVAN:

Gospodine predsjedniče, gospodo zastupnici, hvala vam, hvala vam što ste nam omogućili da dođemo ovde i da vam iznesemo neka svaja zapažanja i opservacije vezano za ovaj problem.

Ja moram da kažem da smo mi 21. 12. 2005. godine, ... ne mi nego Parlament je usvojio na prijedlog Komisije za ljudska prava određene zaključke. Oni se sastoje od pet tačaka. Nažalost, to se sprovodi jako sporo, skoro nikako. Nama se žuri, nama ističe vrijeme 14. 2., Vijeće ministara, to su već drugi su spominjali, pa možda ja se ne bih trebao ponavljati, jedino hoću da vam kažem da ja, kad pričam o Hrvatskoj i o problemima ovim, mene nekakve emocije uzmu, jer ja sam tamo proveo 30 godina, a radio sam pošteno, međutim iz Hrvatske, ne samo ja nego mi svi, istjerani smo kao najveći civilizacijski otpad, jednostavno, bez ikakvih prava ostali smo. Međutim, ima i lijepih uspomena. Mi te uspomene ne zaboravljamo i zahvalni smo mi Hrvatskoj. Odanle smo hranili svoje familije, sebe itd. Zato ja želim s ovog mjesta poručiti da mi Hrvatskoj želimo svako dobro ali svojih prava nećemo se odreći.

Ja vam želim isto reći sljedeće stvari koje nisu moji prethodnici spomenuli. Hrvatska je 1992. godine dekretom gospodina Tuđmana donijela Zakon o zapošljavanju stranaca. Ja sam te 1992. godine postao stranac u vlastitoj državi. Radio sam tamo i živio 30 godina. Preko noći postao sam građanin BiH, i ja se ponosim time, međutim nelogično je da neko meni prava, koja sam ja stekao kroz 30 godina, oduzme preko noći i izjednači me sa pravima onih koji su se tek zapošljavali u Hrvatskoj. Mi smo dobili otkaze na raznorazne načine. Najmanji dio nas je uspio da podnese tužbe sudu i da vodi sporove. Nažalost, ti sporovi traju, evo, ja ga vodim 16,5 godina i sad sam ga na neki način okončao, što je žalosno. To je nepojmljivo, jer Zakon o radnim odnosima i ono što slijedi, jer ta pravna procedura, to je trebalo da bude riješeno u roku od šest mjeseci, a ne 16,5 godina. Tu malo ima odgovornosti i ove države, jer niko nama pravnu zaštitu ne pruža. Mi uzmimamo advokate iz Hrvatske, sudovi Hrvatske, akvokati Hrvatske, i vi znate šta će biti, iako ja imam povjerenja u njih, da se razumijemo. Ali oni to odgovlače maksimalno da bi nas što više nestalo. Dalje, što znači da bi trebalo da ukoliko država ima interes da štiti nas kao svoje građane: trebala bi da nam omogući nekakvu pravnu zaštitu i na nivou Hrvatske i na nivou BiH da ne bi, ne znam, dolazili u situaciju da to traje unedogled.

Znači, besplatna pravna pomoć je nešto što mora da se pod hitno uradi. Zakon, odnosno međudržavni ugovor koji je potpisala Hrvatska i BiH je zapostavio invalide rada koji su to postali u Republici Hrvatskoj. Nije regulisao pravo penzionera koji nisu dobili neisplaćene penzije u toku rata, što znači da je manjkavost bila do onih koji su potpisivali takav ugovor. Mi smo jedina grupacija građana na teritoriji bivše Jugoslavije koja po osnovu privatizacije nije ostvarila ništa.

Da ne bih dalje pričao, da vam ne oduzimam vrijeme, ... mi ćemo i napisati u pisanoj formi, pa ćemo vam dostaviti.

Eto, hvala vam što ste nas primili, što ste nas saslušali.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Hvala i vama.

Uvaženi poslanici, čuli ste iz prve ruke probleme sa kojima se ova populacija susreće i ja bih vas zamolio ako ima još potrebe za diskusiju ili da zaključke koje ste čuli, da bi mogli da se predlože, u međuvremenu sačinite i dostavite pismeno, da bi mogli da o tome se odlučimo.

A mi prelazimo na 18. tačku dnevnog reda:

Ad. 18. Program „Perspektiva“ i Informacija Ministarstva odbrane BiH i Zajedničkog štaba Oružanih snaga BiH o tranziciji i zbrinjavanju personala MOBiH i OS BiH, s Mišljenjem i prijedlozima zaključaka Zajedničke komisije za odbranu i bezbjednost BiH (materijal broj: 03/1-03-578/09, od 21. 9. 2009.)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zajednička komisija za odbranu i bezbjednost dostavila je navedeni materijal Domu na razmatranje zajedno sa Mišljenjem i zaključcima Komisije koji glase:

'1. Primaju se k znanju Program tranzicije i zbrinjavanja otpuštenog personala Ministarstva odbrane i Oružanih snaga BiH „Perspektiva“ i Informacija o realizaciji Trust fonda za BiH i aktivnostima Ministarstva odbrane u oblasti tranzicije i zbrinjavanja personala u toku reforme odbrane u 2004.-2006. godini, Informacija o tranziciji i zbrinjavanju personala Ministarstva odbrane i Oružanih snaga BiH, akt pod nazivom „Pokretanje novog Trust fonda za BiH (piše na cirilici);

2. Podržavaju se napori Ministarstva odbrane BiH za izgradnju adekvatnog sistema tranzicije i zbrinjavanja otpuštenog vojnog personala i jačanje vlastitih tranzicionih kapaciteta koji vode računa o očuvanju operativne sposobnosti Oružanih snaga BiH, iako za to ovo ministarstvo nema obavezu utvrđenu odredbama Zakona o službi u Oružanim snagama BiH;

3. Podržavaju se napori Ministarstva odbrane BiH i međunarodne organizacije za migracije koje čine u cilju pokretanja NATO-vog fonda za BiH. U tom smislu podržava se i planiranje inicijalnih finansijskih sredstava u budžet Ministarstva odbrane BiH za 2010. godinu u okviru raspoloživih mogućnosti, s obzirom da bi ova sredstva poslužila kao podsticaj donatora za uspostavu novog fonda;

4. U predstojećim aktivnostima tranzicije i zbrinjavanja personala od svih državnih organa i institucija, uključenih na bilo koji način u ovaj proces, očekuje se maksimalno angažovanje kako bi se realizovali napori koje čini Ministarstvo odbrane BiH na njihovoj realizaciji.

Otvaram raspravu.

Uvaženi poslanik Šefik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAREROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, koleginice i kolege, dame i gospodo, ja sam ustao da ispred Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost kažem nekoliko rečenica vezano za ovo pitanje.

Prvo, ove informacije koje ste vi pročitali sada, predsjedavajući, mi smo dobili od Ministarstva odbrane na Komisiju i na Komisiji smo procijenili da je ovo tako krupno pitanje da iza ovoga svega treba da stane Parlament, i to oba doma Parlamentarne skupštine BiH, jer radi se o tome da u narednoj godini preko 2.700 ljudi, pripadnika Oružanih snaga BiH zbog godina starosti, dakle preko 35 godina, trebaju biti otpušteni iz Oružanih snaga. Oni su znali kada su zaključivali taj ugovor da će doći taj trenutak.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo malo da se slušamo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Dakle, to je pitanje 2.700, čini mi se, i 50 ljudi. Ministarstvo odbrane BiH je dostavilo parlamentarnoj komisiji jedan plan i program kako ovo sve skupa treba da se uradi jer ovdje nije u pitanju samo mogući socijalni problem, ovdje je u pitanju i problem mogućnosti izvršavanja Misije Oružanih snaga BiH, ukoliko bi se u jednom trenutku izvršilo otpuštanje više od četvrtine ukupnog sastava Oružanih snaga BiH. Mislim da je Ministarstvo odbrane zajedno sa Zajedničkim štabom ponudilo jedan plan kojeg je podržala Zajednička komisija za odbranu i sigurnost, koji podrazumijeva jedan postupan proces, korištenje svih mogućih unutrašnjih rezervi unutar Ministarstva i Oružanih snaga, recimo, popunu oko 600 nepotpunjenih mjesta, a koja omogućavaju da se, sa postojećim godinama starosti, ti ljudi upute na ta mjesta, zatim unapređenje ljudi u više činove koji su stekli uvjete, također značajan broj ljudi. I kada se sve to skupa uzme u obzir, onda je to cifra negdje do 1.500 ljudi, i onda je napravljen plan da se istovremeno vrši zanavljanje mladim vojnicima i ljudima koji, što se godina starosti, imaju uslove i vrši otpuštanje. Ja mislim da Predstavnički dom treba da stane iza stava svoje komisije i njenog prijedloga po ovom pitanju.

Da bih ja vama sada dočarao šta je zapravo suština ovoga problema i šta je, dokle stvari mogu da odu kada je ovaj problem u pitanju, pomenut ču deminere. Demineri, dakle ljudi koji su stekli ogromno iskustvo na ovom poslu, njih nekoliko stotina, 250 recimo, kada bi se ovo sve skupa striktno primijenilo, bi ostali bez posla, a država bi ostala bez ljudi koji su sada u ovom trenutku najspasobniji da obavljaju taj posao. Plan Ministarstva koji nam je ponuđen, kojeg je podržala Zajednička komisija, rješava dakle i to pitanje i ti ljudi neće biti pomjerani i neće biti prema njima raskidani ugovori, jer je nađen jedan od modusa o kojima sam ja govorio, o kojima govore ove informacije.

Ja sam imao potrebu da ustanem da kažem ovih nekoliko rečenica. U materijalima je sve detaljno objašnjeno i ja predlažem da Predstavnički dom prihvati prijedloge i zaključke Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost o ovom pitanju i ohrabri Ministarstvo odbrane i Zajednički štab da nastave sa ovim aktivnostima.

Toliko, hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Adem Huskić, diskusija. Izvolite.

ADEM HUSKIĆ:

Zahvaljujem.

Ja neću dugo diskutovati, s obzirom da je kolega Džaferović iznio suštinu onoga što je trebao reći, ali mislim da je na ovom mjestu i u ovo vrijeme korektno reći da je Ministarstvo odbrane, čija je zamjenica ministra ovdje i ja je pozdravljam, dakle da su i Zajednički štab i Ministarstvo odbrane, sav personal, da kažem top menadžment, vrlo aktivno, vrlo odgovorno se bavio ovim problemom i također da je Zajednička komisija u nekoliko sesija se bavila ovim pitanjem koji je u jednom momentu u javnosti dobila nekakve konotacije koje, je li, nisu išle na ruku ni Ministarstvu, ni Parlamentu, ni državnim organima, ali mislim da je na kraju nekoliko intervencija ta stvar pravilno shvaćena. Dakle, ovdje se radi o ljudima kojima prestaje ugovor, a ne da su višak u vojsci, nego im prestaje ugovor. Oni su znali da će im taj ugovor isteći i oni na neki način ostaju bez posla. Ovaj ... fond je formiran da bi se njima pomoglo da se vrate, da tako kažem, u civilni život, da zamijene uniformu civilnim odijelom i u tom smislu Zajednička komisija je, kažem, dala i svoj doprinos. I, ono što mislim da je u ovom momentu za nas najbitnije jeste da bi trebalo ovdje zaključiti da se u budžetu, ministar Vrankić je tu, nadam se da će čuti i Šakota koji pravi budžet, mislim da je vrlo bitno da se za 2010. godinu u budžetu predvide inicijalna sredstva, kažem inicijalna, znači ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zaključak broj 3.

ADEM HUSKIĆ:

Tako je. I mislim da je to suština cijele priče. Ako mislimo tražiti od drugih pare, moramo i mi barem nešto uraditi.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

S obzirom da nema više prijavljenih, zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 19.

Ad. 19. Informacija o usvojenim mjerama za ublažavanje negativnih efekata globalne ekonomske krize u Bosni i Hercegovini, materijal Savjeta ministara, broj: 01-50-3-1004/09, od 24. 8. 2009

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Kao što je poznato, na 61. sjednici odlučeno je da se ne vodi rasprava o Informaciji zbog neprisustva predлагаča, o čemu smo ih obavijestili. Ja im se danas zahvaljujem na prisustvu. Mišljenje Zajedničke komisije za ekonomske reforme i razvoj dobili smo 15. 9., znači, evo, jubilarni treći put ova tačka na dnevnom redu.

Otvaram raspravu. Ja sam se pobojao da se neće niko javiti.

Uvaženi poslanik Slavko Jovičić. Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Prvo, uvaženi predsjedavajući, hvala na smijehu i ohrabrenju, to je za mene podstrek, ozbiljno govorim. Dakle, prošlo je više od godinu dana kako je ovaj Predstavnički dom usvojio zaključak da Savjet ministara izade sa prijedlogom mjera za rješavanje recesije koja je tada, još prošle godine, krenula silovito i, evo, hvala Bogu, vidim mnoge zemlje u okruženju, pa čini mi se, i mi izlazimo iz recesije i ova je tačka došla na dnevni red.

Konačno, kad mi evo izlazimo, čini mi se, ali dobro je, nikad nije kasno. Nikad nije kasno ako su dobre mjere i ako su one moguće za realizovati. Bogami rijetko sam koji materijal toliko čitao kao ovaj. Pa ne znam tačno da li sedam, osam puta, pa možda i 10, jer bilo bi bruka da sam stalno insistirao na ovome, a da ne znam šta tamo piše i na šta bih se usmjerio i moram da izrazim zaista zadovoljstvo što je tamo u ponovnom traženju nekog obimnijeg materijala, a ne ono kao što smo u prvoj varijanti dobili dvije stranice, dakle ovaj put smo dobili malo više stranica i mnogo toga napisano što smo mi tražili.

Kad se ono sve pogleda daje nadu za optimizam i daje neka rješenja u budućem vremenu, ali materijal je materijal. E sad ono ima eh. Kad vidim dobar materijal, kad se vratim u stvarnost i trenutno stanje pa vidim da ništa ne funkcioniše, u pitanju stand bay aranžman sa MMF zbog ovog ili onog, ali najbolje funkcioniše stalni pritisak smanjenja plata na parlamentarce i ostala primanja, to je svaka tačka. Da li je na ovom parlamentu, komisiji nekoj, kuloarima, novinama, medijima, to je važno. Pa i to smo evo uradili. Pa ako treba još čemo. Ali stvarnost sasvim je drugačija.

Ostalo, prema nekim statističkim podacima, blizu 50.000 radnika bez posla. To je za nivo BiH. Za entitet RS mnogo povoljniji podaci, kažu, zaposlenost čak porasla, slušam onog direktora Zavoda za zapošljavanje i nisam mogao da vjerujem, ali listajući nešto po internetu nađem. Ovdje ostalo 500, ali on tamo negdje zaposlio 600, pa se to nekako pokriva. Ali ja govorim samo o zemlji, o BiH. Dakle, niko nije srećan ako je izmišljena termalna voda u Tešnju ili u Tesliću, a ja je nemam na Palama. Šta će sad? Ne mogu praviti gore banju kad nemam vode. Prvo moram imati termalnu vodu. Šta će onda uraditi?

Ali da ja ne bih pravio komediju od ovog, jer nikad to ne radim, nego volim slikovito da pojašnjavam neke stvari, i da se stvarno uozbiljimo. Tri stvare koje stalno insistiramo ovdje jeste: euroatlantske integracije, hoćemo li preživjeti, ono najjednostavnije rečeno, a to je ekonomski ova politika, i hoćemo li biti bezbjedni, neizostavno ovo dvoje naprijed.

Dakle, ne znam koji bih redoslijed uzeo prvo, drugo, treće, sasvim je svejedno. I kad pogledam ekonomski parametre za prošlu godinu da smo bili u deficitu deset i po milijardi, da ove godine ima nekih pomaka oko izvoza roba, pogotovo kad je u pitanju poljoprivreda i pokušaj tog rješavanja debalansa sa našim partnerima, prvo iz susjedstva, nekih naznaka ima da idemo naprijed. Ali džaba mi ovdje pričali, koliko god ovaj papir nam pokazivao da idemo naprijed, kad narod kaže nikad gore nije bilo. A narod se pita, prvo, hoće li koga izabrati ovdje da ga predstavlja, pa onda kako ga predstavlja, pa da li ga predstavlja itd. Dakle, narod se pita. E, kad se narod pita, da ja kažem šta oni mene pitaju. Svašta. Prvo sam pitanje eliminisao jednostavnim

ovdje odgovorom: rata neće biti, hvala Bogu, to mogu da garantujem. Nema rata. A u miru se sve možemo dogovarati i na bazi miroljubive koegzistencije, da malo uzmem onaj termin vrlo je popularan i sada, dogovarati, razgovarati i pregovarati, sve sa jednim ciljem da nam bude bolje.

E sad, opet se vraćam šta narod kaže. Nikada nam nije bilo gore, nema riječ bolje, izostavili. Ja kažem biće bolje, nije, sad je najgore. I onda se i ja složim da je sad stvarno teško. Ali nikad neću prihvatići činjenicu da je najgore. Ova zemlja ima prirodne, prirodne, to da razdvojimo, pa onda i intelektualne resurse za 10 reformi ovih platformi i mjera za izlazak iz krize. Pa sad ja pitam kako smo u krizi uopšte. Ko generira tu krizu? Kako god ja danas nastupao, najodgovorniji su parlamentarci. Bili bi sad ovi novinari prezadovoljni da ja kažem evo jesmo, neću reći ovaj put. Evo nismo mi. Tražim ove mjere, evo nisam prvo ja, godinu dana tražio, evo došlo je na red.

Gospodine ministre, ja Vas izuzetno prvo cijenim kao stručnjaka, pokazali ste odlične rezultate u ovoj oblasti, ponekad malo Šakotu isturite ni krivog ni dužnog, pa onda ja se bojam da njega ne napadam, možda nije kriv a, dobro, neću ni Vas danas, pohvalit ću, ovo ste zaista dobro napravili, ali ću sad postaviti jedno konkretno pitanje, da ne idem po ovim segmentima kako ste sve ono napisali, da Vi danas ovdje neoptimistički date izjavu, jer da nema kod Vas optimizma, Vi biste podnijeli kao častan čovjeku ostavku, jel' tako, ali pošto vjerujte da će ovo sve biti bolje, Vi se borite kao i mi da ovo uspije, e, da Vi danas kažete nama za koliko vremena, ne može za 15 dana, mjesec, jer evo godinu je prošlo, nismo ništa uradili, jel' to polovina iduće godine, ili je to dva mjeseca pred predizbornu kampanju, ili je ona već sad počela pa da svim snagama krenemo u realizaciju ovoga što ste Vi napisali odlično.

Dakle, i da svi na svim poljima, a ja sam tražio tematsku sjednicu da bude tu i Privredna komora BiH, entitetske, ko god nešto zna o ovoj oblasti, da svi se udružimo i da i Vama pomognemo a i samim sebi, a onda najviše građanima koji očekuju pomoći. Penzije se neke smanjuju za neke kategorije. Nema povećanja ni u jednoj, to je najgore, ali se uvijek neko smanjenje nađe da bi se ispunili zahtjevi ovog ili onog. Ja bih volio da vidim neke mjere koje će reći: ne povećanje plata 100% ili penzija, nego u kratkom vremenu možemo riješiti ovo, pa da svi krenemo tu, jer to pravi je put, nema drugog. Dugoročno izgledaju te mjere ovako i ovako pa da vidimo ko nam još može pomoći.

I da ja dalje ne bih obrazlagao ekonomsku politiku, a zaista sam ovo ozbiljno shvatio, zbog činjenice da me ljudi pitaju šta će sutra jesti, kako će preživjeti i hoće li uopšte preživjeti, i da ja ne bih ovdje zastupao kao populista, samo ja branim interes naroda, naprotiv, mi zajedno smo ovdje izabrani od naroda da svi se udružimo i da stvarno vidimo gdje to Parlament može da uradi i da pomogne ovo što je napisao Savjet ministara, gdje su te barijere, gdje su te kočnice i da zaista ..., šta ću vas ubjedivati kad vi sve bolje od mene znate. Kad bi ekonomija malo bolje krenula ne bismo ovih tačaka naprijed vjerovatno ni imali. O tome bismo se dogovorili u hodniku, sve riješili odmah. Jer kad je čovjek sit, raspoložen za razgovore, za pjesmu, za veselje, kad je gladan, samo mene čeka pred Parlamentom da me zgrabi za gušu i kaže ti si mi kriv. Dakle, moramo narodnim jezikom govoriti da se razumijemo i da krenemo da nam svima bude bolje.

BERIZ BELKIĆ:
A malo i tebi.

SLAVKO SLAVUJ JOVIĆIĆ:

Naravno, naravno, gospodine Belkiću. Pa šta se sad od mene očekuje neko da ja kažem, evo, tražim smanjenje i ukidanje svoje plate. Neću. Nisam ja uzrok svega ovoga. Ali dobro. Da završim.

Dakle, hvala Savjetu ministara što je nakon godinu dana ovo dostavio Parlamentu, pa što smo odgađali iz objektivnih razloga, pa bih ja volio da čujem gospodina ministra, koji je zaista stručnjak u ovoj oblasti, da kaže kako će to biti stanje u nekom vremenu koje nas čeka. Ali da ne bude, molim vas, pred izbore, nego tamo negdje do aprila ili, ne znam, ako možemo poslije ove zime koja nas očekuje, a vidiš šta je uradio samo jedan vjetar u Sarajevu i u ovim gradovima, još pogoršao stanje kad su ljudi gladni.

Tako, gospodine ministre, da Vam ne oduzimam ja vrijeme i ne dajem Vam ja riječ, to će predsjedavajući, jer on vodi sjednicu, kojeg ja uvažavam izuzetno, ja ću sa ovim završiti i vas zamoliti kolege, hajmo, ljudi, sve učiniti da ekonomiji damo prioritet i značaj da ona bude vodilja. I vjerujte, bio sam sa ljudima, kad profesor Ajanović ima običaj da mene stalno pominje kako smo mi bili u onom sistemu, sad ću ja njega pomenuti u pozitivnom kontekstu i mnogo ranije kako su to fino komunisti rješavali. Dogovorili se petorica, izašao uvodničar, replika, hvala Bogu, nije bilo i krenulo se u realizaciju, a ne Slavuj da se javlja danas 20 puta i od njegove priče niko koristi. Hajmo svi zajedno krenuti i kad ekonomija povuče, političke tenzije će sve pasti, sve ćemo lakše rješavati.

Ponavljam vam, čovjek kad je sit raspoložen je za sve, kad je gladan najviše mrzi mene kad me vidi i neće da me gleda, ne da me sluša. Zato.

(?)
/mikrofon nije uključen/

SLAVKO SLAVUJ JOVIĆIĆ:

Jesam li prešao, hvala lijepo, izvinjavam se, trebao je neko ranije reći.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Nemojte da upozoravate. S obzirom da je on predlagач ove inicijative, ima pravo da je obrazloži malo duže, i ja očekujem da će biti i neki zaključci nakon ove diskusije u pisanoj formi.

Sljedeći za diskusiju uvaženi poslanik Rifat Dolić. Izvolite.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo predsjedavajući, kolegice i kolege, uvaženi gosti, niko danas u raspravi na ovu temu neće otkriti toplu vodu ako kaže da globalna ekomska kriza i recesija danas ubiru svoj danak i u privredi i od građana BiH i ja se ne bih složio sa kolegom Jovićićem da je recesija u stagnaciji. Ja se ovdje ne bih složio, isto tako, ni sa samim naslovom ovog materijala da se radi samo o negativnim efektima i posljedicama tzv. globalne ekomske krize, jer ako to kažemo, čini mi se, da onda sebe sami amnestiramo za mnoge greške i propuste koji su organi vlasti na

svim nivoima napravili, čime smo sami proizvodili krizu ili je produbljivali. Da budem do kraja otvoren, mislim da su naše greške, naše sljepilo i neodgovornost proizveli više posljedica i više negativnih efekata nego što su globalni uticaji.

Podsjetit ću vas da sam osobno prije više od godinu dana u ovome domu inicirao podnošenje informacije i raspravu o poduzetim mjerama za ublažavanje posljedica finansijske krize i dolazeće recesije. Za raspravu smo tada dobili informaciju na tri kucane stranice, ovako kako je izgledala, a u raspravi je meni otvoreno spočitavano kako nepotrebno potičem psihozu, te kako će kriza zaobići BiH i kako je to, pod navodnicima, privilegija bogatih zemalja. Od tada do danas, što zbog profesije, što zbog ovog posla ovdje u Parlamentu, naravno kao i drugi, pratio sam kretanje ekonomske krize i recesije, pratio ono što poduzimaju oni što su na vrijeme i ozbiljno shvatili krizu i pratio ono što smo mi na svim nivoima poduzimali. Ako ima nešto pozitivno od toga do danas, u našem ponašanju, to je što smo evoluirali od uvjerenja da će nas kriza zaobići i da je to privilegija bogatih do toga da smo konačno priznali i svjesni da smo mi duboko zaronili u krizu i da ona uzima svoj danak u svim sferama, a posebno i ekonomiji i od građana BiH.

Ja neću posebno komentirati ovih 16 mjera koje je usvojilo Vijeće ministara za ublažavanje posljedica globalne ekonomske krize po gospodarstvo BiH, niti ću komentirati mjere koje su donijeli entiteti, jer kod nas u BiH entiteti, kantoni i općine – svako vodi svoju politiku, a da ne govorim kolika je neusklađenost zakonodavstva, a tako se ne može efikasno boriti protiv krize, niti se mogu ublažavati njene posljedice. Jedina svijetla tačka u ublažavanju posljedica finansijske krize, koja je bila preteča ekonomske krize i recesije, svakako je Centralna banka koja je na vrijeme upozoravala na krizu i inicirala poteze iz njenog djelokruga nadležnosti. Naravno, treba imati u vidu činjenicu da mi nismo gospodari naše monetarne politike.

Ne slažem se da sebi u uspjehu borbe za ublažavanje posljedica krize pripisujemo kako smo održali stabilan bankarski sektor i kako ni jedna banka nije propala. To uopće nije meritoran parametar uspješnog suzbijanja krize. U Americi je propalo blizu 100 banaka i uopće ne sumnjam u to da se Amerika uspješnije nosi sa posljedicama krize nego BiH. Kod nas, moje je saznanje, niti jedna banka ne samo da nije propala već nije poslovala sa gubitkom u prvih šest mjeseci, a neke su ostvarile i rekordnu dobit. Ja bih bio sretan da su ti rezultati razlog, odnosno proizvod poslovnosti, sposobnosti i otvorene konkurencije tih banaka. Nažalost, to nije tako. Banke, to moramo konstatirati, nisu bile solidarne sa građanima i privredom u ublažavanju posljedica krize, već bi rekao da su profitirale na krizi i nesreći građana i privrede.

Jasno je da nema unificiranog modela borbe protiv krize i ublažavanja njenih posljedica, ali zemlje koje su zabilježile pozitivne efekte u borbi protiv krize i recesije učinile su to dajući akcent na tri antikrizna segmenta djelovanja. I to, prvo, racionalizacija javne potrošnje, zatim poticanje proizvodnje, investicija i izvoza i, treće, poticanje platežno sposobne tražnje, odnosno poticanje potrošnje. Budimo korektni i analizirajmo što smo mi uradili u ova tri segmenta i vidjet ćemo da mi još dobro stojimo koliko smo ništa ili malo poduzimali u ova tri segmenta.

U ovoj informaciji je napravljen kratak osvrt na donesene globalne i regionalne mjere za ublažavanje krize u svijetu i u zemljama okruženja, u kojem je navedeno devet takvih mjeru. Izuzev onoga što je inicirano od strane Centralne banke, među ovih devet mjeru koje su se u

nekim zemljama pokazale učinkovitim, ja nažalost BiH ne mogu naći ni u magli u nekoj od tih mјera.

Vidite, jedna od ovih devet mјera je snažna javna ulaganja u infrastrukturu i mobilizacija stranih kredita za ove namjene. Koliko mi držimo do ove mјere, valjda dovoljno govori da slovima i brojem danas imamo milijardu i 940 miliona KM odobrenih kredita od drugih zemalja i međunarodnih finansijskih organizacija i banaka na koje plaćamo interkalarnu kamatu, jer ih nismo stavili u fazu korištenja. Najveći dio ovih kredita je upravo namjenski za infrastrukturu i energetski sektor.

Jedna od ovih devet mјera je i mobilizacija sredstava fondova EU, osiguravanje povoljnih poticajnih kredita putem razvojnih banaka, posebno za izvozna preduzeća. Kod nas se ovakvi krediti od razvojnih banaka po čudnim kriterijima daju sinovima premijera, stranačkim ahbabima ili braći po biznisu, a umjesto kredita za izvozna preduzeća krediti se radije daju za inad tornjeve, trgovačke centre i druge razne manje važne, da ne kažem drugačije, projekte.

Niti jedne mјere ni u magli nemamo za poticanje platežno sposobne tražnje i potrošnje bez čega je iluzorno očekivati, prvo, novo investiranje, zatim povećanje proizvodnje i, drugo, posljednjih mjeseci mi smo sve mјere sveli na ublažavanje posljedica krize, sveli, dakle na stand bay aranžmane i sporazum sa MMF-om i oko toga se kod nas u BiH vrti i politika i ekonomija i socijala itd. ali, bojam se, kako smo mi shvatili ovu injekciju, da će i od nje biti malo fajde. Ja u ovom momentu od sporazuma sa MMF-om vidim najveću korist u tome što će nas MMF natjerati da kroz uslove za stand bay aranžmane u suočavanju sa krizom uradimo ono što smo sami trebali uraditi. Da budem iskren, od ovih usvojenih mјera za ublažavanje negativnih efekata globalne ekonomske krize, ja ne očekujem ništa, jer, bez uvrede, ove mјere nemaju ni glavu ni rep i teško onome ko se u borbi sa krizom bude na njih oslanjao.

Umjesto predlaganja zaključka ja ću na kraju iznijeti svoje mišljenje da su negativne posljedice krize i recesije u BiH i suviše ozbiljne da bi se protiv njih ovako neozbiljno moglo boriti. Ublažiti negativne posljedice ekonomske krize i recesije, dakle, može samo strategija čije je vođenje sinhronizirano po vertikali i horizontali strukture vlasti u BiH, a ne na ovakav način kako se to radi u BiH, što ne samo da ne ublažava negativne posljedice krize, već bih rekao ...

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas, nemojte napuštati salu, izgubit ćemo kvorum. Izgubit ćemo kvorum, gospodine Jukiću. Ja ću prekinuti sjednicu.

RIFAT DOLIĆ:

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas pauza 15 minuta.

/PAUZA/

BERIZ BELKIĆ:

Stalno smo na ivici kvoruma, molim vas malo strpljenja, nastavljamo, nastavljamo evo i inicijator ove tačke dnevnog reda je napustio, naravno, raspravu.

Savo Erić. Izvolite, gospodine Eriću.

SAVO ERIĆ:

Hvala najljepša, predsjedavajući.

Najvjerojatnije i sama posvećenost ovoj tački pokazuje da ova priča će otići u maglu u nekom dijelu, realno govoreći. Zato ću ja pokušati da budem što kraći.

Da nije bilo ove krize, sigurno da BiH bi teško našla put i spasila se već u krizi u kojoj je bila, a zato imamo mnogo pokazatelja koje ne bi sad apostrofirali. Ono što je bitno i na što se pozivamo mi sad trenutno u našem dijelu življenja jesu resursi, priroda i takav nekakav život, međutim moramo reći definitivno da se mi ne možemo osloniti, da nemamo baš u tom pogledu nikakvih resursa, i samim tim pokazujemo kako sad stojimo – da su nam resursi veoma mali, oslanjam se na šume, a i njih smo već isjekli, i nemamo puno više resursa na koje se možemo osloniti, osim one komunističke fraze: najviše vode imamo, najbolje rijeke, najbolji smo u ovom, najbolji u onome, a poslije, kad izađu pokazatelji, onda ispustavimo da smo mi mali miševi za svu tu priču.

Ono što je indikativno da inflaciju nikad nismo prikazivali i da je sad ne prikazujemo i pretpostavljam da se njoj neće znati kraj, a ona je jedan od indikatora trenutnog fiskalnog poslovanja. Ono što je za nas bitno da nam uvoz još uvijek raste, da je izvoz nikakav, deficit sve veći, da su banke podigle kamatnu stopu, da ne možeš više, jedno vrijeme je poziv da možeš da diši kredit bez žiranta ili sa jednim žirantom, danas to već ne možeš uraditi, tako da nam je veći dio stanovništva uslijed pada privrede došao na rub propasti i najvjerojatnije da mi to i ne želimo ili nećemo da vidimo.

BERIZ BELKIĆ:

Da malo slušamo, molim vas. Sjedite na svoja mjesta da se malo slušamo, čovjek govori.

SAVO ERIĆ:

Postavljam pitanje: Da li Ministarstvo i Savjet ministara razmišlja o smanjenju poreza ili i dalje mislimo nametati kamatne stope na privredu koja je već pri kraju? Ako nemamo namjeru da to radimo, onda zaista postavljamo sebi pitanje da li mi možemo da izađemo iz krize. Ja se slažem sa govornicima koji su već rekli, znači svjetska ekonomska kriza sigurno za dvije godine se neće završiti, zaista to mogu argumentovano da tvrdim, a kod nas će trajati najmanje deceniju. Pa predlažem zato da pokušamo da napravimo plan za jedno dvije godine, Savjet ministara i mi svi ovdje, pa da počnemo od sebe da uvedemo mjere štednje ovdje u ovom budžetu s kojim mi raspolažemo od milijardu i 300. Možemo li uštediti 200 – 300 miliona i da pokušamo najnesrećenije stanovništvo da pomognemo i najugroženije stanovništvo za ove dvije godine koje je već na putu. To je neki moj prijedlog da ne bih dalje filozofirao.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:
Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Ne znam koliko ima uopšte smisla ova rasprava, ali evo, imajući u vidu, prvo ozbiljnost kod stavljanja ove tačke na dnevni red. Naime, mi smo već dva puta odlagali ovu tačku dnevnog reda zbog toga što ovdje nije bilo predsjedavajućeg Savjeta ministara, jer smo očekivali da će predsjedavajući Savjeta ministara govoriti o ovim pitanjima, s obzirom na značaj i ulogu Fiskalnog savjeta u koordinaciji, ako ništa drugo, ... između planova koji su doneseni na nivoima entiteta.

Ali evo, mislim, u prilog ovome ide i zaključci naše komisije koji su zaista vrlo neuobičajeni. Naime, Komisija je donijela zaključak kojim Informaciju o usvojenim mjerama za ublažavanje negativnih efekata globalne ekonomske krize prima k znanju, te prosleđuje Predstavničkom domu. Znači, Domu naroda na raspravu uz prisustvo ministara finansija i trezora BiH, vanjske trgovine i ekonomskih odnosa. Drugi zaključak je još čudniji: 'Nakon provedene rasprave na domovima, donesene zaključke razmotrit će Komisija za ekonomske reforme i razvoj'. Dakle, ono što je najmanje očekivano je da Komisija ima svoje zaključke vezano za ovaj materijal, a ne da Komisija čeka eventualne zaključke koji će se pojaviti u domovima pa da ih onda ona kasnije razmatra.

Drugo, što je takođe bilo za očekivanje, je da i predлагаč ove inicijative ima zaključke koje će ponuditi ovdje nama, pa da opet oni budu predmet rasprave i predmet, na neki način, odlučivanja. I, na kraju krajeva, evo i mi u ovoj raspravi ne vidim da smo (koji smo do sada govorili) ... predložili neke zaključke. Dakle, sve ovo u stvari govori o odnosu prema ovom pitanju, da ne govorim o samim mjerama o kojima zaista ne znam ima li smisla govoriti. Ali evo, samo recimo mјere za ublažavanje ekonomske krize, recimo usvojene u Federaciji BiH, da stopa rasta društveno bruto proizvoda ne bude manja od 4,5% u odnosu na 2008. godinu, znači, pa, GDP-ija, pa onda stopa rasta zaposlenosti treba da bude manja od 2%, a mi smo 52.000 radnika do sada otpustili u ovoj godini.

Naravno, u isto to vrijeme imamo podatak da je u RS-u porasla industrijska proizvodnja za 17%. Zamislite, porasla industrijska proizvodnja 17%, a otpustili 20.000 radnika! Moram reći da vjerovatno stopu produktivnosti imamo sigurno među najvećima u svijetu danas u RS-u, s obzirom na ova dva pokazatelja.

Tako da ne pričam, evo recimo, pročitaću vam jednu mjeru: 'Pokrenuti inicijativu kod nadležnih organa BiH da se smanji cijena oglašavanja javne nabavke.' Molim vas, to je mjeru usvojena na Parlamentu, znači za rješavanje globalne krize itd., itd. Dakle, to dovoljno govori koliko smo se mi ozbiljno bavili i koliko ćemo se, po svoj prilici, ozbiljno baviti ovim problemima.

Dakle, ovo je nešto što mi nismo spremno dočekali. Ovo je nešto što ćemo mi kako smo dočekali tako i ispratiti. Koliko će ova kriza uticati na nas, neće zavisiti nažalost od nas, nego će zavisiti od nekih drugih faktora. Mi niti ćemo šta spriječiti, niti ćemo šta, kakvi smo, ni izlječiti.

Hvala vam lijepo.

BERIZ BELKIĆ:
Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ:

Znači, htio bih, s obzirom da imamo više od godinu dana krizu, da imamo predložene ove mjere, koje smo dobili prije više od godinu dana, mislim da je vrijeme da mi kao Parlament tražimo informaciju od Vijeća ministara. I u tom smislu ja bih predložio zaključak kojim zadužujemo Vijeće ministara BiH da Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH dostavi informaciju o efektima usvojenih mjeru za ublažavanje negativnih efekata globalne ekonomske krize u BiH, i rok za dostavu 30 dana. Znači, one mjeru koje su predložili i misle da može se ta globalna ekonomska kriza riješiti sa onim mjerama, da vidimo koji su efekti tih mjeru koje je Vijeće ministara uradilo.

BERIZ BELKIĆ:
Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.
Prvo, ja nisam očekivao da će ovako važna tačka dnevnog reda ovog parlamenta biti na marginama događaja, niti pozicije koja snosi najveću odgovornost za ekonomsko stanje u BiH, kao i svih ostalih ...

ADEM HUSKIĆ
/mikrofon nije uključen/

MIRKO OKOLIĆ:

... da globalnih, jer se treba prilagoditi globalnoj krizi, gospodine Ademe, znači svih ostalih činioča koji su mogli biti i danas od koristi u raspravi ove informacije.

Po meni je ovo ključni faktor pored svega onoga što mi treba da ispunimo za pridruživanje EU, jer badava nama izvršiti pridruživanje EU ukoliko nemamo koristi od ovakve informacije, odnosno ukoliko dođemo u situaciju da naše stanovništvo uđe u jednu finansijsku agoniju, odnosno finansijski kolaps. Možemo mi reći i da štedimo i da manje trošimo, ali vam to dode otprilike: kada domaćin ima 5 maraka mjesečno na raspolažanju, onda donese odluku da štede i on će sa 5 maraka i 5 članova porodice vjerovatno završiti za jedno mjesec-dva dana u groblju, umjesto da donese odluku kako da tih 5 maraka oplodi da dobije još neku marku da može da preživi i taj mjesec.

Iz ove informacije upravo se otprilike ne vidi kako bi mi mogli da ovu krizu preduprijedimo, odnosno šta bi trebali konkretnije preuzeti da ova ekonomska svjetska globalna kriza – odnosno, oni zovu recesija, jel' tako, gospodine ministre, kao to je blaži oblik krize i još nije prešlo u krizu, nego je recesija, a ja se nadam da će preći u krizu i da će to biti onda teži oblik, nažalost, nadam se, ne bih volio da bude tako – da je mi preduprijedimo i da vidimo kako

spremniye da je dočekamo. Znači, nekakav talas problema ide ka nama kao cunami prema nekakvoj obali koja je naseljena, naravno da ta obala, odnosno njen stanovništvo treba da bude spremno da dočeka taj voden talas, ili da bježi, ili da pravi nekakve prepreke i brane.

To me sve ponukalo da kažem zbog sljedećeg. U dostavi ove informacije, koja je potpisana od ministra Vrankića, stoji ovako, kaže: 'U ovom momentu možemo konstatovati da je najveći dio usvojenih mjer od strane Vijeća ministara realizovan ili je u toku njihova realizacija.' Dobro. Pa, onda u zagradi koja je to realizacija, kaže: 'Mjere Centralne banke, pa povećanje visine osiguranja depozita, pa onda usvajanje Zakona o akcizama i korištenje sredstava sukcesiji', itd., itd. Ja ovdje samo vidim odredene namete, a ne vidim na koji način ti nameti da budu smanjeni a da budu sredstva na drugi način, sredstva koja će se sliti u evo, da kažem, privredu i ekonomiju BiH. Ne možemo mi strategiju ublažavanje globalne ekonomske krize zasnivati, čini mi se, samo na ovome, a to je da dižemo namete kroz, evo da kažem, akcize, korišćenje sukcesije, pa to je nešto, to su nekakva sredstva koja su nam ranije generacije obezbijedile. I nemamo mi pravo preko sukcesija i sredstava sukcesije da, evo da kažem pod navodnicima, manje radimo, dok ima tih sredstava njih ćemo trošiti, pa kad ih nestane mi ćemo onda vidjeti šta ćemo i kako ćemo to da namirimo itd.

Znači, moj prijedlog zaključka iz svega ovoga je da s obzirom da je ovo promjenljiva materija i da ovdje ima dobrih stvari, ja ne mogu da kažem da ovo je materijal koji ne vrijedi, ovo je materijal koji je izvrstan za polaznu osnovu i za raspravu kao informacija, o kojoj mi sada raspravljamo, šta je sve učinjeno, ali je totalna neozbiljnost kod ove informacije. Ja shvatam da ne možemo biti prisutni svi na određenim zakonima ako nemamo primjedbe i da dodemo na glasanje, ali ovo je nešto o čemu raspravljamo kao informaciju i gdje možemo dati svoj doprinos da poboljšamo stanje, onda bi trebala zaista biti veća ozbiljnost, naročito od pozicije koja je najodgovornija za to. I zato predlažem da – pošto je ovo živa materija kao što je i globalna ekonomska kriza ili, bolje rečeno, za sada recesija i promjenljiva – Savjet ministara kvartalno ažurira usvojene mjeru za ublažavanje negativnih efekata globalne ekonomske krize u BiH. Znači, mora ažurirati. Ako ovo bude doneseno i stajalo negdje u ladici, ne bude se ažuriralo shodno nekim potrebama koje su eventualno došle ili izazvane vanjskim faktorom ili domaćim, onda ona neće imati svoga efekta, čini mi se, ni za tri mjeseca.

Znači evo, taj zaključak ću ja pismeno predložiti. Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Mehmed Suljkanović.

MEHMED SULJKANOVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, cijenjene koleginice i kolege, kad se saslušaju sve ove diskusije, na kraju se nameće jedno pitanje: koja je svrha svih ovih naših diskusija, bez obzira što su one trajale dugo, što se pokušalo donijeti neke zaključke, jer je navedeno da ova tačka dnevnog reda dolazi tačno negdje godinu dana poslije davanja inicijative i naše diskusije idu u tom smjeru kao da je BiH država sa takvim ingirencijama da može neke stvari da provede.

Jedno je jasno, da je mnogo toga u rukama entiteta. Ja ću to na primjeru, recimo, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa: mnoge stvari se samo koordiniraju na nivou države. Mi smo bili u situaciji da ovdje donosimo mnoge surogat zakone. Jednostavno, takve

zakone čiji efekt na kraju nije ni blizu planiranog, tako da bi možda trebalo da vidimo šta je to stvarno što mi možemo od zaključaka donijeti, što pripada nekakvom državnom nivou, i gdje mi možemo uticati na nešto. Inače, imam utisak da diskutujemo o nečem gdje nema nikakvog rješenja, jer sam siguran u jedno, da je ova tačka bila i prije šest mjesec, prije osam mjeseci, da mi u rukama imamo instrumentarij koji nam ne omogućava da uradimo puno više od onoga što ćemo uraditi danas. A to što možemo uraditi je zaista vrlo skromno i možda jedan prijedlog da pokušamo od onoga skromnog što nam je na raspolaganju i da zaista pokušamo nešto učiniti.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Ja, prije nego što gospodinu Bahtiću dam riječ, nadam se da je inicijator ovog materijala na internetu, prati ovu raspravu i da je u toku.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem se.

Evo, uvaženi poslanik Sadik Bahtić. Izvolite.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Ja sam jedan od inicijatora i kolega Jovičić. Kada je bila ova inicijativa koliko je to odavno bilo već i neću imati nikakvu diskusiju. Po meni, ovo je poniženje da ovakva tačka zavreduje na ovakovom mjestu, mi smo prvo tražili tematsku sjednicu, tematsku ili da bude bar prva tačka. Kako se odnosimo prema ovome, evo vidi se, mjere su neke donesene, efekti se osjete samo kod Centralne banke, a ovo drugo je sve ništa, katastrofa, povećanje nezaposlenosti, deficitra. Kako radimo, dobro nam je.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Odavno se nisu javili neki. Evo, uvažena poslanica Azra Hadžiahmetović, ekonomskе teme. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ja će neuobičajeno i naravno vrlo kratko. Prvo da ja odmah kažem šta predlažem. Da usvojimo odmah Informaciju o usvojenim mjerama za ublažavanje negativnih efekata, jer je Informacija dobra. Sve su nam mjere koje su usvojile vlade, evo Vijeće ministara iz marta, odnosno od 21. 4. nosi datum dopis, na obje strane, dakle svih 16 crtica koje sadrže 14 mjera, odnosno 12 efektivno mjera, dakle na dvije strane. Isto tako, ova informacija sadrži punih šest strana aktivnosti Ekonomsko-socijalnog vijeća za teritorij Federacije koji sadrži 11 ciljeva, a ne mjera što je govorio gospodin Novaković, odnosno 11 mjeru koje se odnose na institucionalne, zakonodavne i izvršne vlasti u Federaciji, koje zajedno sa 34 mjeru sektorskih aktivnosti čini ukupno 45 mjeru koje je donijela Vlada Federacije, da prevedem tako. Dakle, na ukupno šest

strana 45 mjera i ova informacija na punih 35 strana sadrži 124 mjere koje je usvojila Vlada RS-a, a koje se odnose na mjere u domenu državnih organa RS-a. Zatim mjere u domenu privrede, mjere u finansijskom sektoru i zapošljavanju i socijalnoj zaštiti.

Dakle, Informacija je sveobuhvatna i ja predlažem da mi nju usvojimo. Šta mi možemo pričati o usvojenim mjerama koje su usvojile vlade? Odnosno, šta je pisac htio da kaže inicirajući ovu raspravu danas? Ja hoću da vjerujem da su kolege i Jovičić koji je toliko bio zainteresovan da je odmah nakon svoje miroljubive koegzistencije, kada je govorio o ovoj tački dnevnog reda, izašao iz ove sale, jednako tako kao i kolega Sado Bahtić, imali su zaista dobre namjere da u jeku i nepoznavanja efekata ekonomске krize iniciraju raspravu u ovom parlamentu.

Kako smo se mi odnosili prema toj inicijativi? Vidite, ja sam kao ekonomista pratila svaki put prije ratifikacija hoćemo li imati ovu tačku dnevnog reda. Evo, pogledajte na ove dvije prethodne sjednice kada je to bilo, mi smo otprilike tu tačku imali negdje prije ratifikacija. Uz puno uvažavanje i redoslijeda koji se ovdje puštaju, ja hoću da govorim samo o kakvoj ozbiljnosti našeg razumijevanja ekonomске krize je riječ. Mi nismo zakazali vanrednu sjednicu, mi nismo pozvali entitetske premijere da zajedno sa Vijećem ministara ovdje raspravimo i da vidimo šta može učiniti ovaj parlament. Dakle, ja sada govorim o nama, izvinjavam se, naravno ono prethodno da mi odmah usvojimo ovu sveobuhvatnu informaciju, jer sve ove papire i ove mjerne, ako treba, ja će detaljno elaborirati, koje su nam predočene u ovoj cjelovitoj informaciji. Hoćemo li mi sada pričati je li dovoljno ovo mјera, je li Vlada Federacije dobro postupila što je kao svoje mjerne prihvatile mјere Ekonomsko-socijalnog vijeća, je li sveobuhvatni program od 124 mjerne koje je usvojila Vlada RS-a, zaista sveobuhvatan ili nije itd. Mislim, možemo mi o tome pričati ali kakvog efekta ima, donosi li, obavezuje li ovaj parlament nekoga. U čijim je rukama instrumentarij borbe, evo neka kaže ministar Vrankić, ključne borbe, posebno koristeći fiskalini, da kažemo, instrumentarij borbe protiv posljedica ili za ublažavanje posljedica ekonomске krize.

Ja, dozvolite, kolege i kolegice, da pomenem još jedan detalj. Ja sam u decembru 2008. godine, čini mi se tačno da je bio decembar, inicirala raspravu i Prijedlog zakona o povećanju osiguranih depozita, jer sam kao, eto, sticajem okolnosti, neko ko je ekonomista, imala možda malo više informacija, jer to mi je struka pa predložila, pretpostavljajući kakve to refleksije može imati na naš bankarski sektor, pogotovo zbog osjetljivosti ovde i problema stare devizne štednje itd., i kakve refleksije to može imati ovdje na finansijske i ukupne ekonomске tokove. Hajde, malo podsjetimo se ishoda tog glasanja. I zašto onda inicirati? Ova informacija je odlična. Bilo koja rasprava u ovom parlamentu o ekonomskoj krizi trebala bi sasvim biti drugačije koncipirana. I, priznajte, ovo što je na 19. mjestu, nakon dva odlaganja, je li, ... nakon toliko vremena, nakon svih usvojenih mjerne, nakon, evo, vidite, ja sam pažljiva pa sam dodala u ovaj fajl koji se odnosi na ovu tačku dnevnog reda i odgovor na poslaničko pitanje koje je kolega Kuzmanović postavio Vijeću ministara i vladama entiteta a dobio odgovor od RS-a, Ministarstva finansija. Ja ne znam jeste li dobili odgovor od ove druge dvije adrese. Do mene nije došlo, možda ...

Ali evo da pomenem recimo ovo, između ostalog, i ovo je, ako ništa drugo, informativnog karaktera, barem da znamo koje je pismo namjera pa da neko od nas, kao što se dešavalо u medijima povodom recimo nekih događaja u posljednje vrijeme, a koji se tiču

ispunjena obaveza iz pisma namjera stand by aranžmana itd. ne izljeće, što je bila stvar, odnosno, rezultat elementarnog nepoznavanja stvari. Utoliko je ova informacija vrijedna.

I još nešto da dodam. Ja sam također u ovaj fajl stavila jedan papir, koji nam je distribuiran kao poslanicima, koji predstavlja dopis Caritasa Biskupske konferencije BiH, odnosno izjavu sudionika Gospodarskog foruma od 18. rujna 2009. godine, jer nisam znala gdje ovaj papir da smjestim a da on ima specifičnu težinu, a ne samo informativni karakter. Hoćemo li mi raspravljati o ovim papirima zaista u smislu da možda pomaknemo neke stvari naprijed ili nećemo, ili ćemo samo konstatovati ovdje da vlade jesu ili nisu itd. usvojile neki set mjera i sl. Izvinite, možda je malo neuobičajena diskusija, ali korigujte me ako sam bilo šta pogriješila.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Vi ste pročitali ovo mišljenje naše komisije zadužene za ekonomske reforme i razvoj u kome oni su saglasni da se ova informacija, kako je uobičajeno, prima k znanju i da eventualne zaključke koje ovaj dom predloži nanovo razmotri. Ja imam u pisanoj formi samo jedan zaključak uvaženog poslanika Huseina Nanića. Očekujem zaključak koji je poslanik Okolić rekao da će dostaviti i možemo tako da sjednicu i okončamo. Očekujem da do kraja rasprave dobijem i ostale zaključke.

Uvaženi poslanik Jerko Lijanović. Izvolite.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Poštovani predsjedatelju, kolegice i kolege zastupnici, uvaženi gosti, mi ovdje svi zajedno imamo tri najbitnija problema koji nas sve pogađa i građane koje predstavljamo, a to su ekonomija, ekonomija i ekonomija. I oko ta tri problema, evo vidimo kako se prema njima odnosimo.

Ovaj izvještaj je dobar izvještaj, jer smo dobili ovu informaciju šta se negdje tamo radilo i šta je neko radio, ali ono što bi nas trebalo posebno da zanima to su naše nadležnosti, naše ovlasti a samim tim i odgovornost za ono što imamo ovlasti, znači kako svoje ovlasti koristimo ili ne koristimo i kakve efekte od toga pravimo. Znači, izričita nadležnost Parlamentarne skupštine BiH je poreska politika, vanjskotrgovinska politika i vanjska politika. To su tri alata koja su za ekonomska pitanja svake zemlje skoro najbitnija. I, mislim da bi bilo bitno da iz tih naših nadležnosti dobijemo izvješće šta je Vijeće ministara učinilo, kakvi su efekti toga do sada i šta namjerava učiniti dalje, jer finansijska kriza, očito, kod nas nije ni stala, nego ona još traje i pitanje je do kada će trajati, jer imamo desetine tisuća firmi sa blokiranim računima, imamo preko pola milijarde nezaposlenih, znači sa trendom rasta, imamo pad izvoza u velikim postocima, iako imamo jako veliki deficit.

Ja bih predložio zaključak da zadužimo Vijeće ministara da nam u narednih 60 dana dostavi izvještaj o efektima mjera koje je poduzelo i nove mjere koje namjerava poduzeti.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zaključak koji je uvaženi poslanik Husein Nanić dostavio ja mislim da imate već na stolovima: 'Zadužuje se Vijeće ministara da Parlamentarnoj skupštini dostavi informaciju o efektima usvojenih mjera za ublažavanje negativnih efekata globalne ekonomske krize u BiH. Rok za dostavu informacije 30 dana.'

Vi predlažete još na taj zaključak da se doda i nove mjere, pa evo, sa predlagачem se dogovorite, nema nikakvih problema.

Zaključujem raspravu.

Naravno, izvinjavam se, ministar Vrankić. Izvolite.

DRAGAN VRANKIĆ:

Hvala lijepo. Sve vas skupa pozdravljam.

Drago mi je da se ovo danas raspravlja. Volio bih da je i prije, u stvari nije bilo do nas iako jedanput se konstatiralo da nisam bio nazočan, ali zbog drugih obaveza koje sam imao to je bilo zbog toga, međutim nije rečeno. Druge kolege nisu mogle isto tako meritorno odgovoriti postavljenim pitanjima.

Ono što želim ukratko da kažem je to da se ovdje postavlja jedno pitanje – na kraju ove rasprave skoro da su dali odgovore ili možda umjesto njih nisam ja sada trebao dalje da odgovaram, oni su ono otprilike htjeli reći u duhu onog što sam ja rekao – a samo ću slikovito pokušati reći. U ovom potpisu imate moje ime i prezime, čak ni Vijeće ministara. S druge strane znamo, da ne ulazim sada dalje u struku, da nema monetarne politike ... samo taj fiskalni dio i da ovaj ministar ili ovo Vijeće ministara raspolaže samo sa 9% fiskalnim kapacitetom ove zemlje, a ovdje se traži da dajem cijelovite odgovore za ekonomsko stanje ili projekcije izlaska iz krize zemlje. Samo govorim kao činjenicu da sam zbog digniteta, i što sam smatrao da je to ipak jedan korak naprijed, odlučio se da napravimo, skupa sa svojim suradnicima, ovu informaciju koja je bila na Vijeću ministara, da objedinim ono što su radili entiteti, da pokušamo to iskoordinirati i dostaviti da imate na vašim klupama, da bi se moglo meritorno raspravljati. A u međuvremenu, kao izraz svih ovih politika, sklopili smo stand by aranžam sa MMF-om, i to je još jedan dodatak tu koji je bio.

Zbog toga, da ne bih ulazio u daljnje rasprave, moram reći da i druge zemlje, imao sam sve njihove mjere, da ne bih bio neskroman, izgledaju mi jednostavnije i benignije od ovih naših mjera, tako da, evo, na jedan način da kažem, da često puta nije bitno koliko je puta napisano, nego kako se mјera i na koji način može implementirati i da, evo, na jedan takav način možemo i mi djelovati, da to tako moramo raditi. Kriza u BiH je bila i bez krize koja je nastala zbog finansijske krize. Kada sam govorio ovdje za ovom govornicom, pa sam često puta prozivan, da kod nas nije bilo finansijske krize i još jedanput potvrđujem da je nije bilo, da smo mjerama koje smo i mi poduzimali, i Centralna banka, i Vijeće ministara, i druge kontrolne institucije koje djeluju u BiH, pogotovo u bankarskom sektoru, učinili to da ne dođe do finansijske krize, a ona u mnogome je učinila i to da drastične posljedice ne budu gore kada je u pitanju ekonomska kriza.

Ono što i vi pratite i mogu reći da na svjetskoj ekonomskoj sceni se pad zaustavlja, da stagnira, ja ovdje mogu izjaviti da naši pokazatelji, pored toga što su prvom kvartalu imali silaznu putanju, već cijeli jedan kvartal voze horizontalno i budimo optimisti, učinimo sve dodatno da se to lagano penje i da bismo u narednoj godini skupa, ono što smo projecirali sa MMF-om, imali tzv. pozitivnu nulu, znači da bi se vratili na taj nulti rast. Ja vjerujem da mi to možemo, uz one mjere koje su skupa sa svima nama da ih primjenjujemo.

Samo kratko, bez obzira kakve mjere mi donosili ili pisali ili ih ne znam na koje načine izlagali, slikovito rečeno, da imamo samo nekoliko pravaca djelovanja, a to je smanjiti javnu potrošnju. To je uvjet bez kojeg se ne može, i to nije nikakvo mudro slovo ovo što ću ja reći. Zatim, moramo stvoriti ambijent, ambijent gdje ima nekoliko segmenata ... strukturalnog prilagođavanja pa do konkurentnosti, pa na kraju, ako hoćete, i političkog ambijenta. Taj politički ambijent nam stvara, ono kada smo govorili o finansijskoj krizi, kamatu: 3% je samo na taj sukus politički otišlo u odnosu na svjetsko tržište, pa sad vidite koliko je to negativno kroz taj dio.

I na kraju, mislim da sve to skupa treba rezultirati investiranjem i sada, što je Jerko rekao tri puta, ono nešto, sada ja kažem samo investiranje, investiranje i investiranje. To je jedino gdje možemo uposlitи ljude i na taj način djelovati. I u tom kontekstu mislim da, što ste na kraju rekli, moramo stvari postaviti i ozbiljno razgovarati, kao što je uvažena zastupnica rekla Azra, da prepoznamo šta je čiji posao. Ako ja nemam nadležnosti ustavne, zašto da obrazlažem ovu materiju, da izlazim ovdje za kompetencije koje nemam. Je li to samo da pričamo pa da se zavaravamo, vratimo kući a ne uradimo posao. Mi smo donijeli Zakon o Fiskalnom vijeću. On ima ulogu te koordinacije. Ovo je posao za Fiskalno vijeće i, sve ovo što ste adresirali na Vijeće ministara, ja vas molim samo transformirajte na Fiskalno vijeće. I, ono je zaduženo za koordinaciju da entiteti rade svoje, da Vijeće ministara radi svoje, i da svi skupa pokušamo iz tih svojih segmenata složiti jedan mozaik koji će nam dati bar evo ovo 3% da idemo prema gore da bismo izvršili one ciljeve koje smo postavili u programu sa MMF-om, a onda će to biti dobra osnova da možemo dalje se razvijati onako kako to ekonomija može dozvoliti.

Hvala lijepa.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, ministre.
Rasprava je zaključena.

Prelazimo na 20. tačku dnevnog reda:

Ad. 20. Prijedlog zaključka o osnivanju Privremene komisije oba doma Parlamentarne skupštine BiH za sprovodenje procedure i za izbor tri člana Upravnog odbora Agencije za razvoj visokog obrazovanja i obezbjeđivanja kvaliteta

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Agencija za razvoj visokog obrazovanja i obezbjeđivanja kvaliteta je 11. 9. 2009. godine zatražila od Parlamentarne skupštine BiH da raspiše javni konkurs i sprovede proceduru za izbor tri člana Upravnog odbora Agencije na mandat od tri godine.

Zajednički kolegij oba doma je utvrdio Prijedlog zaključka koji bi mi danas trebali da usvojimo. Prijedlog Prošireng kolegijuma Doma je da se iz Predstavničkog doma imenuju:

- a) Sead Jamakosmanović,
- b) Martin Raguž,
- c) Branko Dokić.

Otvaram raspravu i pitam ima li drugih prijedloga. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na 21. tačku:

Ad. 21. Imenovanje članova iz Predstavničkog doma u Stalnu delegaciju Parlamentarne skupštine BiH u Parlamentarnu skupštinu Mediterana

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Kao što vam je poznato, mi smo u skladu sa članom 173. stav (2) Poslovnika Predstavničkog doma u ovu delegaciju imenovali dva naša člana, i to Azru Alajbegović i Momčila Novakovića, a Dom naroda je trebao ... da imenuje jednog. Međutim, Dom naroda je na svojoj sjednici imenovao i svog člana i naše članove. Nakon što nismo uspjeli da imenujemo ovu delegaciju, na Zajedničkom kolegijumu smo dredili kriterijume kako bismo mogli da imamo Stalnu delegaciju. Kriteriji su da Dom naroda imenuje člana iz srpskog naroda, a naš dom dva člana iz bošnjačkog i hrvatskog naroda, s tim da se moraju poštovati zahtjevi Skupštine Mediterana, a to je ravnomjerna raspoređenost polova i opozicije.

Na Proširenom Kolegijumu Doma predložili smo da naša dva člana budu:

- a) Jozo Križanović,
- b) Azra Alajbegović.

Otvaram raspravu i pitam ima li drugih prijedloga. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 22.

Ad. 22. Razrješenje poslanika Rifata Dolića, člana Posebne istražne komisije, zbog podnošenja ostavke

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Naime, poslanik Rifat Dolić je 1. 10. 2009. godine podnio ostavku na mjesto člana Posebne istražne komisije, navodeći svoje razloge. Mi danas trebamo da formalno razriješimo poslanika na njegov zahtjev.

Otvaram raspravu.

Uvaženi poslanik Rifat Dolić. Izvolite.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, ja sam razloge za ostavku na mjesto člana Posebne istražne komisije pismeno obrazložio i neću trošiti vaše vrijeme na ponavljanje.

Ovom prilikom samo moram reći da je imenovanje i rad Posebne istražne komisije primjer kako se ruši autoritet i dignitet Parlamenta i poslanika. Prvo, taj autoritet i dignitet rušimo sami mi poslanici, a onda ga svesrdno ruše i institucije izvršne vlasti koje bi trebale da provode naše zaključke i da servisiraju naš rad. Ja bih, uz zahtjev za razrješenje sa mesta člana Posebne istražne komisije, dao preporuku nama da ne blamiramo sami sebe, da ne preuzimamo tuđe obaveze i da ne imenujemo komisije da urade nešto za što unaprijed znamo da neće biti urađeno. Posao koji je dobila Posebna istražna komisija je posao revizora i tužilaštva i mi smo ovaj zadatak trebali dati njima i od njih tražiti izvještaj o izvršenom poslu. Ovako smo blamirali i sebe i ovaj dom i ja, naravno, ne želim sudjelovati u takvom radu, i zato, bar na ovakav način, želim izraziti svoje protivljenje takvom načinu rada.

Hvala lijepa.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih, zaključujem raspravu.

Prelazimo na 23. tačku dnevnog reda:

Ad. 23. Davanje saglasnosti za ratifikaciju:

- a) Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Evropskih zajednica u pogledu prekograničnog programa između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske na osnovu komponente prekogranične saradnje u okviru Instrumenta prepristupne pomoći (IPA) za 2008. godinu;
- b) Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Evropskih zajednica u pogledu prekograničnog programa između Bosne i Hercegovine i Republike Srbije na osnovu komponente prekogranične saradnje u okviru Instrumenta prepristupne pomoći (IPA) za 2008. godinu;
- c) Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Evropskih zajednica u pogledu prekograničnog programa između Bosne i Hercegovine i Republike Crne Gore na osnovu komponente prekogranične saradnje u okviru Instrumenta prepristupne pomoći (IPA) za 2008. godinu;
- d) Kreditnog sporazuma – Projekat dovršavanja i opremanja četiri bolnice – između Saudijskog fonda za ravoj i Bosne i Hercegovine;
- e) Konvencije o nuklearnoj bezbjednosti, Međunarodne agencije za atomsku energiju, Beč, 17. juni 1994. godine;
- f) Konvencije Međunarodne organizacije rada o promotivnom okviru bezbjednosti i zdravlja na radu, broj: 187 iz 2006. godine, i Preporuke vezane za promotivni okvir profesionalne bezbjednosti i zdravlja na radu, broj: 197 iz 2006. godine;
- g) Deklaracije o jačanju nacionalnih i regionalnih kapaciteta za pripravnost i reakciju na epidemije i za sprovodenje Međunarodnih zdravstvenih propisa (2005);

h) Amandmana Međunarodne agencije za atomsku energiju na Konvenciju o fizičkoj zaštiti nuklearnog materijala

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Predlažem da objedinimo raspravu o svim ratifikacijama, ako se slažete.
Slažete se. Izvolite.
Nema za raspravu niko prijavljen, zaključujem raspravu.

Vraćamo se na 6. tačku dnevnog reda:

Ad. 6. Prijedlog zakona o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije (drugo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

U međuvremenu je Ustavnopravna komisija dostavila Dopunjeni izvještaj o Prijedlogu zakona o Agenciji za prevenciju korupcije. Kao što vidite, Ustavnopravna komisija je jednoglasno usvojila Amandman I. koji glasi:

'U Prijedlogu zakona o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije u članu 13. u nazivu člana ... riječi *i zamjenika* se brišu. U članu 13. stav (1) na kraju teksta brišu se riječi *Službeni glasnik BiH, br. 17/03*, a umjesto tačke dodaje se zarez i riječi *uz provjere koje se primjenjuju prilikom imenovanja članova Savjeta ministara BiH.*'

Komisija je prihvatile tekstu Prijedloga zakona i odlučila da za izvjestioca u plenarnoj fazi imenuje predsjedavajućeg Ustavnopravne komisije Šefika Džaferovića.

Uvaženi poslanik i predsjedavajući Ustavnopravne komisije Šefik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Samo jedno pojašnjenje, dakle bez velike diskusije. Vi imate Izvještaj i Dopunjeni izvještaj. Izvještaj plus Dopunjeni izvještaj je kompletan izvještaj, a ovo govorim zato što u ovom izvještaju postoji Amandman I. kojeg smo usvojili, pa Amandman II., a u ovom dopunjrenom ima Amandman I. i to je u stvari treći amandman, tako da ovi koji budu pravili zakon, to su, dakle tri amandmana i ništa više. Da znaju kolege o čemu glasamo.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Znači, govorimo o tome da je ukupno ova komisija usvojila tri amandmana i da su oni postali sastavni dio zakona.

Uvaženi poslanik Drago Kalabić. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Evo, kada je u pitanju ovaj zakon, dvije stvari su vezane za njega. Jedna i najznačajnija je ta da je on nama obaveza iz Mape puta, ... to je jedna snažnija poruka, a druga jedna lošija: samo očekivanje od ovog zakona koji, ovako kako je napravljen, nisam siguran da će suštinski napraviti nekakav pomak. Ali, ovaj prvi uslov ima smisla, znači ako Mapu puta ispunimo, a ispunjavanje Mape puta ima smisla ako nam se ukine vizni režim. Jedno bez drugoga, znači ne bi išlo. S obzirom da smo mi imali određene razgovore vezane za usvajanje ovog zakona, vezano za druge uslove, i da su ovo ... naše primjedbe koje su bile ranije vezano za ovaj zakon, i da ih u međuvremenu razjasnimo, ja, a s obzirom i da smo na kraju dnevnog reda, u ime kluba tražim pola sata pauze.

MILORAD ŽIVKOVIĆ :

Ovo je poslovnička obaveza i ja bih sada pitao Dom i predsjednika Kluba SNSD-a da li se slažete da ostavimo nakon toga i vremena za glasanje i da, recimo, u 18,00 glasamo i time završimo sve.

Zahvaljujem, u 18,00 glasanje.

/PAUZA/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Kolegice i kolege poslanice, prvo želim da vas obavijestim da jedinica za kontrolu glasanja ne radi, tako da ćemo to morati, u međuvremenu je napravljena, preko kompjutera da se radi; to je bio jedan od razloga zašto sam tražio da se produži.

Istovremeno smo u konsultacijama se dogovorili da evo, makar, Klub SNSD-a neće otvarati raspravu povodom tačke dnevnog reda ako se usvoji po 127. Poslovnika, nećemo otvarati raspravu, što ne znači da ostali ne mogu da se javе. I, ja sam očekivao da će se, u vezi sa tačkom 19., dogovoriti poslanici Mirko Okolić i Adem Huskić.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vi odustajete od tog zaključka. Dobro.

Prelazimo na glasanje i glasaćemo, na način kao što sam rekao, preko kompjutera.

Glasamo o Zapisniku 61. sjednice, sa primjedbama poslanika Beriza Belkića koje će biti sastavni dio.

Vi ćete glasati, znači na svojim elektronskim jedinicama samo će biti komanda ovdje preko kompjutera. Ja ne mogu ovdje da ovu komandnu jedinicu vodim.

Molim vas da se pripremite za glasanje.
 Možete glasati. Sad!
 „Za“ 30 glasova, „protiv“ jedan glas, „suzdržanih“ glasova nije bilo.
 Konstatujem da smo usvojili Zapisnik 61. sjednice.

Tačka 3. Zahtjev poslanika Adema Huskića za razmatranje Prijedloga zakona o dopuni Zakona o platama i naknadama u institucijama BiH po hitnom postupku, u skladu sa članom 127. Poslovnika. Glasamo o ovom zahtjevu.

Molim vas da se pripremite za glasanje.
 Možete glasati. Sad!
 „Za“ 27 glasova, „protiv“ jedan glas, „suzdržanih“ tri glasa, sa dovoljnom entitetskom većinom te konstatujem da smo usvojili ovaj zahtjev.

Otvaram raspravu. Niko se ne prijavljuje, zaključujem raspravu.
 Prelazimo na glasanje **o zakonu**.
 Molim vas pripremite se za glasanje.
 Možete glasati. Sad!
 „Za“ 24 glasa, jedan glas „protiv“, „suzdržanih“ pet glasova, sa dovoljnom entitetskom većinom te konstatujem da smo usvojili Prijedlog zakona o dopuni Zakona o platama i naknadama u institucijama BiH po hitnom postupku.

Tačka 4. Prijedlog zakona o protuminskom djelovanju BiH – predлагаč: Savjet ministara, sa Izvještajem Zajedničke komisije za ljudska prava, prava djeteta, mlade, imigracije, izbjeglice, azil i etiku. Glasamo o Izvještaju Zajedničke komisije za ljudska prava. Napominjem da je Izvještaj negativan.

Molim vas da se pripremite za glasanje.
 Možete glasati. Sad!
 „Za“ 11 glasova, „protiv“ 18 glasova, „suzdržanih“ dva glasa, nema opštu većinu.
 Konstatujem da je vraćen ovaj zakon Zajedničkoj komisiji na ponovno razmatranje.

Prelazimo na 5. tačku dnevnog reda.
 Ima zaključak, je li?

... Da glasamo **o Zaključku poslanika Šemsudina Mehmedovića**:
 'Zadužuje se Vijeće ministara da prilikom izrade budžeta BiH za 2010. godinu predviđi značajan iznos sredstava za finansiranje deminiranja u BiH.'
 Ali znate da je to ujedno i bio zaključak naše komisije, ali dobro.

Molim vas pripremite se za glasanje.
 Glasajte sad!
 „Za“ 27 glasova, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ četiri glasa, dovoljna entitetska većina te konstatujem da smo usvojili i ovaj zaključak.

Tačka 5. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravnom postupku – predlagač: Savjet ministara (drugo čitanje).

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati. Sad!

„Za“ 29 glasova, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ dva glasa, dovoljna entitetska većina te konstatujem da smo usvojili ovaj zakon.

Tačka 6. Prijedlog zakona o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije (drugo čitanje), sa Izvještajem i Dopunjenum izvještajem naše komisije koji su sastavni dio ovog zakona. Glasanje o ovom zakonu u integralnom tekstu u drugom čitanju.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Glasajte sad!

„Za“ 29 glasova, „protiv“ jedan glas, „suzdržanih“ glasova nije bilo, dovoljna entitetska većina te konstatujem da smo usvojili ovaj zakon.

Prelazimo na tačku **7. Prijedlog zakona o opštoj sigurnosti proizvoda – predlagač: Savjet ministara (prvo čitanje).**

Molim vas da se izjasnite.

Možete glasati. Sad!

„Za“ 31 glas, „protiv“ i suzdržanih“ nije bilo te konstatujem da smo usvojili ovaj zakon u prvom čitanju.

Prelazimo na tačku **8. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nadzoru nad tržistem u BiH – predlagač: Savjet ministara (prvo čitanje).**

Pripremite se za glasanje.

Možete glasati. Sad!

„Za“ 30 glasova, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ jedan glas te konstatujem da smo usvojili ovaj zakon.

Prelazimo na tačku **9. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ravnopravnosti polova u BiH – predlagač: Savjet ministara (prvo čitanje).**

Molim vas da se izjasnite.

Možete glasati. Sad!

„Za“ 29 glasova, „protiv“ i „suzdržanih“ nije bilo, dovoljna entitetska većina te konstatujem da smo usvojili ovaj zakon.

Prelazimo na tačku **10. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o finansiranju političkih partija – predlagač: Savjet ministara (prvo čitanje).**

Molim vas da se pripremite.

Glasajte sad!

„Za“ 21 glas, „protiv“ osam glasova, „suzdržanih“ nije bilo, dovoljna entitetska većina te konstatujem da smo usvojili ovaj zakon.

Prelazimo na tačku **11. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave BiH – predlagač: Savjet ministara (prvo čitanje).**

Molim vas da se pripremite.

Možete glasati. Sad!

„Za“ 19 glasova, „protiv“ 12 glasova, „suzdržanih“ nije bilo, dovoljna entitetska većina te konstatujem da smo i ovaj zakon usvojili u prvom čitanju.

Prelazimo na tačku **12. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama – predlagač: poslanik Bajazit Jašarević (prvo čitanje).**

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad!

„Za“ 22 glasa, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ osam glasova, nedovoljna entitetska većina.

S obzirom da nemamo trećeg člana Kolegijuma, Parlament će biti u roku obaviješten o usaglašavanju.

Prelazimo na tačku **13. Prijedlog zakona o Agenciji za kontrolu i osiguranje prisilnog oduzimanja imovine stečene krivičnim djelima i upravljanje oduzetom imovinom – predlagač: Klub poslanika SDP-a (prvo čitanje).**

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati. Sad!

„Za“ 20 glasova, „protiv“ osam, „suzdržanih“ dva, nedovoljna entitetska većina kao i za prošli zakon.

Prelazimo na tačku **14. Prijedlog zakona o dopuni Zakona o porezu na dodatu vrijednost, sa Mišljenje Komisije za finansije i budžet – predlagač: Klub poslanika SNSD-a.** Mišljenje Komisije za finansije i budžet, kao što znate, je negativno. Glasamo o **Mišljenju Komisije.**

Molim vas da se pripremite.

Možete glasati. Sad!

„Za“ 17 glasova, „protiv“ 11 glasova, „suzdržanih“ tri glasa.

Usaglašavanje na Kolegijumu, s obzirom da nije bilo dovoljne većine iz RS-a.

Prelazimo na tačku **15. Izvještaj Zajedničke komisije ova doma o postizanju saglasnosti o identičnom tekstu izmjena Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u BiH.** Glasamo o Izvještaju Zajedničke komisije, on je pozitivan i usaglašavanje je uspjelo.

Molim vas da se pripremite.

Možete glasati. Sad!

„Za“ 30 glasova, glasova „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ jedan, dovoljna entitetska većina te konstatujem da smo usvojili Izvještaj Zajedničke komisije.

Tačka 16. Prijedlog poslovnika o radu Odbora za žalbe građana na rad policijskih službenika u policijskim tijelima BiH. Glasamo o Prijedlogu poslovniku.

Molim vas da se pripremite.

Možete glasati. Sad!

„Za“ 27 glasova, glasova „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ tri, dovoljna entitetska većina te konstatujem da smo usvojili Poslovnik.

Tačka 17. Rasprava o materijalu „Položaj te mjere za poboljšanje položaja građana BiH koji su bili zaposleni i nastanjeni u Republici Hrvatskoj a u periodu od 1991. do 1995. godine otpušteni s posla“ – usvojena Inicijativa poslanika Momčila Novakovića sa 53. sjednice Doma, održane 13. 5. 2009. godine. Glasamo o materijalu, sa Mišljenjem naše Zajedničke komisije.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati. Sad!

„Za“ 29 glasova, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ dva glasa te konstatujem da smo usvojili materijal, sa Mišljenjem Zajedničke komisije.

Glasamo o **Prijedlogu zaključka poslanika Remzije Kadrića.** Ima li potrebe da ga čitam? Zahvaljujem.

Pripremite se za glasanje.

Možete glasati. Sad!

„Za“ 28 glasova, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ tri glasa te konstatujem da smo usvojili ovaj zaključak.

Glasamo o **Prijedlogu zaključaka poslanika Milorada Živkovića, pod 1. i 2.** Takođe, ne treba čitati.

Molim vas da se pripremite.
 Možete glasati. Sad!
 „Za“ 26 glasova, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ četiri te konstatujem da smo usvojili ove zaključke.

Prelazimo na tačku **18. Program „Perspektiva“ i Informacija Ministarstva odbrane BiH i Zajedničkog štaba Oružanih snaga BiH o tranziciji zbrinjavanja personala MOBiH i OSBiH, sa Mišljenjem i prijedlozima zaključaka Zajedničke komisije za odbranu i bezbjednost.** Glasamo o tome da primamo k znanju materijal, sa Mišljenjem i zaključcima Zajedničke komisije.

Molim vas da se pripremite za glasanje.
 Možete glasati. Sad!
 „Za“ 29 glasova, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ dva, dovoljna entitetska većina te konstatujem da smo primili k znanju materijal, sa Mišljenjem i zaključcima Zajedničke komisije.
 ...

Tačka 19. Informacija o usvojenim mjerama za ublažavanje negativnih efekata globalne ekonomske krize u Bosni i Hercegovini, materijal Savjeta ministara. Glasamo o primanju k znanju Informacije.

Molim vas da se pripremite.
 Možete glasati. Sad!
 „Za“ 26 glasova, „protiv“ dva, „suzdržanih“ tri, dovoljna entitetska većina te konstatujem da smo primili k znanju Informaciju.

Glasamo o prijedlogu usaglašenog zaključka poslanika Huseina Nanića i Jerke Ivankovića. Znate o kojem se zaključku radi. Treba da ga ponovim? Zahvalujem.

Pripremite se za glasanje.
 Glasajte sad!
 „Za“ 23 glasa, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ sedam, dovoljna entitetska većina te konstatujem da smo usvojili ovaj zaključak.

Imamo **Prijedlog zaključka poslanika Mirka Okolića** 'da Savjet ministara BiH usvojene mjere za ublažavanje negativnih efekata globalne ekonomske krize u BiH kvartalno ažurira dok za mjerama ima potrebe i o tome izvještava Predstavnički dom'. To je nešto kao i prethodni ali evo. S obzirom da nema poslanika i ne mogu da ga pitam da li se od tog zaključka on ..., moramo ga staviti na glasanje.

Molim vas da se pripremite.
 Glasajte sad!
 „Za“ 18 glasova, jedan glas „protiv“, „suzdržanih“ 11, nedovoljna entitetska većina te ovaj zaključak ide na usaglašavanje.

Prelazimo na tačku **20. Prijedlog zaključka o osnivanju Privremene komisije oba doma Parlamentarne skupštine BiH za sprovodenje procedure za izbor tri člana Upravnog odbora Agencije za razvoj visokog obrazovanja i obezbjeđivanje kvaliteta.** Glasamo o Prijedlogu zaključka sa predloženim članovima: Jamakosmanović, Raguž, Dokić.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati. Sad!

„Za“ 28 glasova, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ tri glasa te konstatujem da smo usvojili ovaj zaključak sa predloženim članovima.

Tačka 21. Imenovanje članova iz Predstavničkog doma u Stalnu delegaciju Parlamentarne skupštine BiH u Parlamentarnu skupštinu Mediterana. Glasamo o predloženim članovima: uvaženom poslaniku Jozi Križanoviću i Azri Alajbegović.

Molim vas pripremite se za glasanje.

Možete glasati. Sad!

„Za“ 30 glasova, „protiv“ nije bilo, „suzdržan“ jedan te konstatujem da smo usvojili ovaj prijedlog.

Tačka 22. Razrješenje poslanika Rifata Dolića, člana Posebne istražne komisije, zbog podnošenja ostavke. Glasamo o razrješenju.

Molim vas da se pripremite.

Možete glasati. Sad!

„Za“ 15 glasova, „protiv“ 13, „suzdržanih“ tri, nedovoljna entitetska većina iz Federacije. Ovo ćemo usaglašavati.

Tačka 23. Davanje saglasnosti za ratifikaciju devet sporazuma. Pitam Dom da li se slaže da glasamo o svim ratifikacijama.

Molim vas pripremite se za glasanje.

Možete glasati. Sad!

„Za“ 30 glasova, jedan glas „protiv“, „suzdržanih“ nije bilo te konstatujem da smo odlučili da glasamo u paketu.

Molim vas da se pripremite za glasanje o davanju saglasnosti.

Možete glasati. Sad!

„Za“ 30 glasova, nije bilo glasova „protiv“, „suzdržan“ jedan te konstatujem da smo dali saglasnost za sve sporazume.

Sljedeća sjednica je zakazana za 4. novembar. Hvala na saradnji. Zaključujem rad 62. sjednice.

Sjednica je završena u 18,20 sati.